

ELÄKELIITON KARJALAN PIIRIN VUOSILEHTI

Karjalasta kajahtaa!

2024

Eläkeliiton Karjalan piiri

Eläkeliiton oma lomakeidas kutsuu viihtymään

Lehmiraanta on Eläkeliiton omistama lomakeskus puhtaan Lehmijärven rannalla luonnonkauniissa Varsinais-Suomessa.

Toimintaa ja virkistytymistä parhaaseen ikään ehtineille: Ohjelmallisia lomia, harrastekursseja, tapahtumia sekä kylpylä- ja hotellipalveluita.

Jäsenhinnat 2023:

Puolihoitoloma alk. 91 € /hlö /vrk

Lomaviikko alk. 488 € /hlö /6 vrk

Hinnat sis. majoituksen 2 hh puolihoidolla, kylpylän ja kuntosalin käytön sekä monipuolisen lomaohjelman.

Lehmirannan lomakeskus

puh. (02) 727 5200

lehmiraanta@elakeliitto.fi

Jäsenetusi jopa 126 €

Ryhmille lisäetuja

www.lehmiraanta.fi

TANHUVAARA.FI

AINA PARHAASSA IÄSSÄ TANHUVAARASSA

Aktiviteetteja, kylpylän poreita ja hyvää ruokaa mukavassa seurassa löydät Tanhuvaaran Urheiluopistolta.

Tietoja lomistamme
www.tanhuvaara.fi

Tanhuvaara Sport Resort
Moinsalmentie 1042, 57230 Savonlinna
puh. (015) 582 0000 • info@tanhuvaara.fi

Kuva Ismo Hölsä

Kuva Ismo Hölsä

Kuva Ismo Hölsä

Kuva Ismo Hölsä

SISÄLLYS

Sukupolvien ketjuista voimaa - <i>Raimo Ikonen</i>	4
Uudistu ja vaikuta - <i>Anssi Kemppi</i>	5
Joululahja jälkikäteen - <i>Pekka Haimila</i>	6
Toimistosta tähystettyä - liittokokous 2024 Sotkamossa - <i>Juhani Sihvonen</i>	7
Liikuntatervehdys - <i>Jarmo Piispanen</i>	90
EL Krypto	93
EL Ristikko	94
Yhdistysluettelo	96

YHDISTYKSET

Joutsenon yhdistys	8
Lappeenrannan yhdistys	16
Lemin yhdistys	26
Luumäen yhdistys	33
Parikkalan yhdistys	44
Rautjärven yhdistys	56
Ruokolahden yhdistys	62
Savitaipaleen yhdistys	68
Simpeleen yhdistys	79
Taipalsaaren yhdistys	87
Ylämaan yhdistys.....	88

Sukupolvien ketjuista voimaa

Nykypäivänä sukupolvien välistä yhteistyötä vaikeuttaa myös yhteiskunnan **arvojen pirstaloituminen**. Ei ole monta sukupolvea siitä, kun ylisukupolvisuus koettiin arjessa päivittäin syntymästä kuolemaan. Nyt olemme ulkoistaneet järjestelmille osan ylisukupolvisesta ja omasta vastuustamme. Vapauden ja tasa-arvon lisäksi meillä tulisi arvoissamme painottua enemmän **veljeys/sisarus**: vastavuoroinen vuorovaikutus ihmisten ja sukupolvien välille, jossa tiedostetaan oikeuksien lisäksi myös velvollisuudet.

Läpi elämän minua on kiehtonut ylisukupolvinen ajattelu ja kohtaaminen. Tuppeaudun mielelläni tilaisuuksiin, joissa saan kohdata eri sukupolvia. Varsinkin näin ikäihmisenä on todella mielenkiintoista kuulla ja keskustella eri ikäisten nuorten kanssa ja mielessään puntaroida ihmisenä kasvamista, kun itse on kipuillut ne vaiheet ohi. Jokainen ikävaihe on ainutkertainen ja kiinnostava, erityisen kiinnostava sille, joka sitä juuri elää. Mutta näemmekö yli oman elämänvaiheemme?

SUKUPOLVITIETOISUUS syntyy tutkimusten mukaan 40–50 vuoden kieppeillä, kun vanhemmat ovat vielä elossa ja omat tai ystävien lapset aikuisuuden kynnyksellä. Se syvenee, kun lapsenlapsia tulee ja elämän rajallisuus tiedostuu vahvemmin. Koko sukupolvien ketju aukeaa uudella tavalla. Nykyisin on yleistä, että jopa 4–5 sukupolvea elää yhtä aikaa. Sukupolvien ketju on näin moni-ilmeisempi ja monimutkaisempi kuin ennen. Sen soisi olevan kiinteämpi ja antavan enemmän mielihyvää jokaiselle ikäpolvelle.

KORONA on vaikuttanut eniten nuoriin ja ikäihmisiin. Yhteiset ongelmat: Yksinäisyys, masennus ja mielenterveys, arvottomaksi kokeminen ja liikkumattomuus. Molemmat ovat heikosti edustettuna yhteiskunnan päätöksenteossa. Heidän elämän vaiheensa ymmärtäminen vaatii nykyistä vahvempaa osallisuutta ja kuuntelua yhteiskunnassa. **Uudet kunnat** ovat tempelin harjalla. Ne luovat elämän pohjan aivan eri tavalla kuin ennen: varhaiskasvatus, koulutus, liikkuminen, kaavoitus, liikenne, vihreä ympäristö, rakentaminen ja hyte-toiminta. Ylisukupolvinen yhteisöllisyys on rakennettava uudella tavalla uusissa kunnissa. Kunta ei ole vain viranomaistoimintaa vaan verkostoitunutta yhteistoimintaa järjestöjen, yritysten ja kansalaisten kanssa. Kunnissa ihmiset asuvat.

ELÄKELIITON ARVOT JA TOIMINTA korostavat ikäystävällisyyttä, ymmärtämystä eri ikäluokkien elämäntilanteesta ja koko elämän kaaresta.

Tilaisuuksissamme on aina useampi sukupolvi mukana, läpileikkaus sukupolvista. Vapaaehtoistoimintamme ja auttamistoimintamme kohdistuu vauvasta vaariin. Olemme läsnä kouluissa ukki- ja mummotoiminnalla, omaishoitajina yli 240 000 henkilölle, vertaistojoina harrastus- ja virkistystoiminnassa, työelämässä yhä lisääntyvässä määrin jne. Annamme oman panoksemme yhteiskunnalle ja kanssaeläjille.

SUKULAISAPU on tärkein tekijä sukupolvien välisessä vuorovaikutuksessa. Eniten yhteyksiä on biologisiin sukulaisiin. Suuret ikäluokat antavat enemmän taloudellista, toiminnallista ja sosiaalista tukea lapsille ja lapsenlapsilleen kuin aikaisemmat sukupolvet. Pelkkä lapsenlasten hyväksi tehdyn auttamistyön arvo on 460 miljoonaa vuosittain, vaikka rakkaudestahan se tehdään ei rahasta. Veroa maksetaan yli oman väestösuutemme.

On ilo todeta, kuinka Eläkeliitto ja erityisesti yhdistykset ympäri maan ovat käynnistäneet laajan ja monipuolisen toimintansa koronan ja vielä jatkuvan sodan jälkeen. Meidän aktiivista toimintaamme tarvitaan polarisoituneessa yhteiskunnassa. Olemmehan eläneet sukupolvien ketjun kaikki vaiheet suruineen ja iloineen. Haluamme osaltamme jättää yhteiskunnan parempaan seuraaville sukupolville ja varmistaa nolla-toleranssin kaikentilaiselle syrjinnälle ja vihapuheelle.

Raimo Ikonen
Eläkeliiton puheenjohtaja

Uudistu ja vaikuta

Joku viisas ajattelija on aikoinaan määritellyt, että uudistuminen on halua ja kykyä etsiä uudenlaisia ratkaisuja. Uudistuminen vaatii aina myös tahtoa katsoa paitsi lähelle eli tähän hetkeen, myös kurtistamista tulevaisuuteen. Elämme muuttuvassa maailmassa, jossa nopea kehitys ja uudet haasteet vaativat meitä sopeutumaan ja kehittymään. Tässä murroksessa meidän on tärkeää pysyä ajan hermolla ja ottaa aktiivinen rooli myös järjestötoiminnassamme.

Myös Eläkeliitto on pyrkinyt toiminnassaan ja pitkän tähtäimen ajattelussaan seuraamaan ympäröivän maailman muutosta ja analysoimaan muutosten vaikutuksia. Yksi toimintaohjelmamme strategisista tavoitteista on uusien eläkeläissukupolvien entistä tehokkaampi tavoittaminen. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää liitolta kaikilla sen järjestöorganisaation tasoilla uudenlaista ajattelua ja uusia ratkaisuja.

PERUSTAMISESTAAN LÄHTIEN Eläkeliiton sääntöihin kirjattu tehtävä on ollut eläkeläisten etujen ja oikeuksien valvominen sekä heidän hyvinvointinsa ja sosiaalisen turvallisuutensa edistäminen. kevään 2023 eduskuntavaalien jälkeen muodostetun hallituksen hallitusohjelma laadittiin haastavassa taloustilanteessa ja se sisältää monille väestöryhmille osin kipeitäkin päätöksiä. Eläkeläisten kannalta tilanne näyttää kuitenkin paremmalta. Eläkeliiton voi sanoa onnistuneen tällä kertaa ainakin kohtalaisesti vaikuttamistyössään - jota on toki tehty myös yhdessä muiden eläkeläisjärjestöjen kanssa: Eläkkeensaajien asumistuki näyttäisi säilyvän eikä eläkkeisiin olisi tulossa ennakkoon pelättyjä leikkauksia. Toki mm. lääkkeiden arvonlisäverokannan nosto lisää myös eläkeläisten maksurasitusta sillä monet

eläkeläiset joutuvat turvautumaan säännölliseen lääkehoitoon useammin kuin kansalliset keskimäärin. Myös työeläkejärjestelmään uusi hallitus kaavailee uudistuksia, joiden vaikutuksista eläkeläisten toimeentulon on tällä hetkellä vielä suurta epävarmuutta.

LAAKEREILLAAN ei voi kuitenkaan liian kauaa levätä. Vaikuttamistyötä tarve ei häviä tulevaisuudessakaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on siirtänyt vuoden 2023 alusta järjestämisvastuun uusille hyvinvointialueille. Uusi toimintaympäristö korostaa tulevaisuudessa myös Eläkeliiton piirien vaikuttamisroolia. Kukapa tuntisi alueen ikääntyneiden asukkaiden palvelutarpeet yhtä hyvin kuin heitä edustavat järjestöt. Kannustan piiriä ja sen yhdistyksiä olemaan jatkossa entistä valppaampana ja keräämään säännöllisesti jäsenistöltä kokemuksia heidän palvelutarpeistaan ja niihin liittyvistä mahdollisista ongelmista. Vaikuttamistyön edellyttää sitä, että tiedämme millaista arkea edustamamme väestöryhmä elää. Tärkeää on myös solmia hyvät suhteet hyvinvointialueiden päättäjiin ja viranhaltijoihin. Onnistunut vaikuttaminen on myös aina suunnitelmallista ja pitkäjänteistä. Pikavoittoja järjestötoiminnassa tunnetaan vain harvoin.

*Toivotan piirille ja sen jäsenille
hyvää joulua ja toiminnantäyteistä
uutta vuotta!*

Anssi Kemppe
toiminnanjohtaja
Eläkeliiton ry

Joululahja jälkikäteen

Kyllä! Tässä täytyy olla jotakin outoa. Jo toisena vuonna peräkkäin eläkeläiset saavat roiman korotuksen. Eihän tästä nyt tietenkään pidä meteliä nostaa, sillä ovathan nämä rahat ansaittu jo kauan sitten. Eikä edes uuden hallituksen indeksileikkaukset koske eläkeläisiä.

Niin Eläkeliiton kuin muidenkin yhdistysten avustusten pieneminen, tai ainakin niiden epävarmuus, on aiheuttanut melkoisesti puhetta. Inflaation vaikutukset ja valtiovalan säästösuunnitelmat ovat yhdessä tuoneet yhdistykset, piirit sekä liiton aivan uuden epävarmuuden eteen muutaman vakaan vuoden jälkeen. Jo pelkästään inflaatio on

syönyt usean piirin varat jo ennakoon, sillä koronan jälkeen emme ole vielä päässeet edeltäneelle tasolle varainhankinnassa. Eläkeläiset on opetettu parin vuoden aikana jäämään kotiin. Lähes kaikkien hintojen nousun myötä lähtemisen kynnyks on myös korottunut, sillä eläkeläinen on tottunut vertaamaan niin hintoja kuin palveluitakin. Onhan vertailuja jouduttu tekemään jo useiden ”mullistusten” aikana milloin missäkin elämänvaiheessa.

On aivan oikein, että elantokustannuksien nousua korvataan eläkeläisille, vaikka palkkojen korotuksien vaikutukset ovatkin kuulemma arvioitavissa. On varmasti paljon tekemistä, jotta päästään EU:n kahden prosentin inflaatiotavoitteeseen ja vakaaseen vuosittaiseen kehitykseen. Työelämässä lakkojakin on väläytelty, mutta aivan muista syistä.

Vielä viime vuonna uskottiin, tai ainakin uskoteltiin, että talous on saatavissa hallintaan ilman suuria muutoksia. Kun varainhankinnassa havaittiin, että joka puolella ollaan tiukalla, ei auta muu kuin nostaa jäsenmaksuja. Uudeksi normaaliksi on muodostumassa muutaman euron korotus, sillä myös liiton suunnasta on kuulunut samaa. Olemmekohan arvostaneet työtämme

riittävästi laskettuna euroissa? Luulin, että huoltamon kahvikupillisen hinta vuodessa ei vielä vie kipurajalle, mutta saattaa olla, että joillakin alueilla siihen joudutaan lisäämään pullakin.

Sotkamon Vuokatti

Eläkeliiton ensi vuosi on liittokokousvuosi. Sotkamon Vuokatissa kesäkuun 12. ja 13. päivänä pidettävä kokous ja kesäjuhla vaativat sekä yhdistyksiltä että piireiltä paljon yhteistyötä, jotta matka joutuu ja homma sujuu. Meilläkin on valittava kaksi uutta valtuutettuehdokasta ja heille varajäsenet, sillä sekä minulla että Tuulalla tulevat vuodet täyteen. Lisäksi yhdistysten on valittava edustajansa Sotkamoon (1/alkava 300 jäsentä). Sotkamo on myös sen verran kaukana, että on mietittävä, kannattaisiko varata pelkästään menomatkaan yksi päivä lisää. Yöllä alkava matka ja kokous samana päivänä tuntuu vähintäänkin työltä.

Pekka Haimila
Karjalan piirin puheenjohtaja

PS: Muistakaahan, että korona ei ole vielä minnekään hävinnyt. 65-vuotiaat saavat syksyllä tehosterokotuksen niin koronaan kuin flunssaanakin. Muistakaa käydä ”piikeillä”.

Toimistosta tähystettyä – liittokokous 2024 Sotkamossa

Vuosi 2023 oli hyvä vuosi Eläkeliiton toiminnan kannalta. Koronarajoitukset eivät rajoittaneet toimintaa ja saimme toiminnan pyörimään entiseen malliin piirin alueella. Myös jäsenmäärä näyttää positiivista kehitystä.

Viime vuosi oli eduskuntavaalivuosi ja saimme uuden eduskunnan sekä hallituksen. Vuoden vaihteessa työeläkkeeseen tuli yli 6 prosentin korotus ja myös vuoden 2024 vaihteessa on odotettavissa korotus eläkkeisiin. Korotukset kompensoivat inflaation aiheuttamaan kustannusten nousua, joten toivotaan, ettei valtaa pitävät kerää saatuja korotuksia takaisin muilla maksuilla.

Toimistossa eniten huolta on aiheuttanut molempien piirien Etelä-Savon ja Karjalan piirin talous. Kulut ovat toiminnan myötä kasvaneet. Myös vallitseva noin kymmenen prosentin inflaatio on näkynyt hintojen ja palveluiden kasvuna. Tulopuoli on vastaavasti pysynyt ennallaan. Piirien talous rakentuu kahdelle pilarille eli jäsenmaksuun ja nyt luettavan vuosilehden myötä tehtyyn varainhankintaan. Toivottavasti saamme yhdessä oikaistua talouden epätasapainon. Tämä vaatii myös rohkeita tulevaisuuteen kantavia päätöksiä, jotka ovat tasapuolisia kaikille yhdistyksille ja jäsenille. Yhdessä olemme enemmän!

Olemme jatkaneet Etelä-Savon ja Karjalan piirien toiminnan yhtenäistämistä niin hallinnossa kuin toiminnassa. Järjestimme lokakuussa

yhdessä karaoken Eläkeliiton valtakunnalliset kilpailut Mikkelissä. Järjestelyt sujuivat hyvin ja saimme paljon kiitosta tehdystä työstä. Seuraava yhteinen iso ponnistus on vuoden 2027 liittokokous Lappeenrannassa. Ensi kesänä liittokokous on Sotkamon Vuokatissa, jonne lähdemme myös tutustumaan järjestelyihin järjestelytoimikunnan puheenjohtajan **Tuula Partasen** johdolla. Liittokokoukseen järjestetään yhteiskyyti yhdessä muiden piirien kanssa valtatie 5 ja valtatie 6 pitkin.

Vuonna 2024 järjestetään presidentinvaalit. **Sauli Niinistön** 12 vuotta kestänyt varsin ansiokas kausi päättyy ja isänmaamme saa uuden presidentin. Vaaleissa valitaan arvojohtaja, johon Niinistö jättää suuret saappaat. Erot ehdokkaiden välillä on varsin pienet, joten moni joutuu miettimään valintaansa tarkasti. Äänestämällä voit vaikuttaa. Käyttäkää äänestysoikeutta, joka ei ole kaikissa maissa itsestään selvyyys ja ovatko vaalit rehelliset. Asumme itärajalla ja naapurimaassamme on myös presidentinvaalit.

Olemme viettäneet Karjalan piirin 50-vuotisjuhla marraskuussa Ruokolahdella ja ensi kesänä on Etelä-Savon 50-vuotisjuhlat Kangasniemellä. Onnittelut molemmille piireille.

Toivotan lukijoille hyvää vuotta 2024!

Juhani Sihvonen
Etelä-Savon ja Karjalan piirin
toiminnanjohtaja

”Tee se Joutsenossa” tule mukaan iloiseen toimintaamme.

Eläkeliiton Joutsenon yhdistys ry

Viikottaiset kerhot

Boccia maanantaisin
Käsityökerho pariton viikko tiistai
Äijäkerho parillinen viikko tiistai

Karaoke torstaisin (keskiviikkoisin)
Tarinatupa parillinen viikko torstai
Pelikerho pariton viikko torstai

Yhdistyksessä yhteisöllisesti ja yhdessätoimien!

Kirjoittelen tätä tervehdystä teille ”Karjalasta kajahtaa” lehden lukijoille varhaisena elokuun aamuna. Ikkunasta avautuu harmaan usvainen peltomaisema. On hiljaista ja rauhallista. Kiireettömyys vie mukanaan. Tässä ikkunan ääressä voi teetä juodessaan havainnoida heräävän aamun ääniä, lintujen sirkutusta, tuulen hiljaista huminaa ja auringon säteiden yrittystä puhkaista vankka usvakerros. Vähän kerrallaan aamu valostuu ja on aika ryhtyä hoitamaan päivän askareita.

*****

Taas on yksi mielenkiintoinen vuosi järjestetyssä vierähtänyt ja aloittemme kesän jälkeen yhdistyksemme syksyisiä kerhoja. Uutena kerhona käynnistyi kuluvana vuonna pelikerho, jossa olemme pelanneet erilaisia korttipelejä. Pelimannikerhoa emme vielä saaneet koottua, vaikka mielenkiintoa siihen olisi, mutta riittävää määrää soittajia ei vielä ole saatu koottua. Ehkä ensi vuonna sekin onnistuu. Yhdistystoiminnassa on tärkeää uudistuminen ja jäsenistön toiveiden kuuleminen.

**Eläkeliiton yhtenä keskeisenä pe-
riaatteena on ikäystävällinen yhteiskunta.** Tähän asiaan olemme kiinnittäneet täällä Kaakonkulmalakin huomiota, kun uusi Etelä-Kar-

jalan Hyvinvointialue on aloittanut toimintansa. Olemme kutsuneet Tarinatupaamme eri alustajia hyvinvointialueelta ja laittaneet heidän kauttaan meidän ikäihmisten terveisiä palvelutarpeista ja huolemme siitä, että osa palveluista keskitetään ja näin niiden käyttäminen on haasteellista monille ikääntyneille ja ilman omaa kulkuneuvoa oleville. Huolta on myös aiheuttanut yhteiskunnan ja eri palveluiden digitalisoituminen. Läheskään kaikilla yhdistyksemme jäsenillä ei ole käytössä tietokonetta, tablettia tai älypuhelinia, joten sähköistyvät palvelut hankaloittavat palveluihin pääsemistä ja tiedon saantia niistä. Myös lehtitalot vähentävät painettujen lehtien ilmestymispäiviä, joten tämäkin vähentää tiedon monenlaisista ja oikea-aikaista saantia. Missä ja mitä kanavia pitkin tulevaisuudessa ilmoitetaan jäsenille yhdistyksen toiminnasta?

Yhdistyksen järjestämät retket ja matkat ovat tärkeä osa yhteisöllisyyttä. Yhteisissä tapaamisissa käymme keskusteluja ja jaamme osaamistamme toisille ja saamme itselle tukea. Retkillä tutustumme uusiin paikkakuntiin ja toisiin yhdistyksiin. Nautimme teatteriesityksistä, konserteista tai maukkaita paikkakunnan ruokatarjoiluista.

Retket tukevat erityisesti yksin asuvien tarpeita kumppanuudesta ja Karjalaisesta tarpeesta juttukaveriin. On hauskaa kuunnella, kun linja-autossa matkatessa käy iloin puheensorina ja naurunpurskaukukset kaikuvat. Matkojen jälkeen vielä kuulee usein palattavan reissun hauskoihin ja mielenpainuviin tapahtumiin.

Kiitos, että olette mukana. Itselleni tulee pian täyteen kuuden vuoden puheenjohtajakausi. Lämmöllä muistelen yhdessä tekemäämme ja toivotan uuden puheenjohtajan lämpimästi tervetulleeksi toimintaa vetämään. On ollut etuoikeus olla tässä tehtävässä mukana, tavata monia mielenkiintoisia osaajia ja antaa osaltaan omaa osaamista yhteisiin hetkiin ja tapahtumien järjestelyyn. Jääneekö nyt hiukan enemmän aikaa rieskan paistoon, tansseissa käymiseen tai mummotteluun. **Toivotan kaikille oman yhdistyksemme ja Karjalan piirin muiden yhdistysten jäsenille elämäntäyteisiä päiviä tulevaan. Ollaan yhdessä ja tuetaan toinen toisiamme.**

Tuula Partanen
Eläkeliiton Joutsenon yhdistyksen puheenjohtaja
Eläkeliiton Karjalan piirin varapuheenjohtaja

Iloa vapaaehtoistyöstä

Vapaaehtoistyötä on tehty kautta aikain eli se oli naapuriapua. Autettiin siinä, missä naapuri tai ystävä jotakin apua tarvitsi. Eikä siitä tehty mitään virallista toimintaa tai dokumentoitu mitenkään. Se oli luonnollista kanssakäymistä.

Yhteiskunnassa tapahtuneiden muutosten eli kaupungistumisen myötä myös avun tarve ja luonne muuttui. Naapurilta ei ollutkaan helppoa pyytää apua. Vuosien saatossa ryhdyttiin puhumaan vapaaehtoistyöstä. Se on yksittäisten ihmisten tai yhteisöjen hyväksi tehtyä toimintaa tai työtä, josta ei makseta rahallista korvausta. Sitä tehdään omasta tahdosta. Motiivi tehdä vapaaehtoistyötä on joku muu kuin rahallinen korvaus. Vapaaehtoistyötä tehdään tavallisen ihmisen tiedoin ja taidoin.

Rinnalla kulkijana vapaaehtoistyössä

Raila Hulkkonen toimi aiemmin vapaaehtoistoimijana eri järjestöissä ja yhdistyksissä sekä seurakunnassa. Sairastuttuaan 10 vuotta sitten ja jouduttuaan pyörätuoliin, roolit muuttuivat. Auttajasta tulikin autettava. Railan omien sanojen mukaan alku oli hämmentävää ja uusien asioiden opettelua. Tärkein oppi on ollut se, ettei kiipeile eikä kurkottele. Railan luona käy useita vapaaehtoistyön toimijoita ja kukin auttaa omalla tavallaan, omien tietojen, taitojen ja vahvuuksien avulla.

Eräs auttajista on **Anne Finni**, joka kokee vapaaehtoistoimijana tekevänsä mielekäästä työtä. Eläkkeelle jäämisen jälkeen hän totesi, että hänellä olisi vielä mahdollisuus löytää päiviin sisältöä, joten hän hakeutui vapaaehtoistyöhön. Annesta vapaaehtoistyö on avartavaa ja siinä tapaa erilaisia ihmisiä. Hän suosittelee rohkeasti kokeilemaan vapaaehtoistyötä, koska hänen näkemyksen mukaan vapaaehtoistoimijoita tarvitaan tulevaisuudessakin.

Vapaaehtoistyöhön sopivat mielestäni seuraavat pienet sanat, jotka on kirjoittanut **Marleena Ansio**:

Se mitä näet ja miten näet ei johdu pelkästään näkökyvystäsi, vaan hyvin paljon myös sydämeistäsi, sillä silmien juuret ovat sydämessä.

TEKSTI ja KUVA Eeva-Liisa Saarinen

Korpikuusen kuiskeita

Selasin isäni jäämistöä, erilaisia papereita, kirjeitä ja vihkoja, mihin isä oli taltioinut kaikenlaista kirjoittamaansa. Löysin pienen tarinan, hiukan Kalevalan tyyllisen ”Korpikuusen kuiskeita”, minkä isä oli kirjoittanut Raittiusseuran seurallehteen. Kirjoitin kertomuksen puhtaaksi. Sitten löysin toisen paperin, mihin sama kertomus oli päivätty eri päivälle ja kun tuo edellinen oli konsepti, tämä toinen oli esitelmä opintokerhossa. Kirjoitanpa tuonkin puhtaaksi, voin sitten vertailla, miten tarina on muuttunut. Tuo toinen olikin aika jännästi kirjoitettu, kuten sen kohta huomasin:

Aine opintokerhon kokouksessa 13.1.31, kirj. **Veikko Kaskinen** 17v.

Kuljin kerran kauniina kesäpäivänä korpikuusikossa. Keskellä korpea kohosi komea kartano. Kauniit koivut kiersivät kodin. Käköset koivikossa kukkuivat. Kuljin, kuunnellen kuusien kuiskailua.

KUUSET KERTOIVAT:

Kerran kävi kulkija kuusikossa. Kulki, kaatoi korven kaunista karjaa, keihästi karhuja, kalasti, kaatoi kuu-

set, koivut kumoon kaskeksi. Katkoi kuuset, kohotti kodin keskelle kylmää, kolkkoa korpea. Kuljetti kumman kultaisen kuumotuksen keskelle kaadettua kaskea. Kuuset, koivut, kaikki katosivat kauhean kuumuuden kitaan. Kiemurtelivat kultaiset kielekkeet kaadetun kuusikon keskellä. Kulki kaitainen kieleke kohti kulkijan kotia. Kaatoi kaikki kauniisti kumoon. Karkuun kerkesi kulkija, katsoi, kyynel kimmeltäen kulmilla, kuinka koti katosi. Kulki kieleke kohti kolkkoa korpea, keskeytyi kulku kumminkin. Kohisi korpi, kulki kuuro kastaen korven. Kiitti kulkija kohtalon kättä, kun kultainen kieleke katosi. Katsoi, korpi kaadettu kartana kytesi.

Kodin korkeemman korpeen kohotti, kylvi kaskeen kauniin kasvun.

Katosi kulkija, kohta kumminkin kulki kotia, kuljetti karjaa, kolmea karvaista kantturaa. Koira keikkui kulkijan kannoilla. Keskellä kulki kaunis Kerttu, kantaen kallista kullamurua.

Karjan kytkivät kuusen juurelle. Kehnon katoksen karjalle kyhäsi kulkija. (Kustiksi kuului Kerttu kulkijaa kutsuvan.)

Kului kuukautta kaksi, kolme. Kaski kasvoi, kellerti kullankeltaisena. Kylmeni kesä. Kavala kylmä kohosi korvesta. Kaatoi kasvun, käärien kiiltävän kapalon. Kimmelsi, kimmelsi kyynel kummankin kahden katsojan kulmilla.

”Kova korpi, kylmä, kavala, kaatoi kauniin kasvun”, kuiskaili Kusti. ”Kova, kylmä korpi”, kertasi Kerttu. ”Kaadan, kuivatan korven”, kuulutti Kusti.

Kaatoi korpea, kaatoi karhuja, karhu kaatoi Kustin karjaa, kampaailivat keskenänsä, kovin Kustia koetteli.

Kului kuusi kultaista kesää. Korpi kuivui, kylmä katosi. Kasvoi karja, kasvoi kylvökset, karhut kaikkosivat kauas, kotikontu kauniina kukoisti.

Kerran kesällä, Kustin kalalta käydessä, Kerttu kartanolla käyskeli, kullamuru kulki kannoilla. Korvesta käveli kolme kurjaa kulkijaa kartanolle. Kaatoivat kauniin karjan, Kertun köysiin köyttivät. Karkuun kerkesi kullamuru, Kustille kovan kohtelun kuulluksi kuletti. Kauhistui Kusti, kohti kotia kääntyi. Keihään käteensä kahmaisi. Kaartaen kartanolle kulki. Kaksi kulkijaa Kusti keihästi, kolmas korpehen katosi. Katkoi Kertun köysistä, kauhistuen kääntyivät kotia katsomaan. Kultainen kieleke kulki kuivalla katolla. Kohta koti kartana kytesi.

Kovasti kosketti kohtalo korvenkaataja. Koetuksen kuitenkin kestivät.

Kesiä kului. Kusti, Kerttu, kumpikin kaatuivat, kuolivat; kaatui kullamurukin. Kymmenes korvenkaataja kasvaa kauniissa kartanossa.

Kaikkea kertoili kuusi. Kuuntelin, kunnes kesäpäivä kallistui kauniiksi kesäyöksi.

Korvenkaataja

TEKSTI ja KUVAT Mirja Kaskinen

Eläkeliiton Karjalan piirin Bocciakisojen voittajat 27.2.2023 pidetyissä kisoissa Joutseno-hallilla. Naisenergia jylläsi. Joutsenon yhdistys voitti, toiseksi tuli Lemi ja kolmanneksi Savitaipale. Joutsenon voittajajoukkueen jäsenet Ritva Seppäläinen, Tuula Partanen ja Pirjo Rossi.

Sinulle tärkein ystäväni; vanhus
mitä sinulle toivoisin
toivoisin inhimillistä elämää
aurinkoista elämän iltaa
suonikkaat kätesi käsissäni
luottamuksellista luopumista
kunnioitettua kulumista

Mitä sinulle toivoisin
toivoisin toisen toveriksesi
läheiseksi lähimmäiseksesi
tossujen tuojan tupaseesi
pihanurmesesi pientareella
istuisi kuuleva kuuntelija

Mitä sinulle toivoisin
laulavan linnun Luojaltasi
sirkuttajan sisikuntaasi
hymyn herkän kasvoillesi
ilon suuren sydämeesi
paikan parhaan perheessäni

Tuula Partanen
kirjoitettu 30.10.1989
Geriatrian luennolla

K Supermarket
PIRANA

Aukioloajat:
MA-LA 7:00 - 22:00
SU 9:00 - 21:00

Keskuskatu 4
54100 JOUTSENO

Kuvia vuoden tapahtimista

Yhdistyksen pikkujouluretkeläisiä Lehmirannassa ateriaimassa

Yhdistyksen pilkkikisan parhaat Esko Japola, Aarne Potinkara ja Kari Lallo

Yhdistyksen Bocciakisan parhaat Aarne Potinkara, Anja Japola ja Esko Ovaska

Pihapelejä pelattiin ja vietettiin kesäistä grillipäivää Anja ja Esko Japolan pihalla toukokuussa ja elokuussa.

Mukanaolijoita: Urho, Ulla, Tuula, Tapio ja Heidi kahvitauolla krillikatoksessa.

Mölkkyä pelaamassa Outi, Leena, Vesa ja Anja

Konetyö Saarinen

Heikki Saarinen

Kaivu- ja maanrakennustyöt

Perä-Aholantie 142

55100 Imatra

040 510 4640

LAPPEENRANNAN

TIMANTTI JA

PIIKKAUS OY

Joutseno

AUTOVARAOSAT JA HUOLTO

Lappeentie 9, Joutseno

puh. 0400 217383

fixusjoutseno@fixus.fi

Rakennustyö Harri Karhu Tmi

HARRI KARHU

Kotasaarentie 131, 54100 Joutseno

puh. 0400 558 156

e-mail: harri.karhu@pp5.inet.fi

Sokkomatka

Yhdistyksen sokkomatka tehtiin 5.8. Lähtö oli varhain aamulla klo 7.30. Kaikki lähtijät olivat ajoissa paikalla ja pian iloinen puheensorina täytti linja-auton. Arvailtiinkin heti auton suunnasta mihinhän sitä ollaan matkalla. Kukaan ei osannut oikein arvata matkan määrän-päätä. Luultiinkin, kun lähestyimme Heinävettä, että olemme menossa luostarikerrokselle. Väärin arvattu. Ensimmäisenä pysähdyimme Karvion Leirintään, ravintola Leiskariin, jossa nautimme maukkaat muikut kera perunamuussin.

Ruokailun jälkeen siirryimme teatteriristeilylle M/S Sergeille ja risteilimme Kermajärvellä Karvion koskilta Karvion kanavalle. Sää suosi risteilyä ja väki viihtyi kuuluisalla Heinäveden reitillä. Onhan siitä sanottu, että se on ”Kappale kauneinta Suomea”. Rantauduimme risteilyltä Kermankosken lavalle, jossa nautimme aivan upeasta musiikinäytelmästä, **Danny 7 x 7**. Reilu kaksituntinen upeiden laulajien ja soittajien parissa kertoi hienosti Dannyn eri elämän vaiheista. Vielä kerran lämmin kiitos esiintyjille.

Kotimatalle pääsimme lähtemään n. klo 16.30. Ilan suussa koti Joutsenoon palatessamme linja-autosta poistui tyytyväinen retkiporukka jäaden odottamaan seuraavaa sokkomatkaa.

Jänhiälän lavalla tanssitaan joka torstai toukokuun puolivälistä syyskuun ensimmäiseen torstaihin. Eläkeliiton Joutsenon yhdistys järjestää niistä 5-6 tanssit kesäisin. Pidämme kahviota kaikissa tansseissa.

Nämä komeat nuoret miehet kaappasivat meidät kahvion ”tytöt” kainaloon lavaisännän onnistuneen ja iloisen tanssillan päätteeksi. Kyllä minua ja Marjaa nauratti. Mukavaa tämä vapaaehtoistyö tanssilavalla.

1. Anja ja Ritva Kermankosken sillalla.
2. Lavan pihalla oli myös perinteitä vaalivat opaskyltit kiinnitettynä heinäseipäeseen. Lieneekö joku joutunut putkaankin vanhaan hyvään aikaan.
3. ja 4. Retkeläisiä Kermankosken lavalla

Pankkiasiointia ilman älypuhelinta ja tietokonetta

Nouda senioriopas
konttoristamme ja kysy lisää!

- Tilitapahtumat ja saldo OP Tiliviestillä
- Laskut suoramaksuna ja maksukuorella
- Maksut ja käteisnostot kortilla

Kuljetus Melto Oy

p. 0500 258 489
Kahintie 89
54100 Joutseno

TM-SERVING OY

Taksiliikenne
Timo Melto

040 124 5123
040 170 2737

JÄNHIÄLÄN TANSSILAVA

Salon Elna&Helka Oy

Keskuskatu 4
54100 Joutseno
054534438

JoutsenKone Oy

ÖLJYT JA RENKAAT
• öljynvaihdot • rengastyöt
EDULLISESTI

JOUTSENON ÖLJY- JA
RENGASHUOLTO
Puusepätie 5, p. 4133 656

AVO-PUTKI OY

Lappeentie 17
54100 Joutseno

Puhelin (05) 544 5000

www.avo-putki.fi

S-MARKET JOUTSENO

Palvelemme: ma-la 7-23° su 9-23

**Maistuvaa
pitopalvelua
pieniin ja suuriin
tilaisuuksiin**

puh 0500 496597
email karjalanpitopalvelu@gmail.com
Ari Ravintolat Ay

Tilausajot 0400 154 386
MIKKONEN
info@kuljetusmikkonen.com

Urakoitsija Eero Salonen

Valimont. 6
54100 Joutseno

0400 761 220
Timo 040 520 9743

Me kerromme viimeisen tarinan
niin kuin te toivotte.

Hautaustoimistopalvelut
Perunkirjoitukset
Edunvalvontavaltuutukset
Testamentit

OLLONEN
HAUTAUSTOIMISTO

Matinkatu 3, 55100 IMATRA
Puh. 010 320 3990, 0400 559 035
asiakaspalvelu@ollonen.fi
www.ollonen.fi

MT-tilipalvelut

Joutseno

Puh. 0400 950 653

**Kirjanpitopalvelu
MIETTINEN KY**
virtaa taloushallintoon

www.kirjanpitopalvelumiittinen.fi

APTEEKKI

JOUTSENON APTEEKKI

(05) 457 0811

JOUTSENON ELEMENTTI

K.P. POLTIN JA PUTKI

T:mi Kari-Pekka Jauho • Myynti ja asennus
040 741 1017 • poltinjaputki@luukku.com

MAALÄMPÖ • ÖLJY- JA KAASUPOLTTIMET
SEKÄ -KATTILAT • PUTKITYÖT

SSW

SSW-INFRA.fi

Nostopalvelu P. Kaarna Oy

Liirintie 12, 54100 Joutseno

Pasi 040 544 1766
Hilkka 0400 551 826

Kuljetus J. Tiensuu
p. 0400 152 961
Parjalantie 49
54100 Joutseno

PALVELUTALO KANGASVUOKKO

Välskärintie 4, 54100 Joutseno
asumis- ja hoivapalveluja

Hemmottele itseäsi ja varaa aika fysioterapiaan,
hierontaan tai jalkojen hoitoon.

Altaalla yleisöuintivuoroja ja allastilat ovat varattavissa myös
yksityiskäyttöön. Voit varata myös juhla- ja kokoustiloja.

Lappeenrannan
palvelukeskussäätiö

Kysy lisää p. 0400 975 101,
fysioterapia 040 727 0652,
www.lprpalvelukeskussaatio.fi

**KONE-
URAKOINTI
MATTINEN**

**KONE-
URAKOINTI
MATTINEN**

Tule mukaan tekemään ja viihtymään!

Eläkeliiton Lappeenrannan yhdistys ry

Toimintamme tarjoaa

Liikuntaa: Musiikkiliikunta, lavis, tuolijumppa, allasjumppa, kuntosali, keilaus

Musiikkia: Laulukerho, karaoke

Yhdessäoloa: Äijäkerho, naisten kerho, boccia, pelikerho, retket ja matkat

Puheenjohtajan mietteitä Lappeenrannan yhdistyksen toiminnasta

Kesän aikana säännölliset kerhot olivat tauolla ja nyt tätä kirjoittaessa ovat juuri alkaneet. Kesällä toki yhdistyksessä tapasimme toisiamme retkillä, matkoilla ja mm petankkia pelaten. Kesäkuun alussa tehtyyn sokkomatkaan bussi täyttyi parissa päivässä, suosittu oli myös Mäntyharjun teatterimatka. Muutaman vuoden tauon jälkeen pidetystä virkistyspäivästä Marjolasassa palaute oli hyvinkin positiivista.

Vuoden aikana olemme saaneet yhdistykseen mukavasti uusia jäseniä. Hyvin järjestetyt retket, matkat ja monipuolinen kerhotoiminta tuovat aina jonkun uuden jäsenen. Vuoden alusta syyskuun puoleen väliin on tullut 69 uutta jäsentä, poistumaa ollut 24. Jäsenmäärä on tällä hetkellä 640. Toivon, että yhdistyksen tarjoamista harrastusmahdollisuuksista sinä uusi jäsen löytäisit itsellesi jonkun mieluisan ja viihtyisän näin yhdistyksen jäsenenä ja ehkäpä toimijanakin.

Toimintasuunnitelmaa vuodelle 2024 hallituksessa ollaan valmisteltu syyskokoukselle hyväksyttäväksi. Kerhotoiminnat jatkuvat pääsääntöisesti entisellään, uusimpana jo nyt syksyllä aloitettu pelikerho. Tätä kirjoittaessa suurta huolta aiheuttaa Äijäkerhon toiminta kun kerhon pitkäaikainen vetäjä **Seppo Kilpiä**

halusi lopettaa ja uutta ei ole vielä saatu tilalle. Kuulemani mukaan miehet ovat kokeneet Äijäkerhon tärkeäksi. Toivottavasti vetäjä on jo löytynyt. Keväällä olleessa jäsentilaisuudessa tehdyssä kyselyssä kerhoihin oltiin tyytyväisiä, joskin kerhon alkaminen klo 9 koettiin muutamassa vastauksessa aikaisena. Uusina kerhoina ehdotettiin mm ruokaja leipomiskerhoa. Tähän toiveeseen osittain vastannee jo keväälle sovitut kokkikurssipäivät. Löytyisikö vetäjä uudelle kerholle?

Poimintoja suunnitellusta muusta toiminnasta: Tansseja järjestetään edelleen kerran kuukaudessa. Vuoden 2024 suunnitellut tanssipäivät löytyvät jo yhdistyksen kotisivulta. Jäsenkyselyssä muutamassa vastauksessa toivottiin tanssien alkavan klo 12 sijasta vaikka klo 14. Ehkä kesän tansseissa voisimme kokeilla myöhäisempää alkamisaikaa. Syksyllä alkanutta kuukausitapaamista/kerhoa jatketaan aina kk:n viimeinen torstai. Toiveita kuukausikerhossa käsiteltävistä asioista on terveysluennot, ajankohtaiset asiat, kulttuuri, eläkkeellä olevien sosiaalietuudet ja tietoa uusille eläkkeelle jääville.

Teatterimatkoja tehdään kerran keväällä, kerran syksyllä ja matka johonkin kesäteatteriin. Matkatyö-

ryhmä suunnittelee perinteiset lähiretket keväälle ja syksyille ja ainakin yhden matkan pidemmälle. Matkatoiveina on ollut erilaiset taidenäytelyt, konsertit, nähtävyydet, Länsirannikon retki ja Ahvenanmaa. Kesällä 2023 Ahvenanmaan matka peruuntui vähäisen osanottajamäärän takia. Sokkomatkaa ei voida unohtaa.

Perinteiset pilkkikilpailu ja rannalta ongintakilpailu, toukosiunaus, adventtikirkko ja pikkujoulu kuuluvat myös suunnitelmaan.

Toivotaan, että jäsenet osallistuisivat myös piirin järjestämiin toimintoihin, niin kesäjuhlaan, kirkkopyhään kuin erilaisiin kilpailuihin.

Tietoa yhdistyksen toiminnasta saat yhdistyksen kotisivuilta sekä Etelä-Saimaan keskiviikko liitteen järjestöpalstalta. Jäsenmaksun yhteydessä lähetämme esitteen yhdistyksen toiminnasta. Esitteestä löytyy myös hallituksen ja muiden toimijoiden yhteystiedot. **Tuokaa reilusti esiin toiveitanne, sitä me hallituksessa odotamme!**

Kaarina Hämäläinen
Lappeenrannan yhdistyksen
puheenjohtaja

Toukosiunaus

Kevään kerhotoiminta päättyy perinteisesti Lappeenrannan yhdistyksessä toukosiunaukseen. Tänä vuonna 8.5. kokoonnuttiin Lyytikälään Sunisen tilan pellolle. Sunisen tila on vanha sukutila, se on vuodesta 1623 lähtien ollut saman suvun hallussa. Paikalle oli saapunut kolmisenkymmentä yhdistyksen jäsentä sekä muutama kyläläinenkin oli noudattanut kutsua saapumalla paikalle. Lappeen seurakunnan kappalainen **Pasi Riepponen** (nykyinen

Sammonlahden kirkkoherra) piti puheen ja siunasi kylvön. Mikko Suninen suoritti kylvämisen käsin vanhasta kylvövakasta. Tilaisuuteen hyvin sopiva ”Soi kunniaksi Luoja nyt virsi kiitoksen” päätti tilaisuuden pellon reunalla. Sen jälkeen nautittiin vielä pullakahvit läheisellä kylätalolla. Kiitos **Mirja ja Mikko Suniselle**, että saimme kokoontua tilallemme.

TEKSTI ja KUVAT Kaarina Hämäläinen

Nautittavaa katsellen ja kuunnellen

Kuluvana vuonna olemme tehneet kaksi teatterimatkaa.

29.1. täysi bussilastillinen yhdistyksen jäseniä aloitti vuoden perinteisellä teatterimatalla Lemin Tapiolaan katsomaan Lemin Nuorisoseuran esittämää näytelmää, Kirkko Kiven takana.

Näyttämöllä nähtiin suuria tunteita, herkkiä hetkiä myös huumoria ja tilannekomiikkaa. Matkan taittui turvallisesti Vennon Bussilla.

Mäntyharjuun Kesäteatteri matka

Innokkaita teatterin ystäviä täysi bussilastillinen suuntasi 15.7. kohti Mäntyharjua. Ensin suunnistimme kohti Ravintola Kesäheinän Buffet pöytää. Syönnin jälkeen meille jäi aikaa tutustua Salmelan viehättä-

vään ympäristöön ennen siirtymistä teatteriin katsomaan Rikas- Rakas-Köyhä- Varas näytelmää. Näytelmä kertoi hausalla kansan ominaisella tavalla rahan ahneudesta ja äkkirikastumisen mukanaan tuomasta sosiaalisen aseman muutoksesta. Lopussa selvisi kuka onkaan Rikas-rakas-köyhä tai varas.

Matkamme sujui Pekin bussilla joustavasti ja turvallisesti. Matkojen järjestelyistä vastasivat **Pirjo & Mirja**

Kertokaa se hänelle konsertti

Olimme varanneet 42 konserttilippua 26.2. Lappeenranta-saliin. Konsertissa Jyrki Anttila ja pianisti vaimonsa esittivät upean kavalkadin lauluja Mauno Kuusiston ja Tapio Rautavaaran tuotannosta ja lisäksi bravuurinumeroita oman uransa varrelta. Oli todella nautittavaa kuunneltavaa.

TEKSTI ja KUVAT Mirja & Pirjo

Autoileva ikäihminen liikenteessä

Pidä ajotaitosi jatkuvasti ”hereillä”!

Valmistautuminen liikenteeseen:

1. Auton moottorin ja sisätilojen lämmitys
2. Auton puhdistus lumesta, myös katon ”tyhjennys”
3. Auton valojen tarkastus ja käyttö
4. Pikainen renkaiden kunnon silmämääräinen tarkastus (ilmanpaineet kunnossa)
5. Kuljettajan ”istuinmukavuus”
6. Peilien näkökentät
7. Turvavöiden käyttö, kaikissa tilanteissa, ennen kuin auto on liikkeessä
8. Tuulilasin ja takalasin näkyvyys, kojelaudan puhaltimien säätö
9. Ilmastoinnin käyttö tuulilasin huurteen poistoon
10. Tilannenopeus
11. Turvaväli muihin tiellä liikkuviin
12. Havainnointi liikenteessä
13. Vilkun käyttö

Tapio Kosonen

Tuolijumppa - aliarvostettu kuntoilun muoto

Se nostatti tunnelmaa ja sujuvoitti liikesarjojen sekä venytysten suorittamista. Jokainen sai kuitenkin toimia omien halujen ja rajojen puitteissa.

Vaikka lähes kaiken aikaa istuttiin tuolilla, Anna-Liisan valitsema ohjelma kävi läpi kaikki aktiiviset lihakset ja nivelet. Välillä Anna-Liisa kertoi mihin mikäkin liike tai venytys vaikuttaa. Esimerkiksi marsiaskelissa kantapäätä lattiaan naputellessa vahvistuu jalkojen luut, musiikin tahtiin liikkuminen ja erilaisten liikeratojen vuorottelu vaikuttaa lihaksen kunnon lisäksi myös aivojen toimintaan myönteisesti. Muisti pysyy normaalimpana, mieliala hyvänä ja keskittymiskyky säilyy paremmin. Lihaskunto auttaa tasapainoon myönteisesti ja on vanhenevalle ihmiselle turva kaatumista vastaan. Samoin nivelten ja lihasten liikeratojen säilyminen entisellään ja

laajentuminen turvaa kaatumiselta. Kaikille lienee selvää, että vanhan ihmisen luunmurtumat ja vähäisemmätkin vaivat, jotka rajoittavat liikkumista, vievät kohti ennen aikaista hautaa. Tuolijumppa on oiva tapa pitää itsensä liikuntakykyisenä ja virkeänä.

Tuolijumppaa pidetään yleisesti naisten harrastuksena. Mutta haluan muistuttaa teitä miehet, että yleisesti ottaen miesten lihasten ja nivelten liikkuvuus on naisiin verrattuna huomattavasti huonompi. Jos käytte kuntosalilla, hiihdätte, kävelette tai pyöräilette paljon, se ei vielä riitä. Urheilijatkin verryttelevät ennen ja varsinkin jälkeen rasituksen. Tuolijumppa on parhaimmillaan ”verrytelyä” vanhenevalle ihmiselle. Hyvät eläkeläisveljet, unohtakaa ennakkoluulot ja tulkaa mukaan.

TEKSTI Risto Talka

Kuulin tai ehkä luin lehdestä ensimmäisen kerran tuolijumpasta vuosia sitten. Se tuntui mielestäni turhanpäiväiseltä aktiivisen liikunnan harrastajan näkökulmasta. Suostuin kuitenkin pitkän hampain ystäväni pyyntöön lähteä katsomaan mitä tuolijumppa käytännössä on. Ennakkoluuloni katosivat heti ensimmäisellä käynti kerralla. Eläkeliiton Lappeenrannan yhdistyksen tuolijumppaa ohjaa **Anna-Liisa Mäkelä**. Hänen tiesin harrastaneen aikoinaan kilpatanssia. Se näkyi ja tuntui ohjelmassa. Tehäviin liikesarjoihin liittyi musiikki.

Sokkomatka 8.6.2023

Tänä vuonna sokkomatkamme oli suosittu ja matkaan lähti täysi bussi eli 53 henkilöä. Valitettavasti kaikki halukkaat eivät mahtuneet mukaan.

Matkaan lähdimme aamutuimaan Pekin bussilla ja suuntana oli Imatra. Oman jännityksensä matkaan toi sää, koska sadetta oli luvattu jo aamupäivän puolella.

Ohitettuamme Imatran Pirjo kertoi matkasta sen verran, että käymme Inarissa kääntymässä. Tämä herätti matkalaisissa hilpeyttä. Tässä vaiheessa ei vielä kerrottu matkasta muuta tietoa. Pian käännyimme Puumalan tielle, jossa ensimmäinen ohitettava paikka oli Ruokolahti. Kerroimme hieman tietoja Ruokolahdesta, kuten retkeilykohteita ja tietysti mainittiin Ruokolahden

leijona. Hieman ennen Puumalaa oli tietoisu paikkakunnan nähtävyyksistä. Puumalassa bussi ajoi satamaan, jossa nousimme M/S Kainis Veera risteilyalukseen ja teimme noin tunnin mittaisen risteilyn lähivesistön alueella. Norppia yritimme katseilla etsiä, mutta emme niitä nähneet.

Risteilyn jälkeen palasimme bussiin ja matka jatkui. Bussissa arvuuteltiin lounaspaikaksi mm. Sahanlahti tai Anttolan hovi. Yllätyksenä pysähdyimme Pistohiekalle, Pistohiekka Resorttiin, jonka ravintolassa nautimme maittavan lounaan buffet pöydästä. Ruokailun jälkeen matkamme jatkui Lietveden maise-matietä pitkin kohti Mikkeliä, jossa vierailimme Tertin kartanossa. Tutustuimme rauniopuutarhaan ja

teimme ostoksia myymälässä. Nautimme myös kahvit puutarhakahvilassa. Kotimatalla piipahdimme vielä Kenkäverossa.

Matkan aikana osallistujat täyttivät nimellään arpalipun ja arvonta suoritettiin kotimatalla. Ennen matkaa selvisi, että Kourulassa avautui uusi ruokakauppa ja sieltä sai ämpäreitä. Päätimme arpoa yhden ämpärin lohdutukseksi, kun matkalaiset jäivät ilman ämpäreitä.

Sää suosi meitä matkan aikana ja saimme tehdä risteilyn poutasäässä. Lounaan aikana oli sadetta, mutta se ei häirinyt sisätiloissa.

TEKSTI Pirjo ja Anna-Liisa
KUVAT Kaarina H

Sotilaskotitoiminta- eläkeläiselle sopivaa vapaaehtoistyötä

Olen eläkeläinen ja olen ollut nyt Eläkeliiton Lappeenrannan yhdistyksen jäsenenä pari vuotta ja kuulun hallitukseen.

Kolmikymmppisenä toimin Imatran nuorkauppakamarissa. Nuorkauppakamari on nuorten aikuisten kansainvälinen johtajuuden kehittämis- ja koulutautumisjärjestö, jossa oppiminen tapahtuu innostavan ja kehittävän tekemisen avulla mm. projekteissa. Jäsenyys päättyy sinä vuonna, jolloin jäsen täyttää 40 vuotta.

Nelikymmppisenä aloin miettiä, mitä tilalle. Olihan minulla vielä muutama vuosi mm. lasten partioharrastuksen vuoksi autokuskina olemista ja myyjäistuotteiden ideointia, mutta kaipasin pitkäaikaisempaa, kodin ulkopuolista toimintaa vapaa-ajalleni ja sellaista, mikä on erilaista kuin päivätyöni. Olin tutustunut paikkakunnan naisjärjestöjen toimintaan ja minua kiinnosti sotilaskotisisarten työ. Ajattelin, että siinä tapaan ihan kasvotusten työpanokseni kohteet ja osallistun tavallani maanpuolustustyöhön.

Niinpä sitten v. 1996 menin Immolaan sotilaskotisisareksi. Myin sotilaskodissa ja eri tilaisuuksissa munkkeja ja kahvia ja osallistuin munkkien paistotalkoisiin. Sitä jatkuinkin noin 25 vuotta. Pari vuotta sitten muutimme Lappeenrannan keskustaan, ja matka Immolaan kanttiinivuoroihin tuntui pitkältä. Katselin maasotakoulun valoja ja mietin, vieläkö sitä yli seitsenkymmppisenä voisi mennä uuteen yhteisöön harrastamaan ja hakeuduin ”palvelukseen” Lappeenrannan sotilaskotiin.

Aika on mennyt rattoisasti ja olen tutustunut uusiin ihmisiin. Teen työparini kanssa kaksi omaa iltavuoroa kuukaudessa Leirin sotilaskodissa ja olen tuurauslistalla, jos joku

Tuoreita telamiinamunkkeja

sisar ei itse pääse vuoroonsa. Lisäksi teen liikkuvassa sotilaskodissa työvuoroja, milloin eläkeläisen aikatauluun sopii. Olen ollut mukana sotilaskodin teltassa mm. valapäivänä Linnoituksessa, Haminassa itsenäisyyspäivän paraatissa, joulutorilla ja tavannut ihania asiakkaita, jotka sanovat, että ”kiva kun saa sotkun munkkeja pitkästä ajasta...” Munkkien ja telamiinoiden (Lappeenrannan sotilaskodin erikoisleivonnainen) paistaminen sotilaskodin rasva-altaissa oli jo tuttua, mutta kesän alussa opettelimme munkkien paistamista kenttäleipomossa. Leipomoteltassa tavoitteenamme oli valmistaa riittävästi munkkeja Lappeenrannan satamassa järjestettävän MILjazz -tapahtuman oheistuotteiksi. Munkkilinjasto oli järkevästi suunniteltu ja toimi hyvin. Sotilaskodin puolella pakkaaminen, telamiinoiden paistaminen ja kahvin keittäminen sekä kuljetukset satamaan myyntiteltaan ja myyntitapahtuma vaativat suuren määrän vapaaehtoisia sotilaskotisisaria. Iloiset lappeenrantalaiset pääsivät nauttimaan harvinaisista sotkun munkkikahveista helteisessä illassa.

Totean vielä, että yhdessä tekemisen lisäksi kotisohvallakin voi olla mukana sotilaskotitoiminnassa, sillä neulomme ja lahjoitamme varusmiehille villasukkia. Eläkeläinenkin voi olla mukana toiminnassa sen mukaan, miten itse ehtii ja haluaa. Parasta sotilaskotityössä ovat aina kohteliaat, tyytyväiset ja avuliaat varusmiehet ja muut asiakkaat.

Mitä on sotilaskotitoiminta?

”Sotilaskotitoiminta on vapaaehtoista yhdistystoimintaa varusmiesten hyväksi. Toimintaa harjoittaa 36 sotilaskotiyhdistystä. Sotilaskotitoimintaa voi harrastaa kaikissa Suomen varuskunnissa, leirisotilaskodeissa ja myyntiautoissa. Sotilaskodittomat yhdistykset tukevat varusmiehiä kodillisten yhdistysten kautta sekä toimivat leirisotilaskodeissa ja maanpuolustustapahtumissa.” (lainaus Sotilaskotiliiton sivuilta) Sotilaskotiliitto on ideoinut vuonna 2022 toteutettavan kampanjan Sydämellä vapaaehtoinen, jolla halutaan tehdä näkyväksi sotilaskotiyhdistyksissä tehtävää arvokasta vapaaehtoistyötä.

Sotilaskotiliitto perustettiin vuonna 1921 sotilaskotiyhdistysten kattojärjestöksi. Lappeenrannan sotilaskoti perustettiin marraskuussa vuonna 1918. Se toimi aluksi Seurahuoneella, mutta sotilaskotitoiminnan muutettua 1920-luvun alussa Rakuunamäelle, siitä tuli yhä merkittävämpi osa varuskunnan elämää. Nykyisin sotilaskoti toimii Leirikentällä ja sen päämääränä on edelleen sotilaskodin palveluihin tyytyväinen asiakaskunta.

TEKSTI Liisa Junna

KUVA Anja V

Virkistytimme yhdessä

Lappeenrantaisten ulkoilu- ja virkistyspäivää vietettiin aurinkoisena elokuun päivänä Marjolassa. Mukana oli noin 35 jäsentämme joko bussilla tai omilla kyydeillä. Matkaryhmän **Pirjo** ja **Mirja** olivat järjestäneet mukavia tehtäviä päivän sisällöksi.

Lähdetäänpä aluksi pienelle luontopolulle lähimetsään, jossa oli 10 rastia. Jokaisella rastilla oli luontoaiheinen monivalintakysymys. ”Monivalintakysymykset ovat monipuolisia ja intuitiivisia ja ne tuottavat helposti analysoitavaa tietoa.” Joo, tietoa tuli kasveista, linnuista, puista ynnä muista, mutta sainpa todeta, etteivät omat tiedot olleetkaan oikeaan osuneita. Eikä siinä kaikki, joka rastilla oli voimistelutai liikuntatehtävä. Tunnustan, että lintsasin aika monta liikettä, kun kukaan ei nähnyt.

Piha-alueella testattiin heittokäden tarkkuutta. TonkKumi -kisassa tuli mieleen vanha navettaympäris-

tö. Kisavälineinä olivat kanneton noin 40 litran maitotonkka ja 4 lypsukumia. Kumit piti heittää tonkan sisään. Sepä olikin tosi vaikeaa, sillä pitkä kumi keikkui ja keikkui tonkan suuaukossa vaakasuorassa, eikä millään ollut osua sisään jompikumppi päälle. Saaviin heitto olisi helpompaa! Kaksi osunaa saanut oli jo tekijä!

Seuraava kisakin toi nostalgisesti mieleen lehmät ja liekaketjut, nimittäin ketjunheitto vanerilevyalustaan, jossa oli erikokoisia kolopusseja, joiden pistearvot viiden ja viidenkymmenen välillä. Heitettiin kuutta ketjunpätkää, ketjussa 10 silmukkaa ja ketjun piti upota kokonaan reikään tai jos vähintään puolet meni sisälle, siitäkin sai pisteitä.

Sitten oli porraspeli, joka minusta oli niin kiehtova, että mittailin osat ja tutkin rakenteet, jotta pojanpojat voivat rakentaa mummille mökkipelin. Pelissä piti heittämällä saada naruja päissä olevat pallot roikku-

maan tikkaisiin. Mielenkiintoista, miten naru voi kiertyä tikkaan ympärille kolmekin kierrosta tai pomppata maasta alatikkaalle roikkumaan ja miten taas kilpakumppanin heitto aukoo kierteet ja pudottaa tikkaissa olevan palloparin.

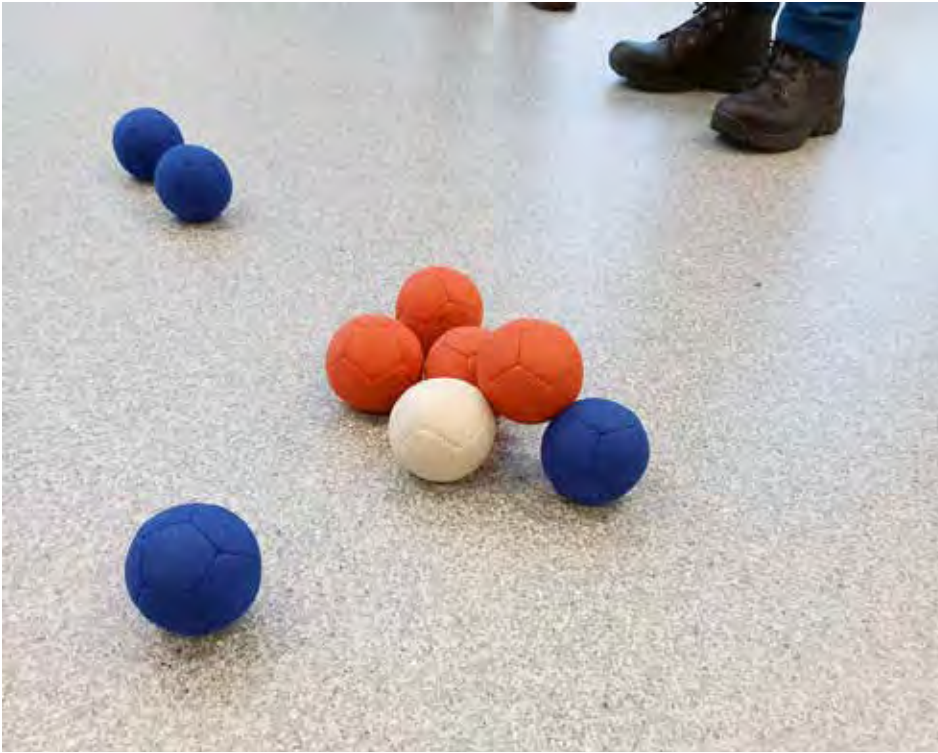
Takakentällä pelattiin mölkkyä, mikä on suomalaisen mökkielämän kulmakivi. Mölkkö on tullut suosituksi ulkomaillakin ja varsinkin Ranskassa. Marjolan mölkköä oli pelattu kovasti, sen huomasi heittokapulan kolhuista.

Tietysti suomalaisten virkistyspäivään kuuluu myös saunominen ja uiminen. Lähtökahvia ja palkintojen jakoa odotellessa ohjelmaan kuului yhteislaulua haitarin säestyksellä.

Kiitoksia osallistumisesta, oli kiva tavata ja tutustua. Kiitoksia järjestäjille ja ohjelmien vetäjille.

TEKSTI Liisa Junna

KUVAT Kaarina Hämäläinen

OODI BOCCIALLE!

Tai olisin halunnut kirjoittaa sellaisen. Osaamiseni ei kuitenkaan riitä oodin edellyttämään runomittaan.

Yksi ihmisen perustarpeista on yhteenkuuluvuuden tarve (ryhmään kuuluminen). Kuulumme sellaisiin ryhmiin, joita emme ole voineet valita kuten kansakunta, kieli, suku ja lapsuusperhe. Voimme myös valita ryhmiä, mihin kuulua kuten erilaiset yhteisöt, järjestöt ja yhdistykset. Kun omassa elinpiirissä on ihmisiä ympärillä, ei muihin ryhmiin kuulumisen merkitys ole niin suuri kuin yksin asuvalla, tai parisuhteessakin elävällä, jolla oma verkosto on vähäinen. Asuntokunnista lähes puolet (46 prosenttia) on yksin asuvia (STTK:n julkaisu 16.12.2022). Yksinasuvista 45 prosenttia oli 60 vuotta täyttäneitä vuoden 2021 lopussa (Yksinasuvat Ry 30.5.2022)

Eläkeliiton missiona on muun muassa sosiaalisen turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen. Eläkeliiton Lappeenrannan yhdistys järjestää erilaisia harrastusryhmiä, joissa voi viihtyä yhdessä ja kokea kuuluvansa joukkoon. Kenenkään eläkeläisen ei tarvitse jäädä aivan yksin.

Boccia on yksi yhdistyksen harrastusryhmä, joka kokoontuu kerran viikossa puolitoista tuntia kerrallaan. Pelissä heitetään tai kieritetään nahkapalloja kohti maalipalloa. Joskus pallo lentää tai kierii kentän ulkopuolelle tai aivan väärään suuntaan, vaikka yritys on kohti maalipalloa. Syynä on liian vauhdin lisäksi muun muassa ”kalteva lattia” tai ”roska lattialla”. Pelitilanteet voivat vaihdella yllättävästi ja ovat jännittäviäkin. Joskus kahdesta pallosta toinen näyttää olevan millin lähempänä maalipalloa ja se voi aiheuttaa pohdintaa. Sopuratkaisuun on kuitenkin aina päädytty. Saattaa tuomarin näkemys joskus aiheuttaa jonkun otsan kurtistumista mutta otsa on silennyt nopeasti.

Naurua, leikinlaskua ja huvittuneita ilmeitä kuuluu ja näkyy pelin aikana. Neuvoja jaetaan pilke silmäkulmassa. Omia asioitakin ehditään jakaa toisten kanssa niin halutessa. Pingottamista, pönöttämistä tai liian vakavasti otettavaa ei boccia-ryhmässä ole. Läheisestäkään voidaan olla huolissaan: mitenkähän hän voi kun ei ole näkynyt.

Bocciapalloja voi heittää seisten tai istuen. Kukin siihen kykenevä hakee pelipallonsa kentältä erän jälkeen. Liikuntaa tulee, ainakin enemmän kuin kotona istuessa. Kuka ei itse kykene hakemaan kentältä pallojaan, hänelle joku toinen tuo ne. Fyysinen kunto ei rajoita bocciaryhmään osallistumista mikäli kuntoa on sen verran, että pääsee paikalle. Bocciaryhmään ovat uudet pelaajat aina tervetulleita. Peli ja hauskuus vievät mennessään. Yhdistyksen jäseniä on osallistunut bocciakilpailuihin vaihtelevalla menestyksellä. Vaikka viikottaisissa bocciaryhmissä pelataan sääntöjen mukaan, virallisuus jätetään kilpailuihin.

Ryhmään kuulumista voi kokea erilaisissa harrastusryhmissä. Avoimella mielellä oleva viihtyy monenlaisissa itseä kiinnostavissa harrastuksissa. Boccia on suositeltava vaihtoehto.

TEKSTI Marja Lakka

KUVAT Kaarina H

BellaSofi

KAUNEUSHOITOLA

Kauppakatu 47, 53100 LPR
puh. 045 861 8383

Tervetuloa hemmoteltavaksi!

Kauppahallin Kahvila

Hyvän mielen ruokaa 😊

Ajurinkatu 6, Lappeenranta | www.saimaanhelmi.com

Tomi Laakko

Saako olla
kupponen
pannukahvia!
puh. 044 415 2354

HAMMASLABORATORIO

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ATTE PENTTINEN
050-5552499, Valtakatu 44, 53100 LPR

*Palvelua vuosikymmenten kokemuksella
jo vuodesta 1928*

Hautaustoimisto ja Kukkakauppa

Tolvanen Oy

Kauppakatu 53, Lappeenranta • puh. 453 0568
kukkakauppa.tolvanen@kymp.net • hautaustoimistotolvanen.fi

Voit tilata myös verkkokaupassa www.e-kukka.fi.

Lappeenrannan yhdistyksen ongintakilpailujen tuloksia

Pilkkikilpailu

23.3. Marjolassa, osallistujia 19

Naiset:

- 1 Terttu Huhtiniemi 5883 g
2. Arja Villanen 2083 g
3. Eija Tikka 1327 g

Arja Villanen oli 3. Nilsissä Eläkeliiton valtakunnallisessa pilkkikilpailussa. Onnea Arja!

Miehet:

1. Jorma Huhtiniemi 4406 g
2. Jaakko Villanen 4282 g
3. Juha Pohjonen 3194 g

Rannalta ongintakilpailu

5.6. Saimaan kanavan Kansolan sillan ympäristössä, osallistujia 27

Naiset:

1. Seija Mäkirinta 840 g
2. Arja Villanen 737 g
3. Terttu Huhtiniemi 668 g

Miehet:

1. Kari Autio 1623 g
2. Jaakko Villanen 1589 g
3. Kari Liukko 1418 g

Tulokset kokonaisuudessaan yhdistyksen kotisivuilla.

TEKSTI ja KUVAT

Kaarina Hämäläinen

 EEKOO

**SINULLA ON
JUUREKSET SYVÄLLÄ
TÄSSÄ MAASSA.**

Osuuskaupan omistajana ansiotasi on, että
lähes 80 % myymästämme ruoasta on kotimaista.

S olet sinä.

Aleksandra

Leivomme juhlaan ja arkeen
perinteisiä herkkuja

Konditoria Kahvila Aleksandra
Toikankatu 2, 53100 Lappeenranta

linja-autoliikenne
toimi vento ky
www.toimivento.com

Moreenikatu 12
53810 LAPPEENRANTA
puh. 05 412 0987
info@toimivento.com

L A P P E E N R A N N A N
KONTTORIKONE OY

Kiinteistömaailma Lappeenranta
Lappeenrannan Asuntokauppa Oy LKV
Kauppakatu 53, 53100 Lappeenranta
Puh. 010 423 8500
lpr.kauppakatu@kiinteistomaailma.fi

**SUOMEN
KOTILEIPOMO**
Leipomo Petäjä
Lappeenranta

Marijola

myynti@marijola.fi 0400 987 346

ekomia
Huomisen tilitoimisto

TERVETULOA AUTO-KILTAAN

Meiltä saat kaikki tarvitsemasi tuotteet ja palvelut autoiluun.
Valikoimastamme löydät uudet Volvo, Ford, Renault ja Dacia henkilö- ja
hyötyajoneuvot sekä reilusti luotettavia kuntotarkastettuja vaihtoautoja.
Valtuutetussa merkkihuollossa tarjoamme kaikki tarvitsemasi palvelut, myös
rengaspalvelut sekä tuulilasien korjaukset ja vaihdot. Lue lisää AUTOKILTA.FI

Tee huoltovaraus helposti verkossa » [ONLINE.AUTOKILTA.FI](https://www.online.autokilta.fi)

AUTO-KILTA

TULLITIE 3
LAPPEENRANTA

AUTOMYYNTI:
0300 870 546

MA-PE 8-17.30
LA 10-14

HUOLTOPALVELUT:
0300 870 542

MA-PE
7.30-17.30

Tervetuloa mukaan toimintaamme!

- Petankkia
- Liikuntapäivä
- Yhteislaulut
- Pilkki- ja onkikilpailut
- Päivätanssit Jalkosalmen lavalla
- Retkiä

Ehdotuksia uusista toiminnoista otetaan vastaan!

*Istutukseen osallistuivat oikealta Sirkku Heimonen, Elvi Sinkko, Jaakko Haiko, Eija Sinkko, Veikko Uski ja Marjo Ruster.
Kuvaaja Irma Welling*

Eläkeliiton Lemin yhdistys makedonianmännyn istutuksessa

Kiinalainen sananlasku lupaa “Kuka on istuttanut puun, ei ole elänyt turhaan”. Eläkeliiton Lemin yhdistyksen hallitus istutti to 31.8.2023 makedonianmännyn Lemin kirjaston puistoon 50-vuotisen taipaleensa kunniaksi. Juhlat pidettiin jo helmikuun 19. päivänä tänä vuonna. Ainavihanta makedonianmänty on lähteis Balkanilta. Ilmastonmuutoksen myötä Suomen ilmaston ennustetaan muuttuvan Unkarin ilmaston kal-

taiseksi, joten on odotettavissa, että makedonianmänty sopeutuu hyvin myös Lemille. Makedonianmännyn neulaset ovat nyt noin 8 sentin pituiset. Jäämme odottamaan puun tuuheutumista ja pitkiä, jopa 15 sentin, käpyjä!

TEKSTI Irma Welling

Eläkeliiton Lemin yhdistys täytti 50 vuotta

Eläkeliiton Lemin yhdistyksen 50-vuotisjuhlaa vietettiin 19.2.2023 Tapiolan Nuorisoseuran talossa.

Juhlat alkoivat onnittelujen vastaanotolla ja kahvitarjoilulla. Kahvitelun lomassa voi katsella vanhoja valokuvia ja lehtileikkeitä menneiltä ajoilta.

Lemin Laulumiehet aloittivat varsinaisen juhlan komeasti laulamalla kolme laulua **Sisko Taalikaisen** johdolla ja **Eija Vakkilan** säestyksellä.

Yhdistyksen puheenjohtaja **Sirkku Heimonen** toivotti kutsuvieraat ja oman yhdistyksen jäsenet sydämellisesti tervetulleiksi. Lemm kunnan tervehdyksen toi kunnanhallituksen puheenjohtaja **Anu Karhu**. Sitten oli vuorossa Nuorisoseuran tanhuryhmä kolmella tanhullaan.

Heitä ohjasi ja huolehti musiikista **Tuija-Liisa Leino**. **Liisa Junnonen** esitti runoja ja juhlapuheen piti Eläkeliiton toiminnanjohtaja **Anssi Kemppi**.

Ansiomerkin ja kunniakirjan saivat **Maija-Liisa Raatikainen** kultaisen, **Jaakko Haiko**, **Irma Pesari**, **Kari Haiko** ja **Mika Suikki** hopeisen.

Lopuksi lauloimme kaikki yhdessä Karjalaisten laulun.

Suomen lippu sekä Karjalan piirin ja Lemm yhdistyksen liput juhlistivat koko tilaisuuden.

TEKSTI Sirkku Heimonen

omasp

Pankki, jossa on ovet auki?

Meillä on. Joka arkipäivä.

Meillä OmaSp:ssä voit hoitaa oman tutun asiantuntijasi kanssa arjen raha-asiat, vaurastumiseen tähtäävät säästämisen ja sijoittamisen ratkaisut sekä laina-asiat. Myös konttorissa paikan päällä. Valinta on aidosti sinun. Tervetuloa.

OmaSp Lappeenranta Valtakatu 32. omasp.fi

* Parasta palvelua -tutkimus 12/2022. N=6 738 vastaajaa.

4,7/5*

Tyytyväisyys
henkilökohtaiseen
palveluun

**Kelan korvaamat
taksimatkat**

**Taksi
Päijänne/Menevä
Maarit Juopperi
040 7277855**

koulutettu hieroja
Tiia Paakko-Olkkonen

Taurintie 5, Lemi
040 66 96 883
hierontatiia@gmail.com

**MAANRAKENNUSTÖITÄ
KUITTO OY**

puh. 0500 154 221, 0500 321 153
• pohjakaivuut • tierakentaminen
• sorat/murskeet
IISI-jätevesijärjestelmät.
Vesisuodatin humuksen ja levänpoistoon.

Uimin
seudun
kyläyhdistys

LIITY JÄSENEKSI &
AJANKOHTAISET KAIKILLE AVOIMET
TAPAHTUMAT LÖYTYVÄT OSOITTEESTA:

<https://kylat.ekarjala.fi/uimi/>

**KAIVUTYÖT
JUHA KOUVO**

Vainikkalantie 56
Lemi

p. 040 548 8645

**SK Kiinteistö- ja
Saneerauspalvelu Oy**

Teollisuustie 2, 54710 Lemi
Puh. 050 410 3384
saimaankiinteistojasaneeraus@gmail.com

**Luotettavaa, joustavaa ja asiakaslähtöistä
kiinteistö- ja saneerauspalvelua.**

- LVI-PALVELUT
- KIINTEISTÖHUOLTO
- SANEERAUSPALVELU
- SISÄ- JA ULKOMAALAUKSET

**SINUN JA
KIINTEISTÖSI
PARHAAKSI!**

skkiinteistojasaneerauspalvelu.fi

1

2

3

4

1. Lusikkovuoren luola 2. Kannuskosken maisemia
3. Orkolan bunkkeri, oppaana Risto Häkämies 4. Retkeläiset yhteiskuvassa

Kesän 2023 retket

Retki Luumäelle

Kesän kotiseuturetki suuntautui Luumäelle. Linja-autolastillinen väkeä kiersi pohjois-Luumäen kautta ex-luumäkeläisen opastamana Kannuskoskelle. Tutustuttiin Kannuskosken kylän historiaan; kylällä ollut sahatoimintaa, puuhiomo ja pahvitehdas. Kylälle rakennettiin tehdasrakennus, työläisille mökit puutarhatilkkuineen, tehtaan kauppa, koulu ja kirjasto. Saimaalta Väiliväylän kautta Kymijoen lopulta alkanut tukinuitto jatkui 1960-luvulle asti. Kannuskosken kylä on mielenkiintoinen ja elävä maalaiskylämiljöö edelleenkin.

Retki jatkui Jurvalaan. Siellä tutustuttiin lyhyellä visiitillä Kivijärven

patoon. Pato on osa viime sotien aikana rakennettua puolustuslinjaa eli Salpalinjaa. Talvisodan jälkeen kesällä 1940 rakennettiin nykyisen Itsenäisyydentien (ent.valtatie 6) alitse kaksiputkinen viemäri, jonka kautta Kivijärven vettä olisi voitu juoksuttaa etelämpänä sijaisevaan Suur-Urpalonjärveen. Nostattamalla vettä Suur-Urpalonjärvestä olisi muodostunut Junttolan puolustusasema suojaava este. Tulvituskoekilu suoritettiin kesällä 1944.

Seuraava Salpalinjan kohde oli Orkolan kylällä sijaitseva bunkkeri, jonka sisällä käytiin lamppujen valossa.

Suoanttilan kylän merkittävin nähtävyys on Salpalinjaan liittyvä Lu-

sikkovuoren luola, joka louhittiin 1941. Luola on koko Salpalinjan suurin luola. Pituutta kallion sisään rakennetulla luolalla on n. sata metriä, leveyttä 8-11 metriä, korkeutakin melkoisen paljon. Luolassa pidetään nykyisin mm. konsertteja, maakirkkoa ja muita tapahtumia.

Pistäytyminen Luumäen rautatieasemalla v.1937 pystytetyllä oikeustaistelun muistomerkillä muistutti presidentti **P E Svinhufvudin** käymästä oikeustaistelusta.

Eipä tarvitse kauas kotoa lähteä, kun löytyy mielenkiintoista katsottavaa!

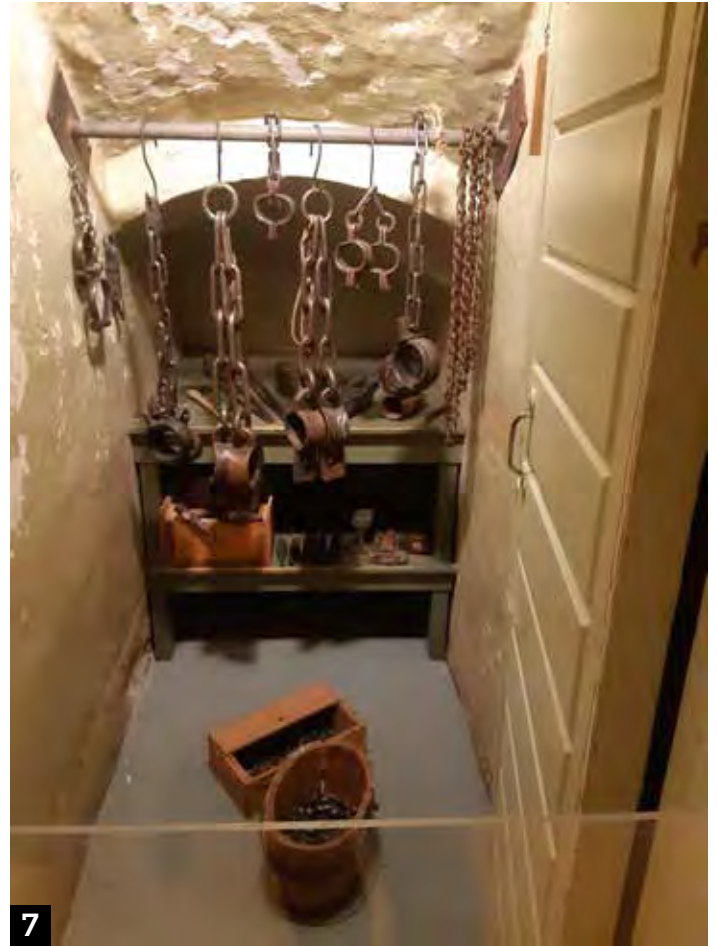
jatkuu...

5

6 7

5. Lahden suurmäen näkötorni 6. Hämeen linna 7. Vankilan esineistöä

Kesäretki Hämeenlinnan seudulle

Kahden päivän kesäretki heinäkuussa suuntautui Hämeeseen.

Ensimmäisenä tutustumiskohteena oli Lahden suurmäen näkötorni. Hyppyrimäet ovat Lahden tunnetuin ja näkyvin maamerkki. Suurmäen huipulta pääsee ihailemaan Lahden ja Vesijärven maisemia. Osa retkeilijöistä nousi hissillä ylös, osa ei.

Hämeenlinnassa sijaitseva Hämeen linna oli seuraava kohde. Vierailu 1200-luvun lopulla rakennetussa linnassa paksujen muurien sisällä oli mielenkiintoinen ja historiaa sykkivä. Vieras voi kulkea samoissa huoneissa, jossa elettiin keskiajalla. Linnan vesikaivosta on kehkeytynyt toivomusten kaivo. Pelastuslaitos tyhjentää sen muutaman vuoden

välein. Saanto muutama sata kiloa kolikoita, muutamia kameroita, puhelimia, tekohampaita ym.

Linnan yhteydessä oleva vankilamuseo avattiin toukokuussa 2019. Vankilan näyttely esittelee tiloja, sellejä ja esineitä, jotka kertovat karua kieltä vankilan arjesta. Muutama huone on jätetty siihen kuntoon, kun vanki poistui siviiliin.

Museo Militaria esittelee suomalaista sotahistoriaa ja sotilaselämää. Museon näyttelyt alkavat ajallisesti keskiajasta jatkuen sotien jälkeisestä ajasta nykyaikaan.

Seuraavana aamuna kiivettiin Aulangon näkötorniin. Komeat maisemat avautuvat 33 metriä korkeasta tornista Aulankovuoren huipulta Vanajaveden laaksoon. Tornin rakennutti eversti **Hugo Standerts-kjöld** ja se valmistui v. 1907.

Designmuseo Iittalassa sijaitsee museorakennuksena toimivassa Orvon tilan vanhassa navetassa. Vierasta vähän ihmetyttää navetasta puhuminen, kunnes selviää tyylikäs rakennus ja sen näyttelyt. Näyttelyissä esitellään Iittalan lasihistorian tunnettuja taide-esineitä ja merkittäviä sarjatuotteita 1880-luvulta nykypäivään.

Lepaan viinitila Hattulassa oli retken mielenkiintoinen viimeinen tutustumiskohde. Lepaa oli aikoinaan Suomen ensimmäinen viinitila ja siellä koulutetaan edelleen hedelmäviinin tekijöitä. Hämeen ammattikorkeakoulu ja Hämeen ammatti-instituutti toimivat puutarha-alan kouluttajina. Laajalla kartanoalueella riittää katseltavaa ja ihasteltavaa. Löytyy viinitarhoja, upea tuulimylly, komeita kartanomaisemia, pieni hautausmaa kivisakasteineen, puutarhavälinemuseo ja tietysti viinimyymä. Tuulimyllyllä nostettiin

8. Lepaan viinitilan rakennuksia 9. Näkymä Aulangon näkötorjista

aikanaan kasteluvettä alueelle. Kartanon rakennukset ovat pääasiassa peräisin 1800-luvulta. Mielenkiintoinen opaskierros tutustutti retkeilijöitä alueen historiaan ja kohteisiin. Kartanoihin liittyy myös kiehtovia tarinoita mm. Lepaan Annan kielletty rakkaus ja Annan surkea loppu.

Virkistäytyneinä ja monia kokemuksia rikkaimpina retkeläiset palasivat illansuussa Lemille.

Muistiin merkitsi Elvi Sinkko, yhdistyksen sihteeri

TAIPALEEN SEURAKUNTA
www.taipaleenseurakunta.fi

Lemin Nuorisoseura esittää
Matti Martikaisen

Vale- lääkäri

Ensi-ilta
27.10.2023
Lemin Tapiolassa

Lippuvaraukset: 0505143753
Ohjaus ja sovitus Sami Sivonen

**PILKETTÄ
SILMÄKULMAAN-
LEMIN METSOLASTA**

Tuoretta ja kuivaa koivu- ja
sekaklapiä
Kotiinkuljetus

Seppo Kangasmäki
040 589 4432
Metsolantie 114
54820 Kotimäki
seppo.kangasmaki@gmail.com

UPM **BIOFORE**
BEYOND FOSSILS

UPM OSTAA AKTIIVISESTI PUUTA

ja tarjoaa laadukkaita metsänhoitopalveluita
metsäsi parhaaksi.

Autamme sinua mielellämme kaikissa metsäasioissa, ota yhteyttä!
Metsäasiakasvastaavat:

Ville-Veikko Kontinen
p. 040 509 0236
ville-veikko.kontinen@upm.com
Taipalsaari, Savitaipale (Tuohikotintiestä
ja Lavikanlahdesta pohjoiseen)

Olavi Pikkarainen
p. 0400 132 936
olavi.pikkarainen@upm.com
Lemi, Savitaipale (Tuohikotintiestä
ja Lavikanlahdesta etelään)

**UPM Metsä
lupaa hyvää**
www.upmmetsa.fi

UPM METSÄ

TERVETULOA MAISTUVALLE SÄRÄLLE
LEMIN MUSEOSÄRÄTUVALLE

KATTAUSVARAUKSET 040 5280003
WWW.MUSEOSARA.FI

**kalliomurskeet
sorat
hiekat**

www.vainikansora.fi
0500 154 032

Lemin Kukka ja Hautaus

Avoinna
ma-ke-to-pe 9-16
la 9-12
su-ti suljettu
Muina aikoina itsepalvelu eteisessä
Uimintie 1 B, Lemi, p. (05) 414 6384

Lemi
LEMIN LUMO

**LEMIN
HIUSHUONE**

Toukkalantie 4, LEMI
040 524 5887

LEMIN
Osuuspankki

Mansikat
vadelmat,
omenat

**Hoopaisen Tila/
Petteri Hoopainen**

Konttilantie 129, 54710 Lemi
puh. 040 745 1843

Jalkosalmen tanssilava

Kaiken kansan kohtauspaikka

Liity seuraan!
Lemin Eskot

Anne Hoopainen
Iitiäntie 4, 54710 Lemi
puh. 0408200915
Avoimna: TI - LA sopimuksen mukaan

KMarket

SARA

Itiäntie 4
54710 Lemi
Puh. 05 4146048

Avoimna
Ark. 6.30 - 21
La 8 - 21
Su 10 - 18

AUTOKORJAAMOPALVELUT HENKILÖ- JA PAKETTIAUTOILLE

Mika Hakonen

Hakosentie 64

p. 050 321 2045

mikasgarage@gmail.com

Uuden vuoden uusi aika
Onhan siinä kaunis taika

Kotalahden martat
54710 Lemi

Martat

TILAUSLIIKENNE

RAPI

Tilausajot

0400 865 835
tilausliikenne@rapi.fi • www.rapi.fi

Luumäen yhdistys

Yhdistyksemme 48. toimintavuosi on ollut vilkas kaikella tavalla. Jäsenet ovat olleet innolla mukana, on sitten kyse liikunnasta, karaokesta, kulttuurista, kädentaitoa vaativasta toiminnasta tai retkistä ja matkoista. Jokaiselle osa-alueelle olemme saaneet lisää innokkaita jäseniä. Varsinkin teatterimatkat sekä retket eri puolille Suomea ovat saaneet linja-autot täyttymään.

Kesällä saimme tutustua uuteen elämykseen, kun kävimme Pyhällössä maistelemassa rosvopaistia, joka osoittautui todella maukkaaksi. Me nee taatusti jatkoon!

Syksy toi ihmiset jälleen kerhojen pariin ja iloinen puheensorina on täyttänyt niin Joukolan, kuntosalin, karaokebaarin, Toukolan kuin Ikäkahvilankin. Huomaa, että ihmisen ikävä toisen luo on totisinta totta.

Jatkamme samaan malliin eteenpäinkin järjestämällä jäsenillemme toimintaa, elämyksiä sekä mielenkiintoisia retkiä.

KERHOTOIMINTA SYKSY 2023 – KEVÄT 2024

Säännöllisesti kokoontuvat kerhot:

- Joukola maanantaisin:
  - 8:30 Taidepiiri ja Boccia
  - 9:00 NeuleNurkka
  - 10:00 Info- ja kahvihetki
  - 10:30 Senioritanssi ja Pelikerho.
- Kävelyfutis urheilukentällä tiistaisin klo 10.
- Taavettihallin kuntosali tiistaisin klo 12-13 sekä klo 13-14.
- Uintivuoro jäsenille Mäntykodilla keskiviikkoisin klo 12.
- Karaokekerho Ravintola Repessä parillisten viikkojen keskiviikko klo 15-18.
- Patikka-kerho, lähtöpaikka Sepänkujan pääty, torstaisin klo 10.
- Jurvalan Juttutupa Toukolan Marttala, parillisten viikkojen torstai klo 13-15.
- Ikäkahvila ”Kymppi” Patteritie 10, perjantaisin klo 10.

Olet lämpimästi tervetullut mukaan toimintaan!

Muskelimummot kokoontuvat kuntosalille treenaamaan lihaksia ja virkistämään mieltä. Vas. Riitta, Pirjo, Anne, Pirkko, Liisa ja Arja.

Jurvalan raitilta

Luumäellä seniori-ikäisille järjestetty toiminta on luonnollisesti keskittynyt Taavettiin, jossa suuri osa seniorikansaa asustaa. Mutta on myös meillä Jurvalassa tarjolla ”omaa kiivaa” ja virkistystä niin mielelle kuin kropallekin. Eläkeyhdistyksen ja sydänyhdistyksen käynnistämä Jurvalan Juttutupa on ollut toiminnassa vuoden 2019 alusta lähtien ja sinne kokoonnutaan kaksi kertaa kuussa kahvikupin ääreen vaihtamaan kuulumisia ja parantamaan maailmaa. Vanhimmalla ja uskollisimmalla kävijällä on ikää jo pitkälti yli 90 vuotta. Osallistuminen ei edellytä jäsenkorttia kumpaankaan yhdistykseen, vaan kahvit tarjotaan kaikille kävijöille. Ja kerran kuussa ohjelmassa on ollut Etelä-Karjalan Muisti ry:n organisoimat muistitreenit.

Kun nyt kahvikupin ääressä saa virkistystä sielulle, niin kokemuksesta

voimme sanoa, että sitä saa myös Muskelimummojen kuntosaliryhmässä ja samalla myös ranka ja lihaksat saavat kovasti tarvitsemaansa ”äkseerausta”. Kangasvarren kuntosalille kokoonnutaan kahdesti viikossa kesät, talvet eli toimintamme jatkuu myös kesäaikaan. Treenauksen lomassa puidaan omat ja tietysti poissaolevienkin asiat ja juttu luistaa ja nauru raikaa. Ryhmään pääsee mukaan lunastamalla kuntosalikortin Taavetin kirjastosta.

Tätä kirjoittaessa odotamme kuumaisesti omalle kylälle luvattujen kuntosportaiden rakentamista. Niin siinä kyllä saattaa käydä, että kun sykkeet saadaan korkealle portaissa, vaatii se tasoittavat pullakahvit läheisessä kahvilassa!

Tervetuloa tutustumaan iloiseen joukkoomme ja toimintaamme!

Anne, Arja ja Pirkko

TEKSTI Arja Pesari

KUVAT Anne Vuorinen

Jurvalan Juttutuvassa juodaan päiväkahvit ja vaihdetaan kuulumiset

Mukavaa talvista yhdessäoloa Tanhuvaarassa

Eteläpään bussi lähti Taavetista Savonlinnaa kohti, Tanhuvaaraan matka johti.
Kyytiläisiä poimittiin matkan varrelta mukaan ja kahvitaukoa ei estellyt kukaan.
Saavuttiin paikalle, jaettiin huoneet ja kaverit, kaikille riitti patjat ja laverit.
Yöpöytiä toivottiin, mihin hampaat, lääkkeet ja silmälasit laitettiin.
Kuultiin info ja nautittiin tervetulokahvit ja samalla jaettiin viikon tahdit.
Aamusta asti oli toimintaa ja menoa Etelä-Savon mailla ja touhua olikin aika lailla.
Oli vesijumppaa, oli kuviohumppaa, senioritanssia ja kaikenlaista valssia.
Curling- ja Boccia- turnaus pelattiin ja kuntosali-laitteita testattiin
Inbody-mittauksessa selvisi kehon kunto ja rasvaprosentin kohdalla kolahti omatunto.
Pyöreän tornin hämärässä, seurassa niin viehkeässä, pelikerho pelaili pitkin iltayötä, varmaan oli tuuriakin myötä.
Ruokaa saimme monta kertaa ja salaattipöytä oli vailla vertaa.
Saimme virkeyttä vedestä ja tietoa kaikenlaisista pallopeleistä.
Rantasaunalla saunoimme, paistoimme makkaraa ja urheimmat avannossa uivat, vaikka mittarissa oli lukemat tuimat.
Runoiltaa veti Luukon Martti ja se olikin mietteille startti, runoja miehistä ja miehille, onko hullumpaa kuultu ei ole miehistä kertomista, niin olen luullut.
Betonimylläri ja Vänrikki Stoolin tarinat ovat ainoat tarinat, jotka miehistä kertovat.
Ilta oli ihana ja mieli oli hyvä, ihan herkistyvää.
Karaoketassit ja laulut olivat viimeisenä iltana, Reiska oli ohjelmaan hyvänä siltana, Arja laulullaan viritti tunnelmaan.
Puheenjohtaja Pirjo osallistui myös ohjelmaan ja ilahdutti joukkojaan.
Taittui talvi eikä kaikilla kestänyt kunto, toisilla heräsi liikuntaa kohtaan omatunto.
Osa sairastui flunssaan ja koronaan, mutta ei haittaa, lähdetään varmasti uudestaan.
Maritta oli tällä retkellä vetovuorossa ja kiitämme häntä kuorossa.

Tällaisia mietteitä reissusta
Tarja

TEKSTI Tarja Aarnivirta
KUVAT Maritta Hyvönen

1. Talven taittajaiset aloitettiin tutustumalla Tanhuvaaraan.
2. Curling oli uusi, hauska tuttavuus
3. Aamut aloitettiin jumppalla.
4. Mukavaa yhdessäoloa saunatuella.

1. Latvian itsenäisyyden palautuspäivän juhla. Itsenäisyyden aukio 2. Kemerin lähteet
3. Suomalaisten jääkäreiden muistomerkki

Matkakertomuksia- Riika, Latvia

Herätyskello soi! Tiistai, aikainen lähtö matkalle Riikaan. Ihanaa!

Nopea aamupala ja sitten kävely linja-autopysäkille. Monta tuttua on jo paikalla. Auto tulee ajallaan ja matka Helsinkiin alkaa. Mukava puheensorina kuuluu. Välillä sataa, eipä haittaa.

Satamassa odotamme My Star-laivaa. Nautimme ”myöhäistä aamupalaa”. Tallinna, täältä tullaan. Satamassa meitä on vastassa Eve-opas ja pitkä matka kohti Latviaa alkaa. Välillä sataa, valkovuokot tienvarsilla kukkivat, samoin rentukat ojissa. Kevät on täällä paljon pidemmällä kuin Suomessa. Riika... kyllä me tulemme, kunhan ruuhka antaa myöten.

Siinä se on, hotelli Wellton Riverside SPA. Huoneet saatiin, jätettiin matkalaukut ja sitten päivällinen odottaa meitä. Ruoan jälkeen lähdimme Even kanssa kaupunkikävelylle. Tuntui hyvälle pitkän linja-automatkan jälkeen. Kylmä oli tuuli, mutta eipä haitannut. Kukkat kukkivat ja huomasimme myös, miten siisti vanha kaupunki on. Kävelyn jälkeen uni maistui.

Keskiviikko. Aamiainen. Kävelykierros ja käynti torilla. Mansikoita nyt jo myynnissä, ei tullut ostettua. Iltapäivällä jotkut kävivät automuseossa. Sen jälkeen Lidoon, suosittu perheitten ajanviettopaikka, vähän huvipuiston oloinen. Ruokailu ja takaisin hotellille.

Torstai. Latvian itsenäisyyden palautuspäivän juhlallisuuksia Itsenäisyyden aukiolla. Kansallispukuja, oi miten kauniita! Kukkaloistoa patsaalla Latvian kartan mallin mukaan tehty. Illalla kävimme ihailemassa kukkaloistoa, valtava kukkameri oli ilmestynyt. Olipa siinä kukkien seassa myös Suomen lippu. Päivällä kävimme Jurmalassa ihailemassa pitkää hiekkarantaa ja meren loiskintaa. Ihailimme vanhoja koristeltuja taloja. Kirsikkapuut parhaassa kukinnassa.

Matka jatkui Kemerin lähteille. Mahtavan kaunis luonto, valko- ja keltavuokot kukassa parhaimmillaan, koivuissa isot lehdet. Sieltä matka jatkuu.

Saavumme Suomalaisten jääkäreiden muistomerkille. Kuninkaallinen Preussilainen jääkäripataljoona

27, jossa vuonna 1916 taisteli 1254 suomalaista. Tämän jälkeen yhteinen ruokailu.

Perjantai. Kotiin lähtö, huoneitten luovutus, matkalaukut autoon ja Tallinnaa kohti. Matkalla pysähdyksiä. Ja satamassa oli myös ”aikuisien apteekki”. Pitihän siellä käydä...ainakin katsomassa. Mega Star odottaa meitä satamassa viedäkseen meidät kohti Suomea. Helsinkiin saavuimme ajoissa ja sieltä matka jatkui Taavettiin ja Lappeenrantaan.

Matkalla nähtiin ja koettiin PALJON. Kirjoituksessa on vain murto-osa. Mikähän mahtaa olla seuraava ulkomaanmatkan kohde?

Suuri kiitos matkan järjestäjille. Kiitos Eteläpään liikenne, **Eve-opas** ja kaikki muut.

Matkasta nauttinut
Maippi

TEKSTI ja KUVAT
Maj-Britt Puranen

1. Marttilankylän markkinat 2. Yleiskuva linnoituksesta

Taavetin linnoitus 250 vuotta

Valloittajan puolustusvarustuksesta nykyajan nähtävyydeksi

Taavetin linnoitus Luumäellä täyttää tänä vuonna 250 vuotta. Kenraali Zaharij Tschernyshev teki esityksen Venäjän keisarinna Katarina II:lle uudesta linnoituksesta v. 1773.

Neljän tien risteyksessä oleva Marttilan kylä katsottiin strategisesti tärkeäksi paikaksi linnoittaa. Salpausselkää pitkin kulki maantie Hämeenlinnasta Lappeenrantaan. Pohjoisesta tuli kulkutie Savosta Haminaan ja Virolahdelle.

Perustamispäivä oli **pyhimys David Tessalonikalaisen** muistopäivä ja linnoitus nimettiin hänen mukaansa Davidstadin linnoitukseksi eli Taavetin linnoitukseksi. Ajan myötä silloisen Marttilan kylän nimi muuttui myös Taavetiksi.

Linnoitusta rakennettiin kahdessa vaiheessa. 1773-81, jolloin rakennettiin ulkolinnoituksen alue kooltaan noin 600 x 850 m sekä linnoituskaupunki rakennuksineen noin 3600 miehelle

Toisessa vaiheessa kenraali Suurov vahvisti linnoituksia ja Taavetissa hän rakennutti sisälinnoituksen, näkyvimmän osan sekä vahvisti ulkolinnoitusta 1792-1796.

Linnoituksessa oli kolme porttia, Lappeenrannan, Haminan ja Utin portit. Sen läpi kulki Ylinen Viipurintie, jonka kautta kaikki liikenne pyrittiin ohjaamaan.

Nykyisen kunnantalon edessä sijaitisi linnoituksen ortodoksinen tiilikirkko, joka rakennettiin linnoituksen toisen rakennusvaiheen aikana. Kirkko oli noin 20-metriä pitkä ja malliltaan samanlainen kuin Lappeenrannan linnoituksessa oleva ortodoksikirkko. Venäjän **keisari Aleksanteri I** osallistui kirkossa iltahartauteen vuonna 1803.

Linnoitus oli iso asia silloisten luumäkeläisten elämässä. Tuli tuhansittain vieraita ihmisiä, joilla oli eri kulttuuri, kieli ja uskonto. Yhdessä elettiin, mutta kahnauksiakin esiintyi, joista sitten käräjäitiin. Isoja rikkeitä ei käräjäkirjoista tavata, mutta omavaltaisuuteen ja epäoikeudenmukaisuudeksi koettuun haluttiin oikeutta. Eripuraa aiheutti majoitusvelvollisuus sotilaille ja toisaalta venäläiset leirikauppiaat, jotka saivat suhteettoman edun kaupankäynnissään linnoituksessa. Hyvää oli, että sotaväkeen ei pakotettu kuten krunaikaan.

Linnoitus jäi nopeasti lopullisesti pois käytöstä 1809 Suomen sodan jälkeen eikä joutunut koskaan tosi toimiin.

Alue heräsi uudelleen eloon aivan 1800-luvun lopussa, kun Taavettiin tuli harjoittelemaan kesäisin Mikkelin Tarkk-ampuja-pataljoona ja sitä varten tänne rakennettiin majoitusrakennuksia ym.

Sisälinnoitus on säilynyt, ulkolinnoituksen pohjoisosa on selkeä, muu vielä erottuu, mutta on jäänyt osin asutuksen jalkoihin.

Nykypäivänä Taavetin linnoitus toimii monen erilaisen tapahtuman näyttämönä. Siellä on järjestetty 1700-luvun henkeen Marttilan kylän markkinoita, 20 kesänä ovat Vallijamit soineet, Taavetin teatteripäivät järjestetään linnoituksessa ja Luumäen Eläkeliiiton yhdistys on pitänyt yhteislaulutilaisuuksia. Paljon muitakin tapahtumia on linnoituksessa pidetty kesällä sekä talvella.

Paikkana se on tärkeä matkailukohde Luumäellä. Ylpeänä esittelemme sitä kaikille.

TEKSTI ja KUVAT Riitta Nevalainen

1

2

3

4

5

6

1. Røytyt talon kukkaloistoa 2. Uimaranta sinisellä Saimaalla 3. Kaivolla koivun alla oli mukava levähtää.
4. Aure Niiva kertoili meille Røytyt talon historiaa. 5. Porkkalanniemeltä aukeaa ulappa maailmalle
6. Lounastauko meren äärellä

Matkakertomuksia- Taipalsaari ja Kirkkonummi

Aina ei tarvitse lähteä kauas nähdäkseen enemmän. Lähtienoot saattavat antaa elämyksiä, joita ei osaa odottaakaan.

Yhdistyksemme tämänvuotinen kesäretki suuntautui omaan maakuntaamme, kohteena Taipalsaari. Tuo kaunis, Saimaan joka puolelta ympäröimä kunta. Neljän tunnin ajan ehdimme tutustua kirkkoon ja sen ympäristöön, Røytyt taloon, uimarantaan ja nauttia suussa sulavat herkut Ullan Bistrossa. Historiaa, nykyhetkeä ja hyvää ruokaa. Sekä ennen kaikkea kiireetöntä ai-

kaa jutustella matkakumppaneiden kanssa. Osasyynsä nautinnolliselle matkalle oli lämmin ja aurinkoinen keskikesän sää.

Joskus, jos haluaa laajentaa kotimaan tietämystä, joutuu lähtemään kauemmas kotiportilta.

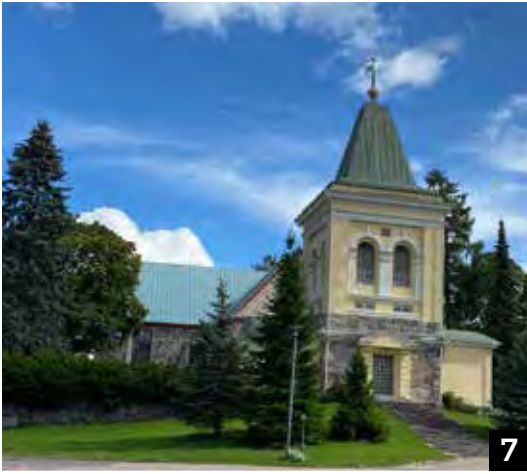
Matka Kirkkonummelle ja Porkkalanniemelle oli juuri sellainen. Lähimenneisyytemme pitää sisällään ikävän ajanjakson, johon Porkkalan vuokra-aika osuu. Heti Jatkosodan päätyttyä Suomi joutui luovuttamaan ison osan Kirkkonummea ja

Inkoota Neuvostoliitolle, joka perusti tälle alueelle sotilastukikohdan. Onneksi se aika ei kestänyt kahtatoista vuotta kauempaa.

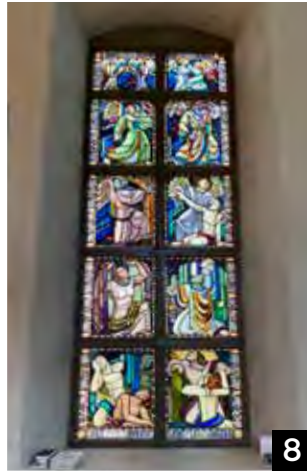
Tällä matkalla saimme kuulla, minkälaista elämä oli vuokra-alueella, kun perheet pääsivät muuttamaan takaisin kotikonnuilleen sekä myös sen järkyttävän tuhon ja hävityksen, minkä venäläiset olivat jälkeensä jättäneet.

Tänä päivänä siitä ei näkynyt enää jälkeäkään.

TEKSTI ja KUVAT Maritta Hyvönen

7

8

9

10

11

12

7. Kirkkonummen kirkko kärsi pahoin miehitysajasta. Hautakivet oli kaadettu ja kuljetettu pois ja hautausmaa oli tasoitettu puistoksi. Kirkko muutettiin elokuvateatteriksi ja myöhemmässä vaiheessa se muuttui rehuvarastoksi.

8. Onneksi arvokkaimmat esineet ja lasimaalaukset ehdittiin viemään turvaan Pohjois-Kirkkonummelle.

9. Kirkko vihittiin uudelleen käyttöön v. 1959.

10. Eliel Saarinen suunnitteli Hvitträskin kartanon asunnokseen perheelleen v. 1903 Kirkkonummen Luoman kylään Vitträsk-nimisen järven rannalle.

11. Kartano toimii nykyään museona.

12. Kartanoon kuuluu iso puutarha sekä alhaalla järven rannalla sijaitseva rantasauna.

**AUTOASI
KORJAAMO**

- Henkilö- ja pakettiautojen huollot ja korjaukset
- Nelipyöräsuuntaukset
- Tuulilasimyynti ja -asennus
- Henkilö- ja pakettiautojen renkaat

**Luumäen
RENGASPALVELU**

Sepänkuja 3, TAAVETTI, puh. 05 541 1050

Happy-papat rivissä

Ei kesää ilman Pappamopoja

Pappatuna Meeting on luumäkeläinen perinne

Kerran kesässä, heinäkuuisena viikonloppuna, ympäri Luumäkeä ja Taavetin keskustaa haisee – tai tuoksuu – kaksitahtibensa. Tuttu pörinä kaukaa 1950- ja -60-luvuilta täyttää tienoot ja kyläteiden mutkat.

On Pappatuna-Meeting-viikonloppu.

Pappa-Tunturit ja muut veteraanimopot huristavat Luumäellä Happy Pappatunturi Drivers -yhdistyksen järjestämässä Pappatuna Meetissä.

Perjantaista sunnuntaihin kymmenet pappamopo-harrastajat kerääntyvät kokoontumisajoon, joka on ennalta suunniteltu ja vaihtelee vuosittain. Milloin körötellään pieniä kyläteitä pitkin, toisinaan taas uskaltaudutaan valtatielle isojen autojen sekaan. Yksi on kuitenkin varma; joukolla tullaan näyttille Taavetin torille, johon kerääntyy satamäärin yleisöä ihastelemaan ja ihmettelemään mitä hauskemmissa lisävarusteilla tuunattuja mopoja.

Tänä kesänä liikkeelle lähti 38 mopoa, mutta onpa sitä nähty liki sadan mopon letkojakin.

Aki Vallentin on luumäkeläisen Happy Pappatunturi Drivers -yhdistyksen puheenjohtaja eli resitentti. Innostus Pappa-Tuntureihin on lähtenyt jo teini-iässä, jolloin hän osti ensimmäisen menopelinsä.

Luumäellä pappatunturitoiminnan parissa toimii vakiintunut porukka ja Happy Pappatunturi Driversin jäseniin kuuluu myös paljon jäseniä muilta paikkakunnilta. Yhdistys osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja myös itse järjestää toimintaa. Esim. vuosittain on ajettu Kaunialan sotaveteraanisairaalan hyväksi hyväntekeväisyysajot.

HappyPapat on vuonna 2002 perustettu pappatunturikerho, jonka tarkoituksena on ylläpitää vanhaa mopokulttuuria.

TEKSTI ja KUVAT Maritta Hyvönen

Henri Parkko ja Aki Vallentin Happy-pappojen univormussa: päällä popliinitakki, jaloissa reinot

Mopojen tarakoilla voi kuljettaa kaikenlaista tarpeellista

PARTURI - KAMPAAMO
HIUKXENNE

Linnalantie 30, Taavetti
p. 05 457 2350

Taavetin
fysikaalinen hoitolaitos

Marttilantie 36 • Taavetti
Anne Timonen
0400 345 262
Fysioterapeutti
www.taavetinfysikaalinen.fi

MÄNTYMAAN
Kukka & Taimi
MINNA ALATALO
Kangastie 3 • 54500 Taavetti
p. 050 490 3173

Pasi Tikka
rakennusinsinööri
0400 886 585
pasi.tikka@tikanpoika.fi

Luumäen
Isännöintipiste Oy

Linnalantie 30 L 28,
54500 TAAVETTI
040 591 2325

www.luumaenisannointi.fi

APUA ARKEEN Kotipalvelu Nurmiainen
•Kaikki siivoukset •Asiointi- ja avustuspalvelut
Meille voi maksaa myös
OMAISHOIDON PALVELUSETELILLÄ!
Puh. 040 535 8914

*Taavetin Kukka- ja
Hautauspalvelu ky*

(05) 417 1178
040 551 8960

Av. ma-pe 9-17, la 9-13, su suljettu
Linnalantie 36, 54500 TAAVETTI

**LOUNASKAHVILA
PITOPALVELU**
Majun Mesta

Linnalantie 43 Taavetti
puh. 040 567 2880
marjutjunto@gmail.com

Kahvi-Pakari
Aukeaa aamulla jo klo 7
Lounaspöytä ma-pe 10-15:
sis. ruoat, juomat, leivät, salaattit,
kahvi/jälkiruoka
Joka päivä vaihtuva Päivänpihvi,
myös viikonloppuisin

**VIIHTYISÄ
KUUTOSTIEN TAUKOPAIKKA**
Saarentie 1 Luumäki
p. (05) 457 3503, www.kahvipakari.fi
riikkakuningas88@gmail.com

Luumäen apteekki

Marttilantie 24, 54500 Taavetti

p. (05) 4171 003 www.luumaenapteekki.fi

AVOINNA: ma-pe 8.30-17, la 9-13 Tervetuloa!

OP Luumäki

KONERAUTA

Seppo Laktela

KPLUSSA

LUUMÄEN⁺ SEURAKUNTA

www.luumaenseurakunta.fi

Tervetuloa
toimintaan mukaan

Taavetin Martat

KOIRAKIN SEN TIETÄÄ

LUUMÄKI
kyläyhdyntä

380
vuotta

LUUMÄELLÄ ON HYVÄ OLLA JA ELÄÄ

KAMPAAMO
Jaana Timperi

p. 050-355 4410
Riihitie 1 • Taavetti

LUUMÄEN
ATK-ASEMA
Catanap Ky

TIETOKONEET
TARVIKKEET
HUOLTO

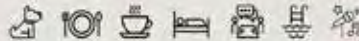
Linnalantie 36 TAAVETTI
puh. 050-540 6180

*Kahvila
Ellen*

SALPA

HOTELLI

PERHEET - RYHMÄT - KOKOUKSET - JUHLAT

hotellisalpa.fi 010 311 3840 info@hotellisalpa.fi
Itsenäisyydentie 609 c 54530 Luumäki

Kotkaniemen museon henkeä
kunnioittava Kahvila Ellen on
avoinna museon aukioloaikoina.

Joulukuussa: 9.12.23-10.12.23

15.12.23-17.12.23

Kesällä: Kesäkuu - Elokuu

SAKO SHOOTING CENTER & HOTELLI SALPA
TYKY-PÄIVÄT

LUUMÄEN RAKENNUSPALVELU OY

- Kaikki rakennusalan työt •

p. 044 511 5840 Tapio Suokas, tapio.suokas@kypm.net

LVI-TYÖT Kimmo Kauhanen p. 044 974 3284
SÄHKÖTYÖT Niko Suokas p. 0440 351 778

Perunkirjoitukset ja muut asiakirjat
Ammattijärjestäjän palvelut
puh. 045 259 5668 Anne Alatalo
www.arjenkevennys.fi

KOTKANIEMI

Presidentti P. E. Svinhufvudin kotimuseo
www.kotkaniemi.fi
Kotkaniemi / Itsenäisyydentie 799a / 54530 Luumäki
info@kotkaniemi.fi, puh. 040 522 7553

AALLON AUTOKATSASTUS

aallonautokatsastus.fi 040 767 0041 Linnalantie 69, 54500 Taavetti

SE OIKEA LÄHILEIPOMO

LEIPOMO * MYYMÄLÄ
KONDITORIA * KAHVILA * LOUNAS
www.satunmakiat.fi

Urontie1,54510 URO puh. 05 4572771

parturi | kampaamo | kauneus

HANNA

Parturi-kampaaja, kynsimuotoilija

• Hanna 050 535 8938 •
SKY-kosmetologi

• Johanna 044 239 4082 •
www.hannaq.fi

Linnalantie 43, 54500 Taavetti

Ansari

Parturi-Kampaamo
Caruletti

Carola Kuningas Puh. 041 4493 090
Linnalantie 30, 54500 Taavetti

Keskiviikkoisin hiustenleikkaukset
ilman ajanvarausta! Tervetuloa!

PIUHAHEIKKI

• KODINKONEET • ILMALÄMPÖPUMPUT • AURINKOPANEELIT

www.pluhahelkki.fi

Sähköurakointi
HEIKKI HUHTINIEMI
p. 0400 752 069 Ansaritie 38, URO

AUTOKORJAAMO
KATELUS

Teollisuustie 7, 54500 Taavetti
puh. 050 546 0472

Bionella Oy

Olemme
palveluseteli-
tuottaja

- ✓ Hoivapalvelut
- ✓ Siivouspalvelut yrityksille ja yksityisille
- ✓ Siivoustarvikemyynti ja konsultointi

Ilo Siivota! (05) 4171 296 | www.bionella.fi
Riihitie 1, Taavetti | Kaakkoiskaari 18 A 26, Lappeenranta

Mänty-
koti | PALVELUJA
LUUMÄLTA
www.luumaki.fi/palvelukeskus

Avoinna Ma-Pe 8.00-14.00
La-Su 8.00-13.00

Lounas 10.30-13.00
Juhlatilaisuudet sop. mukaan
Tilat 120 hlö, A-oikeudet
Uima-allas ja sauna
keittiö puh. 040 712 3508

Patteritie 7, Taavetti

Yhdistys esittää jatkuvat kiitokset jäsenilleen ja tukijoilleen!

Jäsenistö on yhdistyksen voimavara. Jäsenistöä huomioidaan, arvostetaan ja kutsutaan mukaan.

Jäsenhankinta on jatkuvaa, rohkeasti mukaan kutsumista.

Toimintasuunnitelmassa on kahden viikon välein keskiviikkoisin klo 13.00 kokoontuva kerho Parikkalan seurakuntatalolla, kahvitus klo 12.30 alkaen. Tule mukaan! Kesäaikaan kerho tauolla.

Kerhoissa luennoitsijoita kiinnostavista aiheista. Tarinatuokioita, lauluja, pieni taukojumppa.

Keväinen Toukosiunaus. Teatteri-, konsertti-, kirkkopyhä- ja kesäjuhlatkat. Kalastuskilpailut. Ulkoilupäivät. Pyöräretket vaihtuvien reitein ja nokipannukahvein, jne. Pääsy Karjalan piirin kisoihin edustamaan yhdistystä, mm. kalastus, karaoke, jne. myös valtakunnallisiin. Näistä kaikista tiedotamme kerhoissamme.

Puheenjohtaja Marjatta Laukkanen 040 136 5889

Sihteeri Ritva Piipponen 040 703 2109

Istumatanssit Arjen Olohuoneessa

Istumatanssi on mukava liikuntamuoto, jota voi harrastaa niin liikuntarajoitteiset kuin ikäihmiset. Istumatanssit koostuvat suomalaisesta ja ulkomaalaisesta musiikista sekä niihin sovellettavista liikkeistä. Tavoitteena on harjoittaa tasapainoa, lihasvoimaa ja notkeutta. Tanssi harjoittaa muistia, tuoden mukanaan uuden oppimisen iloa.

Arjen Olohuone - Istumatanssi. Ohjaaja Sirkka Vento vasemmallä.

Jokaviikkoinen matalan kynnyksen kohtaamispaikka

Arjen Olohuoneessa Parikkalassa, tuolla kaikille 65 plus -vuotiaille tarkoitetulla matalan kynnyksen kohtaamispaikalla keskiviikkoisin klo 10-12, vetovastuu on joko vapaaehtoisilla yksityishenkilöillä tai eri yhdistyksillä. Kunta tarjoaa toiminnalle tilat, joihin mahtuu 20-30 henkilöä. Joka viikko on erilaista ohjelmaa. Vuorolista on oven ikkunassa, näin ohikulkija näkee, kuka vuorossa milläkin viikolla ja onko itseä kiinnostavaa ohjelmaa milloin, kun joka viikolle kuitenkin.

Eläkeliiton Parikkalan yhdistyksen vuoro oli vapunalusviikolla ke 29.4.2023. Se oli yhdistykselle kuuluvan vuoden ensimmäinen järjestämisvuoro, joten yhdistyksen puheenjohtaja **Marjatta Laukkanen** esitteli lyhyesti yhdistyksen toimintaa.

Pullakahvit ja digiorkesteri

Olohuonetansseihin oli lähtenyt 16 henkilöä. Parikkalantie 24 kohdalla sisään ohjasi **Salme Haapion** ja **Liisa Härkösen** keittämän kahvin ja kotipullan tuoksu sekä Simpeleen **Sirkka Vennon** -Digiorkesterin rytmit – Tuomien tuoksuista – Säkkijärven polkkaan.

Lausuntataidetta

Kun Istumatanssiosuus oli päättynyt, niin kahvihuoneesta alkoi kuulua lausuntataidetta **Eila Anttosen** esittämänä. Salme Haapio esitti kirjoittamansa elämänmakuisen ja herkän, runomuotoon rakennetun kertomuksen. Raikuvien taputuksien kaikki kannustivat heitä jatkamaan esittämistä ja kirjoittamista.

Salme Haapiota kannustettiin myös runokirjan julkaisuun, kun valmiita runoja jo ainakin yhden kir-

jan verran. Kuuluuhan hän samaan sukuun Suomen tunnetuimpiin ja arvostetuimpiin kirjailijoihin, lehtimiehiin ja kriitikoihin kuuluvan, Paltamossa syntyneen **Eino Leinin** (1878-1926) (*Armas Einar Leopold Lönnbohm*) kanssa.

Istumatanssi siellä, missä vaan kuulet musiikkia

Istumatanssi on hyvä ajankulu myös sille ajalle, kun toiset on viety tanssin pyörteisiin lattialle ja seinänvieruspenkille on tullut tilaa. Siinä vaan reippaasti, muiden oudoista katseista välittämättä, ojentelemaan käsiään ja jalkojaan sekä taputtelemaan harteitaan ja niveliään musii-kin tahdissa.

TEKSTI ja KUVAT Ritva Piipponen, yhdistyksen sihteeri

Suomen vanhin kyläkauppa Kirjavalassa

Kauppiaspariskunta Röksä Jouko ja Sirpa

Suomen vanhin, alkuperäisellä paikallaan toimiva, kyläkauppa löytyy Parikkalan kunnan Saaren pitäjän Kirjavalan kylästä. Poiketaan 6-tieltä kylän keskusta, aidon maalaiskaupan tunnelmaan. Kirjavalantie 66. Kaunis keltainen Röksän kauppatalo Kirjavalan järvenlaskukanavan ylittävän sillan suulla.

Aikanaan Kirjavalan kylän halki kulki kaupunkien, Savonlinna–Viipuri, välinen valtatie, kulkien tässä kohdoin kaupparakennuksen ja tien toisella puolen olevan kaupan hirsisen ulkovarastoaitan välitse.

Kuluva vuosi 2023 on Kirjavalan kyläkaupan historian juhluvuosi. Vuonna 1873 Gustaf Fredrik Pursiaisen perustamaa ja Röksän kauppiaassuvun jatkamaa kauppatalon historiaa juhlietaan pitkin vuotta, haluten näin viettää sitä yhdessä kaikkien, kyläläisten ja kylässä eri aikaan liikkuvien kanssa. Vuoden mittaan vuorotellaan erilaisilla tapahtumapäivillä, laskiaisrokkatarjoilusta – pikkujoulutarjoiluihin. Ne tuovat jokaiselle tärkeitä kohtaamisia.

Kyläkaupan merkkipäivä

Kirjavalan Kyläkaupan varsinaisen 150-vuotisen historian syntymäpäiväjuhlan ajankohdaksi sopi hyvin vuosittainen Päivittäistavara-kaupan ja sen jäsenrytysten järjestämä valtakunnallinen Kyläkauppapäivä, joka oli tänä vuonna 10. kesäkuuta.

Myös kotikunta Parikkala huomioi Kirjavalan kyläkaupan merkkipäivän ja juhlapäivän. Kunnanjohtaja **Mervi Pääkkö** kävi onnittelukäynnillä, juhlapuheen esittäen.

Valtakunnallinen Kyläkauppapäivä muistuttaa lähipalveluiden merkityksestä koko yhteisölle. Samana päivänä vietettiin myös Avoimet Kylät -tapahtumapäivää.

Kauppapalvelua kolmessa polvessa

Röksän kauppiaassuvun juuret ulottuvat liki 90 vuoden päähän. Tuolloin 1930-luvun puolivälissä kaupan siirrettyä Röksän suvulle, kauppiaana aloitti nykyisen kauppiaan isovanhemmat **Olli Matinpoika Röksä**, s. 1898 Mikkolanniemi nu-

merolla 10. ja puolisonsa **Emilia Juhanantytär** o.s. Repo, syntyisin Joensuu numerolta 8. Heidän jälkeksen kaupanpitoa jatkoi **Johannes Ollinpoika Röksä** ja puolisonsa **Sirkku Anneli**. Nyt kauppiaana on kolmas sukupolvi, yli 20 vuotta sitten aloittanut kauppiaspariskunta **Jouko Johanneksenpoika Röksä** ja puolisonsa **Sirpa**.

Röksän Kauppatalon valomainoksen teksti: J. Röksä, oli sopiva myös seuraajalleen. Sukunimenä Röksä on melko harvinainen. Sukunimi-tilastotietojen mukaan, vuonna 2022 heitä oli alle 90, sekä Suomessa että ulkomailla.

Ajan hermolla palvelevana, laatuun panostavana tunnettu Röksän kauppatalo on enemmän kuin ruokakauppa, sieltä löytyy kahvio, posti, lähtevän postin kirjelaatikko, matkahuolto, osta & nosta -käteisnostopalvelut, veikkaus, prepaid, lahjakortit, kaasupullot, sydäniskuri-AED-Defibrillaattori, ilmoitustaulu-johon tietoa alueen tapahtumista jne.

Kauppias Jouko Röksä on kertonut kaupparyhmän lehdessä, että hänen juurensa ovat kongreettisesti-kin kaupparakennuksessa. Ja kuinka hän on suorastaan syntynyt kauppiaksi, kun hänen äitinsä oli synnyttänyt hänet toukokuussa 1963 kaupan nykyisen lihatiskin kohdilla. Siispä 60-vuotis Onnittelut myös nykyiselle kauppiaallekin!

Kyläkaupoilla on erityinen merkitys elintarvikehuollon ja koko maan asuttavuuden turvaajana ja elinvoimaisuuden säilyttäjänä.

Vuosilehden lukijat yhtyvät Onnitteluihin, toivottaen jatkuvaa menestystä!

TEKSTI Ritva Piipponen
KUVA Maija Tossavainen,

Toukosiunaus Parikkalassa

Toukosiunaus on vanha perinne, jota vaalitaan myös Parikkalassa. Kevään kylvöt siunataan toivoen mahdollisimman hyvää kasvua ja satoa. Siunaus ei kohdistu vain yhteen tilaan vaan koko seutukuntaan. Maaseutuyrittäjät ovat yksi tärkeä osa kuntien elinvoimaa.

Kirkkoherra Raija Henttosen puhe kylvön siunauksessa Sinkkosten tilalla 17.5.2023

Moos. 8:10–14. 1. Kor. 3:6–9. Mark. 4:26–29 –

Raamatun kirjoittamisen aikana maatalous oli tavallinen elinkeino. Monet ihmiset viljelivät peltöjä ja huolehtivat karjaeläimistä. He painivat samojen kysymysten ja epävarmuuden kanssa kuin mekin. Siksi Raamatusta löytyy maatalouteen liittyvää viisautta, joka on ajanmukaista ja totta yhä tänä päivänä.

Ensiksi: älä pidä hyvää satoa itseselvänä. Ruuan tuotanto on nykyisin yhä harvinaisempi ammatti. Pientilat ovat käytännössä hävinneet ja tilojen koko on kasvanut. Se on johtanut siihen, että monellakaan tämän ajan suomalaisella ei ole enää käsitystä siitä, mitä maanviljely todella on. Miten vaativaa ja samalla epävarmaa työtä se on. Me voimme kylvää siemenen, lannoittaa, kas-

Kylvö, kirkkoherra Raija Henttonen.

tella ja hoitaa. Tehdä ison työn. Ja silti meille ei luvata varmaa satoa. Voi olla, että tulee kuiva ja kuuma kesä. Tai maailmalla tapahtuu jotain, mikä vaikuttaa hintoihin ja kysyntään. Ukrainan sota on nostanut sähkön, lannoitteiden ja muiden tarvikkeiden hintoja. Tai tulee viljeltyä jostain sellaista, mille ei olekaan tarpeeksi kysyntää.

Siksi onnistunut sato ja riittävä elanto on lopulta korkeimman kädessä. Me istutamme ja kastelemme, mutta Jumala antaa sadon. On tärkeä kiittää Jumalaa. Arvostaa, mitä hyvää Jumala on antanut. Ja muistaa, että kunnia hyvästä sadosta kuuluu Jumalalle. Älä siis pidä hyvää satoa itsestään selvänä.

Toiseksi: me emme saa kuitenkaan väheksyä omaa osuuttamme. Jumala kutsui meidät ihmiset työtovereik-

seen ja antoi meille tehtäväksi sekä viljellä että varjella maata. Meillä on vapaus ottaa leipämme maasta. Ja itseasiassa meillä on suorastaan velvollisuus viljellä maata, sillä ei se leipä myöskään tule ilman meidän työtämme. Työ ja siunaus kuuluvat yhteen. Samalla meillä on velvollisuus pitää maasta huolta niin, että myös tulevat sukupolvet saavat leipänsä. Siksi meidän tulee etsiä sitä, mikä on hyvää, oikeaa ja kestävää. Kohtuullisuutta. Älä siis väheksy omaa osuuttasi.

Mutta kolmanneksi. Muista, että Jumala pitää huolen omistaan. Maanviljelyssä tulee vastaan hetkiä, jolloin koetellaan. Vaatimuksia ja haasteita tulee joka suunnalta ja ehkä tulee tunne, että pieni ihminen laitetaan polvilleen. Miten ihmeessä tästä selvitään eteenpäin?

Muista, että Jumala tekee oman osansa. Hän ei vain katsele vierestä vaan hän ihan oikeasti auttaa. Joskus se apu kestää ja on erilaista kuin odotamme, mutta apu tulee kyllä. Siksi kylvötoissa Jumalan työtovereina me voimme olla levollisin mielin. Kaikki ei ole meidän varassamme. Riittää, että teemme oman osamme.

Puheen kirjoittaja on Kylvösiunaus toimituksen suorittanut

Parikkalan kirkkoherra
Raija Henttonen.

Perhe Sinkkoset. Tilan isäntä Veikko Sinkkonen puolisonsa kanssa sekä tilan viljelijä, poika Sami puolisonsa sekä pojan ja tyttären kanssa.

Iltapäivätanssit -ilmoitus julkaistu Parikkalan – Rautjärven Sanomissa 27.7.2023, no 30.

Iltapäivätanssit Kisapirtin lavalla

EL-PARIKKALAN YHDISTYS toteutti toimintasuunnitelmaansa sisältäneet Kesätanssit kahden väli vuoden jälkeen 3.8.2023 klo 13 Kisapirtin lavalla, Parikkalan Särkisalmella.

Valmistelut

Iltapäivätansseja varten varapuheenjohtaja **Irma Huikko** hoiti Kisapirtin tanssilavan vuokraamisen Särkisalmen Nuorisoseuralta. **Juha Härkönen** selvitti tarvittavat luvat ja sihteeri **Ritva Piipponen** teki sähköisen maksullisen ilmoituksen poliisihallinnolle, kaikille avoimen yleisötilaisuuden järjestämisestä Parikkalassa. Puheenjohtaja **Marjatta Laukkasen** kilpailuttaessa soittajia, orkesteriksi valikoitui tuttu **Kimmo Viinasen** Trio H-Hetki. Pääsyliput oli hankittu jo aikaisemmin. Kalastusvastaava **Rauno Ollikaisen** tilaaman muikkukeiton 100 hengelle, keitti ja kauhoi **Arvo Soikkeli**, järjestäen myös keittokulhot ruokailijoille lusikoineen. Ravintolavastaava **Salme Haapio** ilmoitti arpajaisten herkkukorien olevan valmiina sekä pullat ja leivät tilatuksi. Kun valmistelut oli järjestetty, niin Ritva laati lehti-ilmoituksen, toimittaan sen lehtiin ja nettisivuille.

Talkooporukka koolla

Tapahtumapäivänä osa talkooporukasta kokoontui tanssilavalle. Puheenjohtaja Marjatta jakoi talkoolaisille tehtävät mm; arpojen myyntiin, järjestyksenvalvontaan, pääsylipun tarkastukseen, kahvioon,

muikkukeiton rahastukseen, hygieniapassin omaavat voileipien voiteluun jne. Perehdytys tiloihin- ja tehtäviin. Jokainen talkoolainen sai luonnollisesti valita oman tapansa työskentelyyn. Lippukoppi näytti vielä miehittämättömältä, joten huhuiliin jo lipunmyyjiäkin, mutta kun lippukopin talkoolaiseksi lupautuneen rahastonhoitajan tehtävän, tiedettiin jatkuvan vielä tilaisuuden loppuselvittelyn jälkeenkin, niin paikalle saapumisen tarpeellisuus oli luonnollisesti myöhempi.

Lipunmyyntikopilla viimeinen valmistautuminen tunnelmaan

Lipunmyyntikoppi on paikka, jossa tapahtuu viimeinen valmistautumisen tapahtuman tunnelmaan.

Sieltä löytyy myötätuntoa ja apua moneen asiaan. Jos unohdit jotain pois matkasta tai sattui haaveri – tarvitset laastaria, vaateharjaa, haka-neulaa, ompeluapua – kaikki onnistuu lipunmyyjien taikapussista.

Lippukopilla vaihdetaan muutama sana säästä, lomasta tai vaikka huulipun tarpeellisuudesta, kuten nytkin. Kun lipunmyyjä on todennut sen jopa välttämättömäksi, niin matka takaisin autolle ja huulipuikko mukaan. Kaikki asiat hoituivat näissäkin tansseissa Kisapirtillä.

Lipunmyyntikoppi ja pino lippuja

Pääsylippujen myynnin talkoolaisiksi lupautuneiden saavuttua, lipunmyynnin aloittamiseen oli aikaa vielä tunti. Lipunmyynnin järjestelyt sujuivat tottumukselta. Kun pää-

sylipun hintaan sisällytettiin kahvi/tee ja pulla se helpotti kahvion työtä, säästään kahvion talkoolaiset rahastamiselta ja kun lisäkuppikin maksuton.

Lipunmyynnin talkoolaiden työ jatkui vielä varsinaisen lipunmyynnin loputtuakin, lippukassan sekä lavalta tulleiden, muikkukeiton ja arpojen myyntikassan tilitysten vastaanottotarkastuksin ja ostolaskujen maksun kuittauksin.

Loppupalaverissa

Näissä kaikille avoimissa iltapäivätansseissa oli väkeä hieman odotettua vähemmän. Vaikutusta ehkä sillä, kun samalla lavalla oli edellisenä iltana esiintymässä vuoden Tangokuninkaalliset 2023, jonka arveltiin jakaneen osan tanssijoita kahdelle peräkkäiselle päivälle, vajaa vuorokausi välissä. Kuitenkin paluu, tanssiharrastuksen pariin, väli vuosien jälkeen, näytti mukavasti virinneen.

Iltapäivätanssien yleisötapahtuman lopputulokseen oltiin hyvin tyytyväisiä. Muikkukeittoa, kahvia ja hyvää seuraa musiikin parissa riitti kaikkien makuun.

Jokainen talkoolainen oli saanut tasapuolisen mahdollisuuden hyödyntää vahvuuksiaan, osallistua tapahtuman järjestelyihin ja hoitaen oman vastualueensa.

TEKSTI Ritva Piipponen, yhdistyksen sihteeri

Pikkujoulupuurolla

EL-Parikkalan yhdistyksen Adventin ajan Pikkujoulupuuron 14.12.2022 sekahedelmäkeiton kanssa tarjoili **Pitopalvelu Hinkkanen Pentti ja Paula**. Pitopalvelun alku-glögitarjoilun hoiti yhdistyksen hallituksen jäsen, juuri yhdistyksen ravintolavastaavaksi valittu **Salme Haapio**.

Kerhon vieraileviksi esiintyjiksi oli kutsuttu Parikkalan kirkkoherra **Raija Henttonen** ja seurakunnan uusi kanttori **Eeva-Liisa Isoaari**, joka huolehti musiikin pianosäestyksestä. Laulut laulettiin -. Kaudenimmat Joululaulut - viikosesta toivomusten mukaisessa järjestyksessä.

Kanttori jakeli vlesölle, esityksen elävöittämiseksi, mukana tuomiaan rytmisoittimia; joiden nimet ei olleet kovin tuttuja, mutta oltiin kylä nähty; cabastat, cajonit, klavesit bongot, congat, chimessit, guiro, tamburiinit, kehärummut, marakasit, triangeliraudat ynnä muut rytmisoittimet. Samalla satiitiin tutustua

näihin meille uusiin rytmisoittimiin sananmukaisesti ”ihan käistä pitäin”. Kanttorin käydessä välillä vaihtamassa juoksujaalkaa soittimia eri pöytien välillä – pianon jäädessä siksi aikaa soimaan yksinään. Lopuksi laulettiin vielä - Enkeli Taivaan – todeten, että ”lopuksi illan hitaat”.

Eläkeliiton Karjalan piirin Vuosilehti 2022 - Karjalasta Kajahtaa - oli juuri saatu painosta yhdistyksen myyntiin. EL-Karjalan piirin kokousedustaja **Aulis Granlund** oli tuonut lehdet vuosilehtivastava **Maija Tossavaiselle**, käytyään kokousmatkalla Lappeenrannassa. Paikalla olleet saivat näin uunituoreet lehdet ostettavakseen, itselleen sekä lähetettäväksi joulutervehdyksenä sukulaisilleen ja naapureilleen.

Lehtimyynnin lomassa Maija ehti vielä käymään kukkakaupasta kukat, tilaisuudessa kukitettaville yhdistyksen hallituksen jäsenyydestä erovuoroisesti pois jääneille va-

Maiju Peuhkuri, Juha Härkönen, Tuula Kosonen.

rapuheenjohtaja **Tuula Kososelle** ja keittiö-/ravintolavastaava **Maiju Peuhkurille** sekä yhdistyksen ja hallituksen puheenjohtajuudesta hallituksen jäseneksi siirtyneelle **Juha Härköselä**.

Lopuksi vielä pitopalvelun tarjoilemat kahvit perinteisen ranskalaisen Bûche de Noël on, eli Jouluhalko-nimisen joululeivonnaisen kera.

TEKSTI Ritva Piipponen, yhdistyksen sihteeri

Ulkoilupäivä Parikkalan torilla

Ulkoilupäivä järjestettiin 15.3.2023 pilkkikilpailujen yhteyteen, kun ihmisiä liikkeellä kisoja seuraten. Ulkoilupäivän vetäjänä oli, juuri edellisenä syksynä liikuntatoimen, Ikäinstituutin ja Eksoten koulutuksesta valmistunut, vertaisohjaaja **Hilkka Honkanen**.

Nokipannukahvia ja nuotiomakkaraa hommasivat **Antti Peuhkuri** ja **Aulis Granlund** sekä mehua ja pullaa ravintolavastaava **Salme Haapio** apulaisineen.

Teemana oli kaatumisen ehkäisy. Tilastojen mukaan, ikäihmisten kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä, hoitojaksoja on Etelä-Karjalan alueella toiseksi eniten koko Suomessa. Ulkoilupäivään sisältyi myös tasapainoharjoittelua, jolla on suuri merkitys kaatumisen ehkäisyyn

Kuntokorttien palautus ja uusien jako.

Vertaisohjaaja Hilkka Honkanen

Ulkoilupäivän yleisöä välipalatauolla. Kahvi-, mehu- ja makkara pisteelle jonossa Tuula Kosonen, Eila Anttonen ja Marjatta Laukkanen. Taustalla olevassa ryhmässä, neljäs vasemmalta selin, ohjaaja Hilkka Honkanen.

TEKSTI Ritva Piipponen, yhdistyksen sihteeri

KUVAT Maija Tossavainen, vuosilehtivastaava

Pekka Haimila ja yhd. pj. Marjatta Laukkanen

Kevätkokouksen osanottajia

Yhdistyksen kevätkokous

Eläkeliiton Parikkalan yhdistyksen kevätkokouksessa 29.3.2023 oli läsnä 25 yhdistyksen jäsentä. Kokouksen puheenjohtajaksi yhdistyksen puheenjohtaja **Marjatta Laukkanen** kutsui Eläkeliiton Karjalan piirin puheenjohtaja **Pekka Haimilan**. Kokous vahvisti yhdistyksen edellisen vuoden tilinpäätöksen, joka jäi 332,98 euroa alijäämäiseksi. Tilinpäätös sisälsi hallituksen toimintakertomuksen, tuloslaskelman ja taseen. Yhdistyskokous myönsi yk-

simielisesti tili- ja vastuuvapauden edellisen vuoden yhdistyksen vastuuvapauksille.

Eläkeliiton Parikkalan yhdistys yhtyi kannattamaan Eläkeliiton Karjalan piirin kannanottoa, joka koskee kunnan tilojen saamista maksuttomasti eläkeläisyhdistysten järjestämiin liikuntaharrastuksiin.

Eläkeliiton Karjalan piiri haastoi kunnat eläkeläisten liikuntaharrastuksen vaikuttavaan tukemiseen.

Jäi seurattavaksi, että mikä kunta ehtii ensimmäisenä antamaan liikuntatilat maksutta eläkeläisryhmien käyttöön.

TEKSTI Ritva Piipponen, yhdistyksen sihteeri

KUVAT Maija Tossavainen, vuosilehtivastaava

1

2

Piian Raittiremmakat

EL-Parikkalan yhdistys oli mukana Parikkalan kesäkadunavauksessa pe 19.5.2023 klo 17–20.

Esittelypöytä järjestyi yhdistysten yhteistoimintana Parikkalan Latupojat ja -piiat ry:n (PaLaPiPo) kanssa, heillä kun on hyvä matkapöytä. Puheenjohtaja **Marjatta Laukkanen** hankki perheen Vuorelan kodin varastoista arpajaisien palkintokorit ja rahastonhoitaja **Maija Tossavainen** järjesti käteisvarat **Irma Huikkolle** ja **Rauno Ollikaiselle**, arpajaispalkintojen hankintaa. Näin valmistui EL-Parikkalan yhdistykselle oma esittely- ja arpajaispöytä, joka löytyi S-Marketin etuterassilta.

Arpoja myytiin kahdella eurolla ja viidellä kolme. Arvontalippuun nimi ja puhelinnumero. Arvonta tapahtuman loppuksi. Jos olit kauempana, niin soitimme. Kannatti vastata perjantai-iltana, vaikka oli tuntemattomasta numerosta - Piika kertoi voitosta.

Herkkukorien voittajat olivat **Maarit Helenius** ja **Maiju Peuhkuri**. Onnittelut heille!

TEKSTI Ritva Piipponen, yhdistyksen sihteeri

KUVAT Irma Huikko

1. Piian Raittiremmakat Parikkalassa EL-Parikkalan esittely- ja arpajaispöytä. Rauno Ollikainen ja Irma Huikko.

2. Piian Raittiremmakoiden palkintojen arvonta. Onnetar ja Rauno Ollikainen. Palkintojen voittajat: Maarit Helenius ja Maiju Peuhkuri.

Torikahvion pidossa Parikkalan torilla

Parikkalan kunta hankki keväällä 2023 Parikkalan torille kahviokontin, jossa kahviota pitävät eri yhdistykset vuoroviikko -periaattein. Kahvilakontin perusvarustuksena kahvinkeitin, jääkaappi, keittolevy sekä pöytiä ja tuoleja kahvion edustalle. Yhdistykset päättävät itse, mitä myyvät kahvilassa, kahvin lisäksi. Kahvion myyntitulot jäävät kaviota pyörittävälle yhdistykselle.

Yhdistysvetoiset torikahviovuorot osoittautuivat suosituiksi

EL-Parikkalan yhdistys varasi Parikkalan konttikahviovuoron viikoksi no 32, eli 7.-13.8.2023, jolloin kahdena päivänä, keskiviikkona 9.8. iltapäivä ja lauantaina 12.8. aamupäivä. Kahviovuorot, yhdistysten kesken, osoittautuivat niin suosituiksi, että lopulta EL-Parikkalan yhdistyksen osalle voitiin toteuttaa vain lauantaiamupäivän varaus.

Yhdistysvetoisia kesätorikahvioita löydettiin myös Saaren, Niukkalan ja Uukuniemen toreilta.

Parikkalan kahviokontin vapaaehtoisiksi ilmoittautuivat puheenjohtaja **Marjatta Laukkasen** lisäksi ravintolavastaava **Salme Haapio**, luvaten hankkia karjalanpiirakat munavoilla sekä makean kahvileivän ja **Eeva Leminen** hommaten suolaisen kahvileivän.

Rahastonhoitaja **Maija Tossavainen** hoiteli paikalle arpajastarvikkeet, EL-liiton esitteitä ja jäsenhakemuslomakkeita sekä kassalippaan. Hänellä myös kamera matkassaan.

Paikalle saapui myös varapuheenjohtaja **Irma Huikko** järjestäen arpajaiset, pääpalkintona herkkukori, jonka voitti **Soili Myllys**. Onnittelet voittajalle!

Yhdistyksen aamupäivän torikahvilassa kävi mukavia asiakkaita tasaiseen tahtiin.

TEKSTI Ritva Piipponen

KUVAT Maija Tossavainen

Vuosilehti koulutus

Eläkeliiiton Karjalan piirin ja Etelä-Savon piirin yhteinen vuosilehtikoulutus Mikkelissä 1.6.2023.

Parikkalan yhdistyksestä koulutukseen lähetettiin vuosilehtivastaava ja yhdistyksen sihteeri.

Kokemustietoa

Koulutuksen aluksi EL-piirien yhteisen toiminnanjohtaja **Juhani Sihvosen** kanssa käytiin lyhyesti läpi havainnot edellisen vuoden vuosilehden ilmoitushankinnasta, jutuisista ja lehden teossa onnistumisesta yleensä. Lisäksi havaintoja lehden taitosta ja graafisesta suunnittelusta kertoi pertonmaalainen yrittäjä **Sammy Virtanen**.

Havaintojen hyödyntäminen

Edellisen vuoden havaintojen hyödyntämisestä saatiin hyvä pohja

Vuosilehden 2023 tekoon. Ohjeet, lomakkeet, ilmoitushankinta ja -sopimukset, kirjoitukset, valokuvat ja aikataulu. Lehden teko ja vaatimukset. Toimituksen pidättäessä oikeuden muokata kirjoituksia tarvittaessa ja taitto jää lehden tehtäväksi eli lehden taitossa tekstit juoksutetaan paikalleen ja kuvat lisätään haluttuihin paikkoihin.

Kirjoitusten aihepiiri on rajaton. Paljon kuvia, joiden lähetyksen ominen tiedostoineen (ei tekstidokumenttiin sijoitettuna) jutun yhteydessä. Lehden taitto valitsee ja sijoittelee kuvat juttuihin tehden lopullisen muotoilun.

Kuvat alkuperäisessä koossa. Toimitus huomioi, mitä kuvasta säästetään ja mitä poistetaan. Näin ei

tulla poistaneeksi sellaista, minkä toimitus huomaa jutun kannalta tärkeäksi tai muutoin mielenkiintoiseksi.

Kuvatessa lähelle kohdetta. Henkilöiden kasvot näkyviin. Mietittävä ja kokeiltava kuitenkin muitakin kuvakulmia. Sivukuvatkin onnistuvat, kuten tässä luentosalissa liikkuneen kuvaajan nappaama kuva ”presii” juuri samalla hetkellä Sammy Virtanen selostaessa kuvanoton ja graafisen suunnittelun saloja.

Yleisötilaisuudessa otettuihin kuvaihin ei tarvitse pyytää julkaisulupaa.

Parikkalan jäsentenväliset pilkkikisat

Parikkalan Torinrannasta 15.3.2023

Nokipannukahvia, mehua, pullaa ja makkaraa.

Kuntokorttien palautus ja uusien jako.

Miehet

1. Pertti Hämäläinen 3463 g
2. Rauno Ollikainen 2461 g
3. Taisto Huotari 1117 g
4. Leo Pekonen 1019 g

Naiset

1. Irma Hämäläinen 3011 g
2. Raija Sinkkonen 842 g
3. Mirja Ollikainen 507 g

Parikkalan jäsentenväliset rantaongintakisat

Parikkalan Torinrannassa 16.08.2023

Osanottomaksu 10 e, sis. kahvi ja pulla.

Kilpailupaikalla ilmoitaututtiin klo 9.30.

Paikalla myytävänä yleisölle nokipannukahvia ja pullaa 3 euroa. Kilpailukalana kaikki lain sallimat kalat. Kilpailijat omalla vastuulla. Palkittiin lahjakortein, kolme sarjansa parasta tulosta.

Miehet

1. Pertti Hämäläinen 3326 g,
2. Taisto Huotari 2112 g,
3. Rauno Ollikainen 1810 g.
4. Leo Pekonen 1493 g

Naiset

1. Irma Hämäläinen 3774 g,
2. Marja Huotari 1720 g,
3. Maija Partanen 1684 g,
4. Aino Honkanen 0162 g,
5. Raija Sinkkonen 0127 g.

Eläkeliiton Karjalan piirin rantaongintakisat

Taipalsaaren Huhmarkalliolla 28.6.2023

EL-Parikkalan yhdistyksen lähettämät:

Miehet yli 70 v.

6. Rauno Ollikainen 1172 g ja toiseksi suurin kala 960 g.
7. Pertti Hämäläinen 1058 g.
8. Taisto Huotari 842 g.

Naiset alle 70 v.

1. Irma Hämäläinen 516 g.

Naiset yli 70 v.

6. Marja Huotari 236 g.

Joukkuetulokset

3. Parikkala 2746 g, jolla saavutti kilpailujen pronssituloksen

Rantaongintakilpailun 16.8.2023 osanottajat: Pertti Hämäläinen, Taisto Huotari, Marja Huotari, Irma Hämäläinen, Maija Partanen, Rauno Ollikainen, Raija Sinkkonen, Leo Pekonen ja Aino Honkanen. Kuva Maija Tossavainen

Elämäni Laulu

Elämäni Laulu ohjelmaformaatin tuottajana EL-Parikkalan yhdistyksen kerhoon 8.2.2023, oli evankelista **Esko Luukkonen**. Luukkosen tiedettiin kehitelleen tuon ohjelman jo ennen television meille tutuksi tuomaa Elämäni biisiä.

Kerhomme kutsui viikon aikana ohjelmaan henkilöitä, joista mukaan valikoitui viisi osallistujaa, kukin oman musiikkikappaleensa kanssa. Heidät kutsuttiin arvotussa järjestyksessä lavalle: **Marjatta Laukkonen, Eila Tiainen, Salme Haapio, Eeva Leminen ja Antti Peuhkuri**.

Yleisölle jaettiin viiden osallistujan musiikkikappaleen sanat, joista soi-

tettiin satunnaisessa järjestyksessä, kustakin kappaleesta kaksi ensimmäistä säkeistöä. Yleisön tuli arvata, merkiten muistiin, kenen elämän laulu kulloinkin oli kyseessä: Cherbougin sateenvarjot, Sokeripala, Surun pyyhät silmistäni, Onpa tai-vaassa tarjona lapsillekin, Yksin en kulje.

Arvausta ei saanut enää myöhemmin ohjelman kuluessa vaihtaa. Kappaleiden ”omistaja” oli ainoastaan ohjelman tuottajan tiedossa. Lopuksi kukin lavalla ollut osallistuja sai kertoa, hänelle varatun 4 minuutin aikana, kappaleeseensa liittyvän tarinan. Tuon jälkeen yleis-

sö lauloi kappaleen, kanttori **Eeva Liisa Isosalon** pianosäestyksellä.

Ohjelman kestäessä yleisö kannusti, kaikissa vaiheissa, lavalla olevia ohjelmaan osallistuneita vapauttavilla taputuksilla. Parhaat tietäjät yleisöstä palkittiin.

TEKSTI Ritva Piipponen
KUVA Maija Tossavainen

Puistokäynti hautausmaalla.

Ruusubegonia oli se kukka.

Vanhainkodin leskirouva Martta Sofia

Suomessa 1960–1970-luvulla salettiin perustaa vanhainkoteja, jossa erityistarpeet huomioitiin. Henkilölle oli järjestettävä ikänsä ja kuntonsa mukainen kuntoutus, hoito ja huolenpito, turvallinen kodinomainen ja virikkeitä antava elinympäristö. Kansanterveyslaki tuli voimaan vuonna 1972, jolloin kotona selviytymättömät vanhukset vietiin vuodeosastoille. Kotipalvelu ja palvelutalo -toiminta alkoi 1980-luvulla. Hoitohenkilökunnan ja omaisten välistä yhteistyötä asiakkaan hoidon eteen ei vielä juurikaan tehty.

Minulle kotipaikkakuntamme uusi vanhainkoti 70-luvulla oli työpaikka, jonka laitoksen johtajalla oli viimeisimmät opit ja joka oli nähnyt velvollisuudekseen, että hänen johtamassaan laitoksessa huolehditaan myös asiakkaiden virikkeiden järjestämisestä hyvän hoidon ja hoivan ohella. Niinpä jokaiselle asukkaalle pyrittiin järjestämään jotain juuri häntä varten.

Martta Sofian suru, elämään kuuluva suru

Omassa huoneessaan asui leskirouva **Martta Sofia** (nimi muutettu) pyörätuolinsa kanssa. Päivittäisissä ajatuksissa kulki mukana hiljattain edesmennyt puoliso. Olo oli vielä surullisen haikea. Haudalla ei ollut

päässyt käymään sitten hautajaisten.

Muistoissa päällimmäiseksi oli jäänyt hautajaiset ja niiden surullinen tunnelma, joka oli päivittäisten ajatusten taustalla. Muualla asuva ainut poika käväisi tapaamassa kyllä usein. Tapaamisia ei Martta Sofian mielestä kannattanut tuhlaa surullisten asioiden muisteleminen. Samat muistothan ne hänellä. Käynneistä ilahtunutta äitiä poika ei halunnut muistuttaa menetyksestä, ettei äiti vaan jäisi hänen lähdettyään liian haikeisiin tunnelmiin. Elämän perussiat kuitenkin, kuten ruoka, puhtaus ja huolenpito, olivat jo raameissaan. Viriketoimintaan voi osallistua tai vaikka vain olla mukana muutoin, toisia seuraten.

Martta Sofian huoneen ikkunas- ta näkyi hautausmaata ympäröivän metsän reuna, johon katse usein aamuisin ensiksi etsiytyi ja illalla viimeksi puolison valokuvaan. Jos jalkani vaan kantaisi hautausmaalla käynnin, niin kyllä kävisin. Eihän tuo mahdollon matka olisi ja onhan siellä tienvieruspenkkejäkin matkan varrella. Näitä hän minullekin puheli.

Erään kerran ehdotin seuraavan päivän työvuorolistoja tarkastellessa laitoksen johtajalle, että huomina näyttää siltä, että minä voisin käyttää leskirouva Martta Sofiaa ulkoil- massa pyörätuolin kanssa läheisellä

hautausmaalla. Näin hänen ajatuksiin voisimme saada virkistystä, hänelle uuden tapahtuman muistele- misestä.

Kesäkukan vienti puolison haudalle

Kirkonkylä kukkakauppaan oli jo kesäkukat saapuneet ja työvuorosta kotiin kulkiessani poikkesin sinne kukkaostoksille. Ostin myös yhden ylimääräisen istutettavan kesäkukan, jota valitessa ajattelin huomista hau- tausmaa käyntiä, vaikka Martta So- fialle ei vielä ollutkaan kerrottu, ettei odotus häiritsisi hänen yöuniaa.

Hankkimani kukan vein seuraava- na aamuna työpaikalle mennessäni ensitöikseni pienenä viestinä Mar- ta Sofialle kertoen, että jos hänelle sopii, niin voisimme lähteä istutta- maan tämä kukka puolison haudal- le. Se päivä voisi olla jo tänäänkin, mutta kukka säilyy ruukussaan kyllä muiksin päiviksi. Hänen silmiinsä nousi liikutuksen kirkkaus. Jatkoin, että kukalle voi jo puhella viestit ja terveiset. Kun tämä päivä oli kerta sopiva, niin lupasin tulla hakemaan hänet aamutoimien jälkeen. Sitten voimme lähteä käymään sisäpihan patiolta vähän edemmäs, pyörätuo- lilla muutaman sadan metrin päässä olevalle hautausmaalle. Tien pinnan asfaltointikin on uusi, hyvä tasainen kulku siellä on.

Hautausmaakäyntikin voi olla virkistävä

Jonkin ajan kuluttua palasin huoneeseen tekemään lähtövalmisteluja. Täällä oltiinkin jo kengät jalassa, parempi päällystakki, hattu ja käsineet varattu sängyn päälle poikittain. Kun hänellä oli mieluisa reissu edessä, niin siitä piti kertoa toisillekin, joten joku toinen hoitaja oli saanut kutsun poiketa jo alkuvalmistelumaan pukeutumista.

Päästiin matkaan pyörätuolin kanssa, turvavyö kiinni varmuuden vuoksi, kukka syliin muovikassin pohjalle, jonka reunat alas käärittyinä. Voi ihme miten pää kääntyi katsellen ympärillä vaihtuvaa maisemaa. Tien varren puutkin tuli katseltua tyvestä latvaan. Se matka oli samalla kuin tuolijumppaa, asentokin oli suoristunut ihan silmin nähden, kun portilta sisään alueelle kuljettiin. Saatuaan jo puheltua kukalle asioitaan, saattoi sen viesteineen jo ojentaa istutettavaksi. Kun istutus oli kunnossa, niin Martta Sofia katseli hyväksyen, kädet sylissä toistensa päällä ja puhkesi puhdistavaan hiljaiseen itkuun. Lukitsin pyörät hiekkakäytävällä ja sanoin katselevani hetken läheisiä hautoja. Kun kaikki näytti taas rauhalliselta, niin lähdettiin kotimatkalle.

Yhdessä tekeminen ja läsnäolo

Paluumatkalla Martta Sofia istui jonkun aikaa ajatuksissaan ja sitten alkoi rauhallisesti kertomaan, että kuinka ihmeen rauhallisen hyvä olo hänelle jäi. Nyt mielessä olleet asiat oli saatettu kuin järjestykseen. Tämä pieni matka me tehtiin ihan kahdestaan. Tässä toteutui yhdessä tekeminen ja aito kiireetön läsnäolo. Pieni teko voi auttaa toista jatamaan.

TEKSTI Aija Ilona,
vanhainkodin entinen hoitaja

KUVAT Ritva Piipponen,
yhdistyksen sihteeri

Eino Leino

*Eino Leinon koko 48-vuotinen elämä runomuodossa.
Salmen pöytälaatikosta.*

Syntyi poika Paltamossa, kuopus sukuun Mustosen, Veljesparven seitsemäs, nuorin pahnän pohjimmainen. Vuotta kolme oli vasta, lukemahan oppi lasna.

Varhain runoja jo kirjoitti,
taatto ymmärsi, siitä Eino iloitsi.
Opintielle nuorena jo lähti, ylioppilas,
hän vasta kuusitoistavuotias.

Ei pojan tie tää ollut suruton,
tuoni varhain vei isän kuolonlaaksohon.
Täti ohjas nuoren miehen elämää,
koti kaukana siell Eino opetteli työtä tekemään.

Äidille hän usein kirjoitti,
kodin kaipuutaan näin viestitti.
Emo oli rakas läheinen,
ikävä toi pojan mieleen syvän haikeuden.

Oli haave hällä sydämessä, jos kotikonnulle palata viel vois,
runoja kirjoittaa paikkaa parempaa ei olla vois.
Varhain täyttyi tahto kerran, matka johti luo Taivaan Herran –

KIRJOITTI Salme Haapio, Parikkala

Ystävälle

Salmen pöytälaatikosta

Lennä pieni kirjekyyhky luokse ystävän,
terveyseni lämpimät sulle lähetän.
Ystävälle kerron kaiken ilon sekä ikävän,
onnenhetket, salaisuudet, hän ymmärtää ne parhaiten.

Ystävä on kallis aarre, ken saa hänet rinnalleen,
ystävyyden silta kestää läpi vuosikymmenten.
Lennä pieni kirjekyyhky luota ystävän,
viestiä myös mulle tuo, mä niitä odotan.

Ken ystäviä omistaa, hän onnellinen olla saa.

KIRJOITTI Salme Haapio, Parikkala

KMarket

RÖKSÄ

Tervetuloa palveltavaksi!
Kirjavala
Puh. 05-481 014

Rengas- ja huoltotyöt AJANVARAUKSELLA!

- **RENKAAT**
- **RENGASTYÖT**
- **NELIPYÖRÄ-SUUNTAUKSET**
- **PASSIKUVAT**
- **PIKAPESUT**
- **TUULILASIN KORJAUKSET/VAIHDOT**
- **AUTOJEN HUOLLOT/ KORJAUKSET**
- **KÄSINPESUT/ VAHAUKSET**
- **SISÄPUHDISTUKSET**

Särkisalmen Rengas JP Oy
Koirniementie 4
59310 Särkisalmi
p. 010 583 3810, ma-pe 8-16.30

RENGASMARKET
Särkisalmen Rengas JP Oy

ONNI
ERIKOISHAMMASTEKNIKOT OY

12kk
koroton
maksuaika

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
SAUL MAURY**

**TAIPALSAARI, Muukkolantie 2
LAPPEENRANTA, Koulukatu 1
PARIKKALA, Tapulikuja 2**

Soita & varaa aika
p. 0447762277 /Saul
p. 0102715100 (ajanvaraus)
www.erikoishammasteknikot.fi

visit
parikkala.fi

**HUOMIO,
JUURI Sinä SIellä!**

Olitpa sitten Lintubongari, ITE-taitteen ihailija, Evasretkeilijä, Luontokuvaaja, Sumuntaikalastaja, Luomukulinaristi, Marjanpoimija, Downshifitaaja, Grillimestari tai muuten vaan maalaiskomedian Ystävä niin täällä meillä kylä viihtyy.

TERVETULOA
Parikkalaan!

www.visitparikkala.fi

**Värisilmä
Parikkala**
Parikkalan Väri Oy
Parikkalantie 17, 59100 Parikkala, 05 430 929

LVI-Visio Oy

Parikkalan Ateriapalvelu

Paikallista palvelua vuodesta 2012 alkaen

- kotipalveluiden tukipalvelutuottaja

Maukasta kotiruokaa kotiin toimitettuna!

KÄGÖNE
- Parikkala -

Lisätietoja: Tiina 040-747 7477

Parikkalan Ateriapalvelu

Rauhallista Joulua
Siunausta
vuodelle 2024

Parikkalan
seurakunta
parikkala.srk@evl.fi

MAALAUSLIIKE JORONEN OY

- maalaus-, tapetointi-, tasoite- ja mattotyöt
- lattian hionnat ja lakkaukset
- julkisivusaneeraukset
- hiekkapuhallustyöt

Schaumanintie 35, SAVONLINNA
Puh. (015) 515 557
www.maalausliike.fi

Melkoniementie 3, SÄRKISALMI
Puh. (05) 483 310
0400 739 169

@toimisto@oronmylly.fi f oronmyllysr
www.oronmylly.fi +358 (0)400 793441

 Parikkalan Valo

**POSITIIVISTA
ENERGIAA
SAIMAAN
RANNOILTA.**

www.parikkalanvalo.fi

Parikkalan apteekki

Parikkalantie 19
59100 Parikkala
puh. (05) 430 016

Saaren sivuapteekki

Akapohjantie 4
59150 Saari
puh. (05) 435 256

URHEILU-JUSSI

Parikkalantie 24, 59100 Parikkala
(05) 470 550
www.urheilu-jussi.fi

SURUN KOHDATESSA
TUKENANNE
**PARIKKALAN
HAUTAUSTOIMISTO**

Parikkalantie 35, 59100 Parikkala
Puh. (05)430 304, 0400 262 380

PALVELEMME MA-PE klo 9.00-16.00

ja muina aikoina sopimuksen mukaan

Päivystys 24 h/vrk 0400 262 380

parikkalan.hautausseura@pp.inet.fi www.hautausjajuhlapalvelu.fi

R kioski

R-kioski Parikkala
046 920 0977

Parikkalan Autosähkö Oy

Puhdistamontie 54, 59310 Särkisalmi

**Huolto- ja korjaamotoimintaa
henkilö- ja pakettiautoille
vuodesta 1985**

Puh. (05) 483 505
040 563 2017 Mika

Tervetuloa palvelevaan kenkäkauppaan!

**Parikkalan
Kenkä**

Puh. (05) 470 380

Parikkalantie 24
Avoimna
ark. 9-17, la 9-13

PARIKKALAN

PIKA•PULLA

puh. (05) 657 5500
pikapulla@co.inet.fi

Kiittää jäseniä ja yhteistyökumppaneita kuluneesta vuodesta ja toivottaa uudet jäsenet lämpimästi tervetulleiksi mukaan toimintaan!

Toimintaa:

Lentopalloa tiistaisin

Kuntoliikuntaa torstaisin

Asiantuntijaluentoja

Retkiä ja tapahtumia lähiseudulla yhteistyökumppaneiden kanssa

Puheenjohtaja Leena Kaljunen 0500 234 453, Sihteeri Esteri Varis 050 595 4044

Onki- ja pilkkikilpailut

Teatteriretket, kesäretki

Kyykkäpelit ja kyläkävelyt

Kesälauantaisin kahvikioski torilla

Kirkon palo järkytti Rautjärvellä - toive uudisrakennuksesta lohduttaa

Rautjärven kirkko sellaisena kuin se muistetaan. Kuva Pentti Joronen

Rautjärvellä kuluneen vuoden suurin puheenaihe on ollut kirkon tuhopoltto. Kirkko paloi joulupäivänä 2022 perustukseensa myöten.

Rautjärven kirkkojen historialta piti mielenkiintoisen esitelmän 29.7. Miettilä Kollaus-tapahtumassa eläkkeellä oleva kirkkoherra **Kari Luumi**, joka itse oli sisällä kirkossa joulupäivänä. Luumin kotitalo on aivan kirkon naapurissa, joten tuttu maisema muuttui järkyttävällä tavalla.

Itsenäisenä seurakuntana Rautjärvi on varsin nuori, mutta nyt palanut kirkko oli suunnilleen samoilla paikoilla jo viides. Ensimmäisen kappelin rautjärveläiset saivat pystyttää vuonna 1667 nykyiselle kirkonmäärälle, silloin Ruokolahden kappeliseurakuntana.

Kirkon paikkaa Rautjärven rannalla pidettiin sopivana, koska sinne pääsi muun muassa vesireittejä pitkin.

Rautjärveläiset halusivat alkuaan oman kirkon tai kappelin, koska kirkkomatka Ruokolahdelle oli pitkä, pappia ei syrjäkylillä juuri näky-

nyt, ja esimerkiksi vainajien kuljetaminen kirkolle kelirikkoaikaan oli hankalaa, Luumi kertoi. Kirkkolaki velvoitti käymään kirkossa joka sunnuntai.

Rautjärven pitäjäläiset erotettiin omaksi seurakunnakseen 1859 keisarillisella päätöksellä.

Kirkot paloivat tai purettiin

Ensimmäisen vuonna 1667 valmistuneen kirkon elinkaari oli noin 75 vuotta. Sen polttivat venäläiset pikkuvihan alussa 1741. Toisen, vuonna 1744 valmistuneen kirkon elinkaari oli noin 30 vuotta. Siitä ei ole juuri säilynyt tietoja. Kolmas kirkko ehti 96 vuoden ikään. Se valmistui 1776. Tuli tuhosi sen 7. heinäkuuta 1872 kihupyhän aikaan. Palosta on puhuttu meidän päiviimme asti. Tapahtumasta julkaisi kronikan **Johan Iivonen** 1891. Onnettomuutta synkensi sekin, että kirkon palovakuutus oli lopetettu kalliina pidettyjen maksujen takia. Palon syytymissyy jäi epäselväksi, mutta epäilyksen varjoa langetettiin naapuripitäjän riehakkaiden nuorukaisten suuntaan. Salama vai tahallaan sytytetty, kronikkakin pohti.

Rautjärven neljäs kirkko pystytettiin laudoista väliaikaiseksi kirkkopihaan paikalle, jossa nykyään sijaitsee Talvisodan sankarihautausmaa.

Tuli levisi räjähdysmäisesti kirkon tornin puolelta. Kuva Heikki Partinen

Rauniot on nyttemmin siistitty, ja halutaan säilyttää sellaisenaan.

Viimeisimmän kirkon elinkaareksi jäi 141 vuotta. Se valmistui 1881. Kirkon paikasta oli väännetty kättä kirkonkylän ja Miettälän välillä, jälkimmäisen tappioksi monien koukousten ja äänestysten jälkeen. Kirkon piirustukset tilattiin viipurilaiselta **A. J. Janssonilta**. Muodoltaan se oli päätytornillinen, tasavartinen ristikirkko ja muistutti paljon entisen emäpitäjän Ruokolahden kirkkoa. Kirkkoon ei enää tullut vanhan käytännön mukaista istumajärjestystä. Istumapaikkoja oli 1150 hengelle. Nyt kirkko vakuutettiin sadasta tuhannesta markasta. Urut hankittiin Kangasalan urkutehtaalta 1926. Alttaritaulun oli maalannut **Eero Lehikoinen**, se oli vuodelta 1936. Kirkkotekstiilit oli pääosin saatu lahjoituksina martoilta. Kirkosta pelastui vain muutama virsikirja, yksi papin alba ja pari stola.

Palaneen kirkon rauniot on nyt siistitty ja nurmetettu. Niitä on Luumin arvion mukaan käynyt katsojissa tuhansia ihmisiä.

Rautjärvellä on paljon keskusteltu uudesta kirkosta tai kappelista. Seurakuntalaiset saivat kertoa omista toiveistaan tähän liittyen kesällä 2023 pidetyssä seurakuntaillassa. Uudisrakennuksen toivotaan valmistuvan vuoden 2025 joulukuksi.

Palopaikalla onneakin

Heikki Partinen oli vapaapalokuntalaisena palopaikalla jouluaamuna.

-Hälytys tuli kello 8.34, lähdin kotoa. Olimme (VPK kolmen kilometrin päästä) paikalla kello 8.50, ja kello 9.12 torni jo romahti. Mitään ei ollut tehtävissä, palo levisi räjähdysmäisesti.

Palopaikalla oli myös muita palokuntia Etelä-Karjalan alueelta. Partinen kertoi, että vpk:laiset harjoittelivat joka vuosi kirkon tulipalon varalta. Perussuunnitelma oli, että olisi menty sakastin kautta sisään, ja muun muassa pelastettu alttaritaulu leikkaamalla se irti kehyksestään.

Sakastin ovi oli kuitenkin lukossa, ja avaimenreikä tukittu. Oven murtamiseen kului aikaa, ja kun se onnistui, kirkkosalissa tapahtui yleisräjähdys niin, että kupolikin hyppäsi ylös.

-Olemme jälkeen päin pohtineet, että oli hyvä, että savusukeltajat eivät ehtineet sisälle kirkkoon. He olisivat voineet lentää pitkin seiniä, ja olisi voinut käydä huonosti.

jatkuu...

Irja Varis:
Kyllähän se oli järkytys

Purnujärvellä asuvalle **Irja Variksel-**
le kotikirkko on ollut monella taval-
la tärkeä.

-Meidät oli ensinnäkin vihitty mie-
heni kanssa siinä 56 vuotta sitten.

Irja Varis on istunut sekä kirkkoneu-
vostossa että kirkkovaltuustossa. Sen
lisäksi hän on muun muassa toimi-
nut kesäisin kirkko-oppaana, avus-
tanut Jumalanpalveluksissa ehtool-
lista jakamassa sekä ollut muutenkin
mukana seurakunnan käytännön
työssä, kuten tarjoiluissa,

-Kyllähän se (kirkon palo) oli jär-
kytys. Minun piti silloin jouluaamu-
na mennä kirkkoon, mutta jostain
syystä en lähtenytäkään. Tytär sitten
soitti, että Rautjärven kirkko palaa.
En meinannut uskoa alkuun.

Palaneita raunioita Varis kävi kat-
somassa muutaman päivän päästä
palosta. Siellä oli paljon muitakin
katselijoita.

-Hyvä olisi, jos jotain rakennet-
taisiin tilalle. Ei sen tarvitse niin iso
olla, sellainen missä voi kokoontua
ja pitää siunaustilaisuuksia. Moni-
toimitila olisi hyvä.

Kerttu Häyhä:
Jäi kirkon kokoinen aukko

Miettilässä asuva **Kerttu Häyhä**
kuuli radion kautta, että kirkko on
tulella. Hänen poikansa oli tapansa
mukaan lähtenyt jouluaamuna kä-
vellen kirkkoon, ja oli siellä palon
syttyessä. Tytär lähti häntä sitten ha-
kemaan autolla.

-Myöhemmin sinä päivänä ko-
koonnuimme koko perhe ihmette-
lemään ja päivittelemään. Suru oli
suuri, kun alkoi käsittää, että tämä
on totta.

Häyhälle kirkko oli rakas ja tärkeä,
koska siellä oli monet omat ja su-
vun juhlahetket tapahtuneet, sekä
iloiset että surulliset. Ensimmäisenä
oli konfirmaatio, sitten omat häät
vuonna 1959, myöhemmin kahden
lapsen häät, muiden muassa. Jou-
luaattona ja silloin tällöin muulloin-
kin käytiin kirkossa. Nyt se ei enää
ole mahdollista. Tuli kirkon kokoi-
nen aukko.

-Uutta kirkkoa siihen ei tule,
Häyhä sanoo päätelmänsä. Kappeli
siunaustilaisuuksia varten varmaan.
Onneksi läheisessä pitäjäntuvassa on
voitu järjestää tilaisuuksia.

-Tuntuu hyvältä, että palaneen
kirkon raunio on nyt niin kauniisti
hoidettu. Siinä on näkyvillä kivijal-
ka ja raput, ja sakastin raput, ja niis-
tä näkee, miten mahottoman iso oli
meidän kirkko.

Simo Luumi:
Kirkontorni toimi aurinkokellona

Simo Luumin kotitalo on Rautjär-
ven rannalla. Vastakkaisella rannalla
on kirkonmäki. Kirkko on kuulunut
hänen ikkunamaisemaansa. Joskus
vieläkin hän vanhasta tottumuksista
vilkaisee sinne suuntaan vain tode-
takseen, että ei siellä enää ole tuttua
kirkkoa.

Luumi on ollut mukana monenlai-
sissa kirkkoon ja seurakuntaan liit-
tyissä käytännön töissä: hautaus-
maan hoidossa ja haudankaivuussa,
kirkko-oppaana, ja jopa kellojen
soitto on tullut tutuksi.

Luumeille kirkon torni on toiminut
myös ajannäyttäjänä: keskipäivällä
aurinko oli kotoa katsottuna juuri
tornin kohdalla, ja muulloinkin sen
varjo näytti ajan. Ehtookellot kuu-
luivat kauas, ja saattokelloista kuuli,
oliko mies- vai naisvainaja. Terva-
pääskyjen kirkkunta kuului myös
äänimaisemaan.

-Aikoinaan veneellä soudettiin jär-
ven yli kirkolle, ja joskus venekyytiä
tarvitsevat huiskuttivat kirkkoran-
nassa valkoista nenäliinaa merkiksi.

-Ilman muuta pitää rakentaa uusi
(rakennus), ja nythän ilmeisesti on
ammattitaitoisia rakentajia vapaana.
Rakennuttajan pitäisi vaan hoitaa
byrokratiapuoli rivakasti kuntoon.

TEKSTI Ilkka Pohjalainen

Lentopallo on ollut Reino Lemisen laji vuosikymmenet. Kuvausta varten kotoa löytyi rantalentopallo.

Reino Leminen innostaa lentopalloporukkaa

Rautjärven Laikossa nykyään asuva **Reino Leminen** on pelannut lentopalloa 11-vuotiaasta asti, aluksi Vähikkälän vartiolla rajavartijoiden kanssa. Urheiluseuroista hän pelasi viimeksi Ruokolahden Rajun riveissä.

Hän sai metallialan koulutuksen, mutta päivityönsä hän teki yli 30 vuotta poliisina muun muassa Helsingissä, Imatralla ja Ruokolahdella. Eläkkeellä hän on ollut 14 vuotta.

Lentopalloilu on kulkenut elämässä aina mukana, yli 60 vuotta. Nykyään hän innostaa rautjärveläisiä pelikentälle.

Rautjärven Asemanseudun hyvässä liikuntahallissa oli syksyn ensimmäisessä eläkeläisten peli-illassa 16 osallistujaa, melko tasan miehiä ja naisia. Mukaan oli tullut taas pari uuttakin pelaajaa. Molemmille puolille riitti vaihtoon kaksi. Kaikki olivat yli kuusikymppisiä, vanhin 79-vuotias.

Seniorilentopallossa aloitusyöttöjen on tapahduttava alakautta. Iskulyönnit verkolta eivät ole sallittuja, mutta torjuntaan saa hypätä, jos paikat kestävät, Leminen selvittää.

-Passailu sujuu kyllä kepeästi.

Kahden erän jälkeen huilitaan, siten pelataan toiset kaksi erää. Peli-ilta-päivät ovat talvikaudella tiistaisin.

-Oman porukan kesken pelataan. Joskus takavuosina oli pelireissuja Savitaipaleen eläkeläisten joukkueita vastaan, ja he kävivät vuorostaan Rautjärvellä, mutta ei enää moneen vuoteen. Koronavuosina harrastus oli vähän aikaa tauolla, Leminen kertoo.

TEKSTI ja KUVA Ilkka Pohjalainen

iv-huolto.com
IV-HUOLTO KÄRHÄ OY
puh. 010 5178 120
• Ilmanvaihdon huolto- ja säätötyöt
• muuraustyöt • piippujen massaus ja putkitus

Rautjärvi
PADOT MURTAVA KOTI- JA KUTUPAIKKA

VUOKSENNISKAN
APTEEKKI

Hopeisten ansiomerkkien saajia kevätkokouksessa Pitäjätuvalla

TAXIKKO OY

Taksipalvelut, Rautjärvi

Eija Partinen 050 3299 242

Heikki Partinen 0500 150 618

Jukka Lääperi 0500 294 145

www.taxikko.fi

PIIPPU-PETU

VIE TUHKATKIN PESÄSTÄ

045-2075093

RAUTJÄRVEN NUOHOUSPALVELU
piippupetu@gmail.com

*Imatran
Kyytibussit Oy*

NUOHOUSPALVELUT TONI ANTILA

Rautjärvi

puh. 050 566 3642

Tullisijojen ja
savuhormien nuohous

*Kesämökki myös
viikonloppuisin!*

Hugon huvilat & savusaunat

Heikki Penttilä

0400 504 788

www.hugon.fi

Arjen apua kotiisi

- ✓ Siivoukseen
- ✓ Ruoanlaittoon
- ✓ Kauppa- ja asiointiasioihin
- ✓ Peseytymiseen
- ✓ Ulkoilemiseen

Meiltä myös

Kotitalkkari- palvelua

Pihatyöt sekä pienimuo-
toiset kiinteistön huolto-
hoito- tai korjaustyöt
sekä talonmiesapua.

*Monipalvelu
AUTTAVA KÄSI*

Ota yhteyttä

040 523 4766

ANU JAVANAINEN

anu.javanainen@gmail.com

- EKSOTEN palveluseteli
- Kotitalousvähennysoikeus
- Kysy mahdollisuuttasi arvonlisäverottomaan palveluun.

Eläkeliiton Ruokolahden yhdistys ry

*Toivottaa lehden lukijoille
Hyvää Joulua ja Onnea Vuodelle 2024*

Vuoden 2024 toimintasuunnitelmassa toimintaan on kirjattu mm. kerhot joka. 2 maanantai, äijäkerhot, kuntosali, kalastuskilpailut, ulkoilutapahtumat, toukosiunaus, pikkujoulut, teatteri- ja konserttimatkat sekä kokoukset. Osallistutaan piirin järjestämiin kokouksiin ja tapahtumiin.

Eläkeliiton Ruokolahden yhdistys ry 50 vuotta

Ruokolahden yhdistys on perustettu 4.12.1973 ja rekisteröity 2.1.1974. Yhdistyksen 50-vuotisjuhlaa vietettiin 4.9.2023 STEP-koulutuksessa. Tervehdysanat lausui yhdistyksen puheenjohtaja **Mirja Henttonen**. Tervehdykset juhlaan toivat Ruokolahden kunnan hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja **Aleksi Puustjärvi**, Ruokolahden seurakunnan diakoni **Riitta Luume** ja Eläkeliiton Karjalan piirin puheenjohtaja **Pek-**

ka Haimila. Musiikista vastasivat **Olli Lehtolainen** ja **Janne Ikonen**. Runonlausujina olivat **Seija Lifländer** sekä **Elli Hiltunen** ja **Anna-Liisa Heinänen**. Juhlapuheen piti Eläkeliiton toiminnanjohtaja **Anssi Kemppi**. Juhlassa jaettiin myös ansiomerkkejä. Kultaisen ansiomerkin sai **Toivo Ruuhonen**. Hopeiset ansiomerkit saivat **Leena Lankinen**, **Unto Mustonen**, **Eeva Nenonen**, **Arja Salakka**, **Leena Tarkiainen** ja

Liisa Tiilikainen. Toivo Ruuhonen piti kiitospuheen kaikkien ansiomerkkien saajien puolesta. Yhdistyksen varapuheenjohtaja **Eila Malinen** lausui päätössanat. Esiintyjille annettiin kukat kiitoksiksi. Juhlan lopuksi laulettiin Karjalaisten laulu.

TEKSTI Mirja Henttonen

KUVAT Kaija Piiparinen

Markku Heinänen

74-vuotias nuohooja, asuu Ahjärven kylässä Ruokolahdella. Hänet valittiin loppukesällä Ruokolahden Äijäksi.

Maatilan tilanne 50 vuoden aikana

Markku Heinänen kertoo, että he tulivat Ruokolahdelle v. 1955 Kuopiolan kylään, hänen ollessaan 6-vuotias. Isä ja äiti viljelivät tilaa isän sairastumiseen saakka vuoteen 1965, minkä hän joutui ottamaan vastuun tilan töistä. Tila elätti 1970-luvun alkuun saakka, jolloin pientilojen kannattavuus katosi.

He ostivat emännän kanssa pientilan Ahjärveltä, minne muuttimme v. 1974. Viljely muuttui harrastusluonteiseksi. Nuohoojaksi hän alkoi v. 1975 ja tätä työtä hän on tehnyt 49 vuotta.

Nykytilanne

Tällä hetkellä pellot on vuokrattu ja nuohous on päätymässä. Tulevaisuus on metsien hoidossa voimien mukaan ja sohvalla oleskelemista.

Perhe

Perheeseen kuuluu vaimo **Anna-Liisa** sekä kolme lasta, jotka ovat löytäneet paikkansa yhteiskunnassa. Lapsenlapsia on neljä ja yksi lapsenlapsenlapsi.

Anna-Liisa Heinänen oli Ruokolahden Eukko vuosina 2005-2007.

Ruokolahden Äijä vaimonsa Anna-Liisa Heinäsen kanssa Ruokolahden markkinoilla 2.9.2023

Harrastukset

Heinänen on Ahjärven kyläyhdistyksen puheenjohtaja. Olen aktiivi myös tuottajayhdistyksessä. Keräilen vanhoja mopoja. Nyt niitä on parikymmentä ja olen kunnostanut niitä. On Pappa-Tuntureita, Tunturi Sportteja ja Solifereja.

Harrastuksista antoisin on ollut Tarkkolan nuorisoseuran tanhu- ja näytelmäpiirissä mukana oleminen vuosikymmenien ajan. Hiihto on ollut myös intohimoni. Jos olisi latu maapallon ympäri, niin olisi se kerran tullut kierrettyä. Kaikissa maaseudun yhdistyksissä on tullut oltua mukana.

Eläkeliitossa mukana toiminnassa

Olen ollut mukana yhdistyksen toiminnassa pidempään, hallituksessa v. 2023 alkaen. Toukosiunaus on järjestetty maatilallamme v. 2015 ja v. 2023.

Ruokolahden Äijä 2023-2025

Syksyllä v. 2023 Ruokolahden yrittäjät valitsivat Ruokolahden Äijäksi kahdeksi vuodeksi.

TEKSTI ja KUVAT Mirja Henttonen

Eläkeliiton Ruokolahden juhlassa 4.9.2023

**Erikoishammasteknikko
Jarkko Valokorpi**

AJANVARAUS 05-476 1732

VASTAANOTOT

IMATRA

Tainionkoskentie 24 B, 55100

Talossa on hissi (esteetön kulku)

RUOKOLAHTI

Metsäpolku 1, 56100 Ruokolahti

Teemme myös laitos- ja kotikäyntejä

www.valokorpi.fi

1. Jouluteriällä päiväkodin lapset kävivät leikittämässä
2. v 2022 jouluteriä Hirsirannassa 12.12.22 joulujuhla
3. Rovasti Ulla Soikkeli vieraili kevätkauden 1. kerhossapitämässä hartaushetken. Kerhossa sytytettiin kynttilät edellisenä vuonna kuolleiden jäseniemme muistolle. 9.1. Kerho
4. Kerhossa vieraina Ruokolahden Eukko Outi Räikkönen ja Ruokolahden Äijä Matti Jaatinen. 23.1. Kerho
5. Hallituksen jäseniä kehittämisspäivässä STEP-koulutuksessa. Kehittämisspäivä 14.2.
6. Hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja Alekski Puustjärvi ja hyvinvointiluotsi Jesse Kotiranta toivat kunnan ajankohtaista tietoa kerholaisille. Kerho 20.2.
7. Toukokuussa oli Anna-Liisa ja Markku Heinäsen tilalla toukosiunaus. Toukosiunaksen suoritti Ruokolahden seurakunnan kappalainen Timo Käviäinen vierellään Markku Heinänen. 15.5. Toukosiunaus
8. Toukosiunauksessa Markku Heinänen kylvi siemenet maahan kevätsateessa. 15.5. Toukosiunaus
9. Toukosiunauksessa isäntä Markku Heinänen ja emäntä Anna-Liisa Heinänen. 15.5. Toukosiunaus
10. Toukosiunauksessa kahvitarjoilu oli katettu pihalle. Väkeä oli runsaasti paikalla. 15.5. Toukosiunaus
11. Sahalahden kesäteatteriretkellä paluumatkalla pysähdyttiin Puumalan satamaan. Kuvassa Elli Hiltunen (vas.) ja Mirja Henttonen 17.6.23 kesäretki Puumalaan

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

t. Utulan Kyläkauppa

P.s. ”Eläkeläisparlamentti” kokoontuu kaupalla aina joka kuun viimeinen torstai klo 14. Tuu siekin!

puh. 05-445 188

METSÄSEPÄT RAUTIO OY

**Puunkorjuuta nykyaikaisilla metsäkoneilla.
Tonttihakkuut avaimet käteen periaatteella.**

Myös ”ongelmapuiden” poisto.

Toiminta-alueena pääasiassa Ruokolahti.

Perttu Rautio p. 040 721 4913

**KAUPPA-
KASINO OY**
56210 Virtutjoki
(05) 434 8251
ma-pe 7-20
la-su 8-20

Ravintola Alppimaja

Puh. (05) 434 1110
www.alppis.fi

Tervetuloa ostoksille laadukkaiden merkkien pariin

Muoti Moda

Koskenparras 10, Imatra
Puh. 010 504 5180

SIIVOUS- JA KOTIAPUPALVELU
Auttavat kädet
Myös arvonlisäverotonta palvelua

Saara p. 040 5947 633
Salla p. 040 5947 632

Saimaan Turistiliikenne Oy

Soittele ja pyydä tarjous
040 0719451

info@saimaanturistiliikenne.fi

**Henkilö- ja pakettiautojen
huollot, korjaukset ja renkaat**

AUTOKORJAAMO Sten Oy

P. 05-4341 722

autokorjaamo.sten@gmail.com
Majavantie 4, 56100 Ruokolahti

TAKSI
Tarja Tiilikainen

Ruokolahti
050 414 5408

PUUMELLI KY

Pajatie 1, 56510 PUNTALA
P. 040-502 8097
Keittiökalusteet komerot
wc- ja kylpyhuonekalusteet irto-ovet

KULMA-KAHVILA

Avoimena ma-pe klo 9-16
Lounas klo 11-14
Pitopalvelu
Nällisuontie 3, Ruokolahti p. 044 240 0254

Ravintola
ELFAN

Liisanpolku 1

040 770 7736

MA-LA 10.00-21.30, SU 11.30-21.30

Ruokolahden Metsä ja Rakennuspalvelu Ky

- Maansiirtotyöt
- Rakennustyöt
- Maa-ainesten myynti
- Polttopuun myynti

0400-400124 Mika

Hyvää Joulua ja Menestyksestä Uutta Vuotta

LOHELA

PITOPIRTTI • SAVUSAUNA
puh. (05) 473 9870

KUUTOSTIELLÄ 4 KM
IMATRAN MOOTTORITIELTÄ POHJOISEEN

Eläkeliiton Savitaipaleen yhdistys ry

Tarjoamme jäsenillemme monipuolista tekemistä, uusien asioiden ja ihmisten kohtaamisia.

VIIKOTTAISET LIIKUNTALAJIT:

LENTOPALLO: tiistai ja perjantai
BOCCIA: perjantaisin
PETANKKI: maanantaisin (kesällä)
OHJATTU VESIJUMPPA: torstaisin
KUNTOSALI: ma, ke, ja pe

KUUKAUSITTAIN TOISTUVIA TAPAHTUMIA:

TANSSIMME: kk;den toinen tiistai maalis-lokakuu
YHTEISLAULUT: kk;den ensimmäinen maanantai
KARAOKEKERHO: parillisten viikkojen tiistai
JÄSENTAPAAMISET: kerran kuukaudessa
JÄRJESTÄMME MUKAVIA MATKOJA
Osallistumme piirin tapahtumiin ja kilpailuihin

Ajankohtaisia tapahtumia koti/Facebook sivuiltamme: <https://www.elakeliitto.fi/yhdistykset/savitaipale>

Kiitämme jäseniämme ja yhteistyökumppaneita kuluneesta vuodesta!

Harri Näkki pj. 0400 184360
harrinakki@gmail.com

Raija Tapanainen siht. 040 7263186
raija.tapanainen@pp.inet.fi

Mäntyperä euko kesävieraat

Pitki kevättä eukkone sureksi, ko tul vaa yks joutsen. Tai ainakkaa koskaa ei kahta näkynt. Tuoho se naapuri käytöst poistettuu kalalammi-ko rantarytteikköo ain hävis ja mie suri ko hää ol nii yksin.

Sit jossai vaihees siel rantapenkal näky jokkuu valkose muovi riekale, jota tuuli sillo tällö heiluttel. Ja mie ooti, et tulis nyt kuiteskii toinekkii joutsen. Hyvi ussei niil ol käynt huonost näil rannoil, joskus puoliso ol lentänt sähkölinjaa, joskus kettu tai jokkuu muu elukka ol hävittänt lammerannast munat ja poikaset.

Yhten vuonna naapuri mökil ol tuotu muovijoutsenet ranna koristeeks ja siit se varsinaine meteli nous. Kimppuu käytii kahtee pekkaa ja viimeiseltää tekolinnut olvat päättömii ja lojuvat hakatut pyrstät pystys veessä.

Mut tänä kevväänä näky nyt vaa se yks yksinäinen, joka soittel torveaa jotenki alakulosen. Mut yhten aamun Mäntyperä eukko näk varsinaise ihmee: -tuvan ikkunast katto iha ko joutsen -ja koht toinekkii! Pithä sitä männä nenä ruutuu kii

ihmettelemää, eikä ne ihmeet siihe loppunkaa.

Siin ol pihanurmel emolinnut ja viis pient poikast! Rumat ankapoikaset ottivat muutama askelee pyllyt keikkue, napsivat emoji kans voikukkasii ja lysähtivät hetkeks lepäämää! Ol se aika hauska näköst, ei ne jaksant viel pitkää matkaa tallustella ja voikuka nuputkii ol liika isoi herkkupaloi pikkuste kurkkuu, kovast ne venyttiit ain kaulaasa, jotta saivat nielastuu.

Emot katselivat tarkast ympärillee, eikä eukko heit menny häirittemmää. Joka aamu ne lanteet heilue kulkivat voikukkapartiona ja ku se laatu loppu siirrytti valkoapilaa. Pikkuhiljaa poikaset kasvoit, ja mie

siivosi pihapolult pois mustii kakka-pötköi, isoi ja sit niitä pienii pätkii.

Yhten aamun Harmi ei ment ulos, vaan kattel ikkunast pihavieraitte touhui...näinköhä ol saant maistaa emoji nokast, jos ol mänt liia lähelle pienokaisii. Jossai vaihees joutsenet tottuivat eukkoo ja rauhas sai käyvä kastelemas kukkassii tai tyhjentää likasankkoo.

Monnee kertaa tul ihmeteltyy mite nää erämaite suuret linnut on tuolviisii pihalinnuiks ruvenneet. Kauas on menty Yrjö Kokon ajoist, jolloin olvat tovelle harvinaisii lintui.

TEKSTI ja KUVA

Sirkka-Liisa Vaalivirta

Oksahakureisu

Tenä juttu tapahtu kesäl 1951. Meä oli sillo alle viis vuotta vanha. Toimi-veljei alotti sit syksyl koulu, heä täytti joulukuus seittemä vuotta. Meil ol siihe aikoa Tähti nimine hevone. Se ol soanoo nimesä siint, ku sill ol valkone läikkä otas.

Sinä kesän meä käi Toimi kansa metäs vesuril karsimas puu oksia. Isä ol joskus hoastannoo, et oksist tuloo hyviä hellapuita. Myö ku soatii ne siel metäs kasale, niitä tul meije mielest nii paljo, et ne oliis iha hevose kans sielt pois haettava. Myö oateltii, et isä aika mäniis niije hakemises iha hukkoa. Toimi ol siihe aikoa olevinnoo nii hevosiestä et. Heä pyys isält: ”Soataiskos myö hevone ja roskakärri, myö haettais ne oksakasat pois sielt metäst?”

Isä ol ens sitä mieltä, et meist ei keskenä o sellasee reisu, ku myö olloa viel nii pieniä. Jonkuu aikoa asjoa mietittyä heä laittokii Tähti-hevose valjaisii kärri etee ja anto luvaa lähtii hakemoa ne oksat sielt metäst pois. Aattel varmoa et jos myö vaik hoiettais se homma kotii. Sithä se oliis tehty ja pois päiväjärjestyksest.

Heä kyl varotti lähteis, ku meitä matkoa laitto: ”Ette soa männä mihikey muuale ku Lanta tie yli sinne Pienimii päi, mis ne oksakasat o ja ku oksat o kyyvis, o tultava suorinta tietä kotii”

Luultavast Toimi lupas, et sillee myö teheä, ku matkoa kerra peästii. Teä ol ensimmäine kerta ku myö kahestoa ilma isä peästii hevose kans liikenteeseen.

Mut mite ollakkoa, ku tultii siihe Lanta tiele, mist pit männä yl tie, Toimi keänskii hevose mänemeä

kyläle päi. Se ol Toimilt iha näyttämise halua. Haluis tietyst, et muutkii näköö, et heä on peäst hevosiemiheks. Tieshä Toimi et meije setämiehet ol riihemeä all tekemäs riukuaitoa. Ne hakata paukutti tolppia pystyy minkä kerkisiit.

En tiie, säikähtkös hevone sitä pauketta, vai vetkös Toimi niist ohjaksist sen verra sopivast, et hevone ymmärs, et piteä männä kovempoo. Se Tähti-hevoneha ol juosnoa monet ravikilpailut, sil soatto olla juoksu herkäs. Sen meä muistan ku vauhti alko kiihtyä siin alameäs.

Meä tarrasi resla reunast kiine, ette voa putova. Meä oli mahallai poikitai siin kärris.. resla reuna hakkais koko aja miuva leukoa. Kovast kipiä se tek, mut en uskaltant irtikeä heitteä. Varmast oisi puont, ku siin ei kunnol pysynt kiine pitämälläkeä.

Tultii siihe Tamperee kalliole. Se tiehä män siint talo piha läp kyläle päi. Hevosell ei olt meininkiäkeä pysähtyä siihe. Siin hötäkäs meä näin ku vanhät seiso tuva rappusil, käsiseä rutistel esliina helmoa, vissii jännityksest. Huus: ”Herra isä siunoo, nuo lapsetha kuoloo tuoho!”

Myö voa jatkettii matkoa Miko mäele päi. Toimi varmoa löysäis niist ohjaksist, se hevone iha niiku hyyty siihe mäkee. Siin meäl Toimi saikii keännettyä sen hevose tulemoa kotii-päi. Meä jo ehi toivova et jos se hevone juoksiis takas päi vähä hiljempoa. Turha toivo, vauhti ol yhtä kovoa niinku tulles, jos vaik vielä kovempoo.

Ei myö pitkält peästy takasii päi ku setämiehet ol ehtint siihe Tamperee kalliole ottamoo meitä vastoo. Pysäyttiit hevose, ja meije oksahakureisu loppu siihe.

En yhteä muista, oltiiks myö mite säikäykses, mut sen muistan, et leuka oll kipiä kaua aikoa. Jos se reisu joskus peäs unohtumoo, ei tarvint muuta ku vahinkos sipais keäl leukoa, kyll muist oksahakureissu hyväst!

Emmeä muistoakse isäle valittant kipiäst leuastai miteä, kärsi voa nahossai.

Joku setämiehist läks soattamoo meitä kotii, en muista kuka.

Ei myö varmoa haettu sitä oksakuormoakoo sielt metäst, eikä myö tietyst setäle kerrottukoo, et mil reisul myö oikee oltii. Jotai salaisuutta sentä meiläkii.

En muista sitäkeä, et olti isä mite vihane meile, ku oltii lähetty harhateile. Ei o velpoika enää kertomas, jos heä ois vaik muistant. Voiha se olla niikii, et isä ol ikionnelline ja hyvileä, ku oltii elos ja terveen, eikä meile miteä pahempoo sattunt, mitä nyt vähä henkisiä vammoja.

Meä ole aikuisen miettinneä, et ol siin enkeliil hommoa kerraksee piteä meijet roskakärri reslas.

Tätä oksahakureisua ku oikee oateloo, täs jutusha o iha niiku taikoo.

Miul o tostarina lapsuuvestai, minkä meä teile nyt kertova sain.

Kyllikki Hämäläinen, Savitaipale

Eläkeliiton Savitaipaleen yhdistys 50 v

Torstai, maaliskuun 29 päivä 1973 jäi historiaan. Sillo Hämäläisen koululle kokoontui 14 henkilöä yhtee tarkoituksenaan perustaa Savitaipaleelle EL:n yhdistys. Mist hyö sai tälläsen idean, sitä ei asiakirjat kerro, mut hyö ol viisaita ja tarmokkaita ja pistivät toimeks.

Valittii ensimmäine johtokunta: pj **Erkki Kylliäinen**, vpj **Viljami Nurkka**, sihteeri **Saima Kylliäinen** ja muut jäsenet: **Simo Hongisto**, **Elsa Tiainen**, **Maija Vahvanen** ja **Emil Tiainen**.

Mallisäännöt hyväksyttii ja paperit laitettii etteepäi. Niinpä Oikeusministeriön rekisterivirastost tul aikanaa päätös: Rekisteröity 9.4.1973 EL:n Savitaipaleen Yhdistys numerolla 113025

Siint on nyt kulunt jo 50 vuotta, ku meijän yhistyksen toiminta läks alkuu ja niiku näättä: sitä ei synnytetty suotta: näi hyvi jaksaa viiskymppine ja taival vaa jatkuu.

Nää perustajajäsenet ajo innokkain asiaa ja siint pitää antaa heil paljo kiitosta. Kaik ol tietyst opettelemista, mut siint se läks sujumaa, ku ohjeita saatii liitosta.

Eläkeliitto on perustettu jo v. 1970 ja se on Suomen suurin eläkeläisjärjestö. Sen liittohallitukses on tänä vuon Karjalan-, E- Savon- ja Kymenlaakson piirien yhteisenä edustajana meijän **Pekka Haimila**. Pekka on myös Karjalan piirin hallituksen puhheenjohtaja ja jäsenenä on meijän yhistyksen nykyne puhheenjohtaja **Harri Näkki**. Karjalan piiri on olt mei yhistyksel tärkeä tuki, niiku kaik varmast tietää. sen kans on ain yhes toimittu ja yhä hyvi yhteyttä pietää.

Ollaa käyty kokouksis, kirkkopyhis ja kesäjuhlil, koottu aineistoo ja myyty paljo joululehtii, on matkailtu, saatu neuvoi koulutuspäivil ja tilastoitu piirii sekä liittoo mitä millokkii tehtii.

YHISTYKSE toiminnas on monenlaista tehtävää, siin on tarvittu monen ihmisen työpanos ku niitä järjestää. Meil näitä vapaaehtosii työntekijöitä on ain olt melkone sakki ja nää ne ilosen ja reippain painaa töitä ruokapalkallakkii. On järjestetty monenlaisii tapahtummii ja joulujuhlil, on pietty kaikkiin näihi tilaisuuksiin ohjelmist ja tarjoiluist huolta.

Erlaises liikunnas myö voitaa antaa vaik nuoremmil malli, meil on olt tarjol monenlaista palloPELLII ja kuntosallii, onkikilpailui, bocciaa ja vaik mitä, kyl löytyy jokkaisel jotakii ja onha meijä jäsenet saaneet piiri- ja liittotason eri kilpailuist mitalii.

Tanssimineha se vast hyvää kuntoa kyssyy, ku aiemi Heitlahes, nyt Säänjärvel ja Männistö polkat ja jenkat hypätää. Siin se ver kiertää ja syvämmen rytmit rivakkan pyssyy, nivelet notkein ja nii hyvä miel siint

ihmisel jääp. Varsinkii aikasempin vuosin tehtii paljo tanssiretkii naapuryhistryksii,

ja sielt on sit taas tulleet vastavierailul meijän tanssitalaisuuksii.

Monnee, monnee paikkaa on yhteisii matkoi järjestetty, on käyty liiton lomapaikois, Lehmirannas, Lapis, Viipuris, Viron sekä oman maan kylpylöis kroat kylvetetty, laivaristeilyil käyty ja teatteris...

Ei meil oo vieraita uskonasiatkaa, Oma seurakunta on tärkeä ja rakas. Toukosiunaus ja Kirkkopyhä mei kauniis kirkos on jokavuotisii arvokkaita yhteisii tilaisuuksii.

No, laulamineha meilt Karjalan lapsilt ain luistaa, 25 vuotta on jo kuukausittain yhteislaului saatu harrastaa. On laulettu Hakamäel ja kirkos, käyty laulujuhli Jonsuus, omat lauluvihot tehty ja karaokekerho meil on nykysi 2 kertaa kuus ja meijän edustajat on hyvi pärjänneet piirin sekä liiton karaokekilpailuis.

SILLO 50 vuotta takaperi heitä ol vaa 14 ihmistä, liek hyö arvanneetkaa mite hyvi tää porukka lissäytyy, nyt meitä on pitkält yli viissattaa jäsentä ja tälle yhtee hii-lee puhaltamal tää eellekkii menesty.

Kolme kertaa on näin vuosin nainen valittu puhheenjohtajaks, hyvi homman hoitant ja siin tehtäväs pärjänt kyllä. Sihteerikkön on vastaavast olt miestä kaks, eli tassa-arvosuutta on tällekkii pietty yllä. Nyt on järjestyksessää neljästoist puhheenjohtaja ja kahestoist sihteeri, jotka nykysin tätä meijän viiskymppistä ohjailoo.

Tänä juhluvuon yhistyksen hallituksen pj on Harri Näkki, vpj **Juhani Kylliäinen**, sihteeri, matka- ja kotisivuvastaava sekä jäsenrekisterin hoitaja **Raija Tapanainen**, musiikkivastaava **Kari Jukkara**, kalakisavastaava **Juhani Loukkola**, liikuntavastaava **Jaakko Moisio** ja muut hallituksen jäsenet **Pia Aholaakko**, **Riitta Salonen** ja **Eija Lind**. Rahastonhoitaja on **Sirkka-Liisa Lehtonen**.

Yhistyksen lippu vihittii käyttöö yks- yheksän- yheksän nolla Tuos se on tangos ja komialt näyträä. Kelpaa meijän sen luon täs yhes olla ja kunnioittain sitä arvokkais juhliis käyttää.

Kyl ne ihmiset ol sillo viisaita ja kaukonäkösii, ku hyö pan tään yhitykse alul. Heil ja kaikil muillekkii matkan varrelt pittää nöyräst sannoo kiitoksii ja jatkaa heijä alottammaa työtä kunnioituksel ja halul.

Näihi vuosii sisältyy monenlaista vaihetta, niinpä tosi on tämä: **MEILLÄ JUHLAAN ON AIHETTA!**

Savitaipaleella 16.4.2023

Terttu Kultanen

1

2

3

4

5

6

7

1. Juhlan avaus Muistoja Pohjolasta Paavo Kallio ja Heikki Hytti
2. Juontaja Ari Linqvist
3. Mieslaulajat
4. Hopeiset ansiomerkit
5. Puheenjohtaja Harri Näkki
6. Yhteislaulu
7. Loppukuvaus

Ennen Sotea

Pentti oli kärsinyt vaikeista selkävaikeuksista pitkään, ehkä kolmenkymmenen vuoden ajan. Sinitellyt, mutta niin vain polku johti entisen kauppalan terveysasemalle vaivoja kertomaan. Nuori pieni naislääkäri teki perusteelliset ja asialliset tutkimukset, ja antoi ajan viikon päästä tuloksia kuulemaan. Perusteellinen tutkimuskaan ei lisääntyneitä kipuja selvittänyt, joten pyysi varaamaan ajan erikoislääkärille aluesairaalaan.

Pakolliset kuusi kuukautta oli kulunut, kun Pentti avasi aulaan vievää ulko-ovea. Aula viimeistä piirtoa myöten täynnä potilaita, mutta jostain mies kuin ihmeen kaupalla istumapaikkansa löysi. Varattu aika tuli ja meni, puolituntia ylikin. miehen mennessä luukulle kyselemään tilannetta.

- Ajat ovat jonkin verran myöhässä, teidät kyllä kutsutaan, hoitaja totesi.

Potilas palasi penkille, ja toisen puolen tunnin kuluttua nimeä jo huudettiin. Kylkivääränä mies astui sisään ovesta.

-Päivää, minä näin kun te kävelitte sisälle, mikä teitä vaivaa, papereitten mukaan olette kärsineet pienistä selkävaikeuksista.

Lääkärin ilme oli juuri se EVVK (ei vähempää voisi kiinnostaa), ja naamakin pakrotti valmiiksi puolipunaishanaisesti edellisen hankalan potilaan jäljiltä. Antti Tasanen luki miehen rintalapussa, paperien tarkastelun yhä jatkuessa.

Lievästi tyrmistynyt potilas aloitti kipujen selvityksen, naamataulun puna-asteen alkaessa lähennellä samaa tasoa pöydän toisella puolella istuvan kanssa.

-No heittäköpäs sitten paita pois, lääkäri totesi kyllästyneellä äänellä.

Paita lähti pois, ja napitkin säilyivät ehjinä, vaikka hermostuneisuuden aste molemmiin puolin pöytää oli käsin kosketeltavissa. Pikainen silmämääräinen tutkimus ja vasaralla naputtelu polviin, siinä se oli erikois-

lääkärin tutkimus, mihin potilas oli jonottanut puoli vuotta, jos ei nyt ihan mieli toivoa täynnä, niin puoliltaan ainakin.

- Pukekaa paita päällenne, ei teiltä mitään vikaa löytynyt, lääkäri totesi lakoonisesti.

Pentinkin hermostuneisuuden aste oli jo ylittänyt seuraavan kynnyksen, muisti kuitenkin jostain kuululleensa lääkärin olevan Jumalasta tai ainakin Kekkosesta seuraavan, sulki suunsa ja alkoi napittaa paitaansa.

- No nyt se meni siihen juopon nappiin, lääkäri totesi ivallisin ilmein, -Yritetään nyt olla ihmisen näköinen, kun ollaan ihmisten ilmoille kuitenkin menossa.

Tärisevin käsin absolutistin potilaan napit asettuivat oikeisiin läpeihin,

-Minä kirjoitan teille Buranaa lääkkeeksi, otatte sitä jos kipuja ilmenee. Kaikki se Suvi Lillakin tänne lykkää, kun ei itse ymmärrä mitä niiden kanssa tekisi, jakoi lääkäri potilaalle ajatelmiaan.

Pentin ajatushautomosta lähti aatos, että seuraava joka tuosta ovesta kulkee saa kaiken toivon heittää. Mistä lie ison kirjan lausahdus mieleen putkahtanut. Niine hyvineen mies palautui parkkipaikalle, joka peltilehmiä täyteen turvonneena antoi kuvan päivän tilanteesta.

PALATTIIN taas alkulähteille Suvi Lillan vastaanotolle, joka totesi, että asiassa on monta tapaa edetä. Hän voi varata ajan Reumalta Heinolasta, jossa on maan paras asiantuntemus alalta. Pentistä ajatus oli hyvä, ja niinpä hän puolen vuoden kuluttua nousi hissillä korkean talon kahdeksanteen kerrokseen. Asialliset tutkimukset, ja kutsun magneettikuvaukseen luvattiin saapuvan puolen vuoden sisällä. Kun yli puoli vuotta oli kulunut, Pentti päätti pirauttaa Reumalle.

- Kyllä täältä on pyyntö lähtenyt, mutta lupaa ei lähettävältä kaupungilta saatu, paperit ovat palautuneet jo kolme kuukautta sitten.

Pentti päätti ajella terveyskeskukseen, ruveten siellä luukulla kyselemään asiansa eri vaiheita. Asiat alkoivat seljettä.

- Kun sitä maksusitoumusta kuvaukseen ei hyväksytty, teidän paperit siirrettiin arkistoon jo kolme kuukautta sitten.

- Tässä minä kyllä olen ilmielävänä, ei minua mihinkään arkistoon voi siirtää, elävää ihmistä. Enkä usko sopivanikaan sinne, ja jos kolme kuukautta pidätte, haisemaan alan siellä. Sitäpaitsi eikö potilaalle kuulu ilmoittaa ennen kuin hänet siirretään arkistoon Pentti aprikoi.

Tiskin toisella puolellakin mietittiin tilannetta, valmiimpaa ei kuitenkaan näyttänyt tulevan. Pentti päätti ottaa aloitteen.

- Nyt kun minä tästä lähden, voitte olla varmoja että tulen kääntämään kaikki kivet ja kannotkin tässä asiassa. Minua ei heitellä kuin rukkasta arkistoon ja sieltä ulos, elävää ihmistä.

Otti auton parkista ja ajaa körötteli palolaitoksen suuntaan, kännykkä pirahti soimaan.

-Ylilääkäri Solaranta keskussairaalasta, olet kaivannut aikaa magneettikuvaukseen, käykö tänään kello neljatoista.

- Tänään ei käy, mutta ensi maanantai mulla on vapaa.

- Tule silloin.

PUOLITOISTA vuotta oli kulunut prosessin alkamisesta, kun Pentti maanantaina körötteli kohti keskussairaalaan. Perille päästyään hänet ohjattiin huoneeseen, jossa valmiiksi viritetty uusin näköinen laite miestä odotti. Pikainen riisuminen, ja niin potilas lykättiin luukusta raksuttavaa ääntä kuuntelemaan. Ajan päättyessä luukku avattiin ja Pentti päästettiin pukemaan.

Kuvia sopi kuulemma tulla katsomaan viikon päästä. Nopeastihan se viikko meni ja potilas palautui keskussairaalaan. Kuvat oli ripustettu valmiiksi seinälle, ja tohtori yritti koostaa käsitystensä asiasta.

- Tulkaapa katsomaan. Tuo se siellä nyt häslää. Näettekö tuon lanneran-

gan toiseksi alimman nivelen. Valkea aine on purkaumaa, joka on painees- sa päässyt väärään paikkaan. Se siellä on elämää hankalaksi saattanut. Ai- kaa kun on kulunut noin kauan, se ylimääräinen aine yrittää koteloitua, ja aiheuttaa vähemmän häiriötä. En kyllä näkisi että tässä olisi enää paik- kaa millekään toimenpiteelle, kun aikaa on noinkin reippaasti kulunut. Mitä mieltä te itse olette?

-Niin kyllä sitä häslääjää on kiiku-

tettu monessa sairaalassa parin vuo- den aikana, rauhattomaksihan siinä semmosessa menossa tulee. Jospa se hyvinkin asettuisi olemaan ihmisiksi, jos tuo elämä tästä tasaantuu, Pentti tyytyi päätökseen.

Lähti pois niine hyvineen, vaikkei mieli paljon mettä keittänyt loppu- tuloksen osalta. Toisaalta taas tuntui kuin olisi saanut selkävoiton jostain suuresta organisaatiosta. Tajusihan mies, että kyseessä oli Pyrroksen voit-

to, koska ei noin suuri organisaatio kestä itseensä kohdistuvaa arvostelua alamaisilta.

Jostain kuitenkin mieleen kumpu- si säkeistö Jaakko Illkasta kertovasta runosta. ”Ken vaivojansa valittaa on vaivojensa vanki, ei oikeutta maassa saa ken itse sit ei hanki”.

Tapani Lapatto

Noin seitsemän veljestä

Lunta tuiskusi Pajamäen rinteeseen, mäkeä laskivat kossit kelkkoineen. Saivat veljekset tuosta oivan aatoksen, Jääpi postiauto pian tuohon kinokseen.

Eipä siinä enempätä kauan aikailtu, mutkaan kun lunta oli lisää kolattu. Tuisku jäljet kepposen jo pian tasoitti, poikien olotilaa se mukavasti helpotti.

Alkoi kaukaa kuulua jo kovaa hurinaa, Tommi Haimila kun sieltä kaasuttaa. Ei kinoksesta läpi saanut postiautoaan, veljet kurkkimasta huus nyt auttamaan.

Näin auto saatiin työntämällä mäen laille, ja kuski lykkäs markan rahan joka pojalle. Pääs postit matkaamaan taas Välijoelle, hyvin tärkeä lie päivälehti ollut monelle.

Mutta tuli parin viikon päästä tuisku uus, ja veljeksille saapui taas toinen tilaisuus. Alkoipa mäen rinteessä nyt uusi kolaus. Ja postilinja- auton menon toinen vahtaus.

Jäi auto jälleen kinokseen, hyvästi onnisti, taas veljessarja auttaen kovasti ponnisti. Tulivat markat lakkariin, kivasti lämmitti, mutta tyttäriä vieressä kai hiukan hävetti.

Sai Anna-Maria tietoa poikainsa hommista, tarkalla oli etteivät saaneet kunnolla risusta. Kuitenkin heltyi antamaan vain korvamakeaa, uskoen, että elämä miehiks heidätkin opettaa.

Tapani Lapatto

Maalaus

Silmäni ummistin ja mietin, mikä olis taulun aihe, mielessä pyörii se alkamisvaihe.

Kun selville saa, mikä siitä pitäis tulla, pian alkukuviot siinä alkavat jo olla. Monta maalaus kertaa ja värien luomaa, jotain parannettavaa aina maalatessa huomaa. Valmiiksi vihdoin taulunsa usko, kun viimeiset vetonsa siihen kiskoo. Sama tunne, kuin lapsi olis syntynyt! Taulua katsoessa miettii, olenko onnistunut? Tämä on vain maalarin huumaa, uuden aloitan, sitä niin vain tuumaa. Kai se on sitä taiteen tekemisen tuskaa. monesta muusta ihan mielellään fuskaa. Kuin kameraa voi omia aivojaankin käyttää, ne itse luotuina kuvina voi näyttää.

Hely Hyrkkänen

Mieleni merestä muistoja ammensin kun hellalla puuropataa hämmensin. Pian oli ystävien yhteinen ruokailuhetki, tämä vuosittain toistuva retki. Vuoroin emännät puuron keittää, omat ystävyiden mausteet mukaan heittää. On ilo näin yhdessä toimia ja kerätä arkeensa uusia voimia.

Lempeästi suvituuli kotikoivua heijaa, taivahalla sinisellä poutapilvet leijaa. Vaan aina joku ahertaa, siis tekee työtä: pihanurmen apilasta kerää mehiläiset mettä, muori virkkaa pellavalangasta uutta tekelettä. Jouten oloon ei voi tyytyä, siis elellään oman touhun lumossa, nauttien lämpimästä suvesta ja odotellaan sadetta.

Alli Kauppi

Karjalan Piirin kesäjuhla

Heinäkuun ensimmäisenä keskiviikkona piirin väkeä kokoontui juhlimaan Säänjärven lavalle raskaitten sadepilvien nuoleskellessa puitten latvoja. Oli Savitaipaleen yhdistyksen vuoro huolehtia järjestelyistä, kahvit ja mahtavat voileivät odottivat ottajaa, arpoja myytiin, ohjelmat oli hyvin harjoiteltu. Juhlan juontaja **Jyrki Keränen** kutsui yleisön eteen Savitaipaleen mieslaulajat, joita säesti **Heikki Hytti**. Keveästi keinahti ”Kesäillan valssi” ”Kuolimolle” saattoi jo soitella sadekin, kaunis laulu sekini.

Tervehdysanoissaan piirin puheenjohtaja **Pekka Haimila** muisteli, että oli jo kerran tervehdysanantällaisessa juhlassa täällä lausunut, silloin yhdistyksen puheenjohtajana, nyt piirin. Tulipa tuossa puheen päätteeksi jaettua kunniamerkkitkin, kun **Teemu ja Marjatta Tikalle** oli myönnetty hopeiset ansiomerkit, jotka Teemu järjestyksenvalvonta-tehtävästään poikkesi noutamassa.

Hetkinen kuunneltiin (ja katseltiin) ihan oikeaa Metsäradiota, jota esittivät **Sirkka-Liisa Fagerlund** ja Heikki Hytti, ja yhdessä laulettiin eläkeliiton laulu, ”Parhaat hetket”

Jukka Hiltunen, liittohallituksen 1. varapuheenjohtaja piti ajatuksia herättävän ja varsin henkilökohtaisen puheen. Puhe lähti Karstulasta, Nätti-Jussista, kiemurteli savolais-eteläpohjalaisesta työstä sovittelijan maailmaan. Ihmeellisten elämänlangan mutkien jälkeen kunnan työntekijä saa tässä ja nyt olla ihmisten kanssa. Hallitusohjelmassakin koukattiin, sieltä ei juuri herkkuja eläkeläiselle putoa. Musiikki on elämässä tärkeää, vaikka tanssijalat olisivat eriparia. Lapin kesä ja Hiljaiset tienoot tuli mainituksi, ja siitä päästiin kohtamiskai-puuseen. Puheen lopuksi kuultiin, että peilistä näkyy tärkein ihminen, ei joku muu, vaan minä....

Hytin säestämä **Erkki Luumi** lauloi, ja **Terttu Kultanen** riimitteli omiaan ihan oikiilla karjalan murteil. Ehtipä hän mukaan kinastelemaan ”Naapurin Kaisan, sekä Omankylän tyttöjen ja poikien kanssakin”

Päätössanat lausui muistiin pantavien viisauksin Savitaipaleen yhdistyksen puheenjohtaja Harri Näkki: ”Juhlan aihe on aina -vaikka kaverit on kuolleet, kannu juhla mukaan arkeen...”

Ja karjalaisten lauluhan laulettiin pontevasti seisaaltaan ja kuuluvas-ti... Ihan entisaikaiseen malliin lopuksi oli tanssia Pirttipelimannien tahtiin, ja sade se soitteli yhä niin katolle kuin pihan asfalttiinkin. Toivottavasti kukaan muu kuin allekirjoittanut ei ollut jättänyt auton ikkunaa auki.....

TEKSTI Sirkka-Liisa Vaalivirta

Sokkomatka

Kauniina elokuisena aamuna, reip-paita eläkeläisiä alkoi kokoontua torin bussipysäkillä, mielessä oli sokkomatka, kuljettajallekin selvisi juuri ennen lähtöä minne mennään ja kohteena oli Puumala, Joutsenossa Muukon kohdalla arvuuttelin tuulimyllyn siiven pituutta 2/50 arvasi oikein joka on 55 m. Aamukaffeille ajeltiin vanhantalon ihanaan pihapiiriin, jossa meitä oli vastaanottamassa **Airi ja Jorma Tella**, sehän olikin monelle iloinen yllätys, juotuamme pul-lakahvit ja ihailtuamme taloa ja sen pihapiiriä saimme Airin mukaamme oppaaksemme, jatkoimme kohti Puumalan kirkkoa, kirkossa saimme Airin toimesta kattavan esityksen kirkosta ja seurakunnasta kirkon jälkeen kohti Puumalan satamaa ja Lasiruusu myymälään jossa meille oli

järjestetty työnäytös lasipuhalluksesta, jonka jälkeen suuntasimme kohti Niinisaarta ruokailimme Ravintola Niinipuussa, jossa hyvästelimme Airin, jatkoimme matkaa ilman opasta kohti Pistohiekkaa, jossa tutustuimme uuteen ravintola arkkitehtuuriin ja maisemaa ihailen, jonka jälkeen suuntasimme kohti Anttolaa ja Olinmäen viinitilalle, siellä oli pöydät koreana viininmaistiaisia varten, jossa kuulumme myös esityksen heidän toiminnastaan, päivälle kertyi matkaa n. 340 km ja aikaa 10 tuntia. Kiitos kaikille mukana olostanne ja mukavasta päivästä!

TEKSTI ja KUVAT Raija Tapanainen

1

2

3

4

5

6

7

9

9

1. Piirin Kesäjuhla, Savitaipaleen mieslaulajat
2. Sirkka Liisa Fagerlund, säestäjänä Heikki Hytti (palauttavat mieleen metsäradioiden)
3. Juhlapuhe Jukka Hiltunen
4. Eki Luumi
5. Omankylän Tytöt ja Pojat, esittivät Naapurin Kaisan
6. Orkesterina Pirttipelimannit, solisteina Eki Luumi ja Aila Laamanen
7. Rantaonkikisat Juhani Loukkola
8. Naisten sarjan voittaja Irma Laari
9. Miesten sarjan voittaja ja suurin kala Pekka Muhonen

Savitaipaleen paras syöttäjä... Ravintola Sahrani.
 Lounas noutopöydästä
 Ma - La..... klo 11 - 15
 Su..... klo 12 - 16
 www.sahrani.fi

Sahrani
 HERKULLINEN
LOUNAS
 joka päivä!
 Tervetuloa

Herkulliset pizzat,
 lounasruoat ja a la
 carte-annokset.
 Viihtyisät tilat illan
 vietolle, perhejuh-
 lille, kokouksille jne.

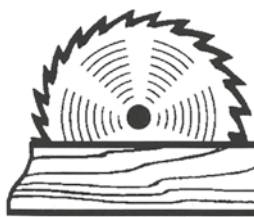
Tälijoen
 Nuorisoseura
Riento ry.

Savitaipaleen
Isännöinti

KESKIVIIKKOISIN
 Yritystalolla,
 Kievarintie 1

Puh. 040 591 2325

TIAISEN SAHA

54770 HEITUINLAHTI PUH. 0400-640750

maalauk-
TIKKA

maalaustikka.com

Maalaustyöt/huoneistoremontit
 Puulattioiden hionnat ja lakkaukset

puh: 05 4561 195
 Hallitie 6, 54800 Savitaipale

SAVITAIPALEEN APTEEKKI

Puh. 05 4160 007

LEMEN APTEEKKI

Puh. 05 4146 335

Savitaipaleen Urheilijat ry
 Säänjärven lava

toivottelee liikunnallista vuotta 2024

Savitaipale

Sydämellä Sovussa Sisulla

Kuljetus.
Wainikka
 Oy
 Savitaipale

Lämpöset kiitokset kaikkille
 kotiseututyötä ja museoita tukeneille.

Hyvää jatkoa yhteistyölle toivottaen
Savitaipaleen Kotiseutuyhdistys ry

Siivous ja kotipalvelu
Työtytöt Oy

toivottaa

Suista uutta vuotta kaikille!

p.045-1425559/Elina Lallo
 p.045-1425547/Hanna Lallo

LÄNSI-SAIMAAN

SANOMAT

Sähköurakointi J. Jäppinen Oy

Jukkarankaari 15
54770 Heituinlahti
puh. 0400 605 826

Lakipalvelut Marika Jurvanen

oikeustradenomi, julkinen kaupanvahvistaja

- edunvalvontavaltakirjat
- testamentit
- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
- kauppakirjat & kaupanvahvistus, ym.

Tiistaisin ja perjantaisin toimisto Savitaipaleen yritystalolla
ajanvarauksella. Myös kotikäynnit pääosin E-Karjalan alueella.

Ajanvaraus, puh. 050 385 9514, lakipalvelutjurvanen@gmail.com

**KYLÄKAUPPA
HEITUINLAHTI**

Puh. 040 128 4494

SAVIKUNTO

fysikaalinen hoitolaitos

**MONIPUOLISET
FYSIOTERAPIA- JA
KUNTOUTUSPALVELUT
- KUNTOSALIT -**

Fysioterapiahoidot
Hemmotteluhoidot
Hieronta
Lymfaterapia
Akupunktio

Soita 040 801 4840
www.savikunto.fi

Olemme palveluseteliyritys

Lions Club Savitaipale

Vapaaehtoistyötä kotipaikkamme hyväksi

Klubimme tärkein tehtävä on auttaa ja avustaa oman paikkakuntamme apua tarvitsevia.

Vapaaehtoistyöllä annamme apua kohteisiin, jotka jäävät usein hoitamatta julkisin varoin. Kohdennamme apumme ja tukemme erityisesti lapsille ja nuorille, vanhuksille, vammaisille ja sotiemme veteraaneille.

Lahjoituksia ja talkootyötä

Varainhankinnalla keräämämme tuotot ohjaamme lyhentämättöminä avustustoimintaan.

Mepalvelemme

Lions Clubs International

**Parturi-Kampaamo
T:mi Sirpa Purtilo**
Supanahontie 23
54800 Savitaipale
Puh. 050 560 4500
www.sipriina.com

Hyvän Ilman Kampaamo ®

OP Savitaipale

Helmi
SAVITAIPALEEN

www.savitaipaleenhelmi.fi

OLKKOLAN HOVI
RESORT & CAMPING

www.olkkolanhoivi.fi

* Tilausajot * Valmismatkat *

**LIIKENNE
O. ETELÄPÄÄ OY**

Puh. 05 - 41 60 075

www.liikenneetelapaa.fi

tilausajot@liikenneetelapaa.fi

FINNSTAMM OY

Puusepantie 1
54800 Savitaipale

puh. 0400 755 224

heikki.rytkonen@finnstamm.inet.fi

www.finnstamm.fi

MT Tili-Kiinteistö Oy
Kievarintie 3, 54800 Savitaipale

p. 040 7479 440

www.lkv.com

Tikka-Urakointi Oy
Kuusite 6
54800 SAVITAIPALE

Vesa Tikka
p. 0500 558 010

LVI-työt: asennus, huolto ja urakointi

**Savitaipaleen
Autokorjaamo Oy**

•Huollot •Korjaukset •Rengasmyynti

Korjaamo: 040 507 3612

Renkaat: 045 151 7176

Urheilutie 25, 54800 Savitaipale

M. KOPONEN KY

Viemärikaivojen tyhjennykset:

Savitaipale, Lemi,

Taipalsaari ja Suomenniemi

Puh. 416 0363, auto 0400 254 289

Sorrivikivi Oy
1984-2020

Hallitie 1
FI-54800 SAVITAIPALE
Finland

Kukka ja Hautaus Oy

Peltoinlahdentie 32

Ma-Pe 9-17

La 9-13

Onnea vuodelle 2024!

Heituinlahden Nuorisoseura ry

Kiitämme jäsenistöä, yhteistyökumppaneita ja lukijoita menneestä vuodesta ja toivotamme onnea tulevaan!

Toiminnassa jatkuvat KAHVITILAISUUDET 1x/kk, ÄIJÄKERHO, KONSERTTI - /TEATTERIMATKAT. KESÄRETKI. Kaikille avoimia, eri teemaisia TILAISUUKSIA , joissa LAULUA ja MUSIIKKIA.

Järjestämme myös TANSSEJA ja LIIKUNTAA.

Yhdistyksellä on omat koti- ja facebook sivut. Tiedotamme myös UUTISVUOKSEN seurapalstalla.

TAPAHTUMISSA ja TILAISUUKSISSA ajankohtaista lisätietoa. **TERVETULOA MUKAAN!**

Kunnostetut kosket kiinnostavat kaloja ja ihmisiä

Kalat ja ihmiset ovat löytäneet Hiitolanjoen kunnostetut kosket. Joen vesivoimaloiden kahlitsemia koskia on vapautettu niin, että kolmannen ja viimeisen kosken, Ritakosken, voimala suljettiin heinäkuun lopussa ja kosken ennallistamistyön pitäisi valmistua vuoden 2023 aikana.

-Kun tulin Rautjärvelle, minulle sanottiin: pidä tämä liekki elävänä, kertoo Rautjärven kunnanjohtajana vuodesta 2006 toiminut **Harri Anttila**.

Silloin oli olemassa Rautjärven kunnanvaltuuston periaatepäätös siitä, että laatokanlohen ja taimenen lisääntymisedellytyksiä pitää parantaa Hiitolanjoella. Moni puhui kalateistä voimaloiden ohittamiseen, harva uskoi koskien ennallistamiseen.

Anttilan Rautjärvelle tuloaikoihin hanke oli jäänyt paikalleen. Siitä oli neuvoteltu, mutta neuvottelut eivät edistyneet. Lahnasenkosken voimalan omistaneen Vantaan Energian kanssa asioita saatiin vietyä eteenpäin, mutta Ritakosken ja Kangaskosken omistaneiden Hiitolanjoen Voiman kanssa keskustelu junnasi paikallaan. Anttilan mukaan ely-keskuksen päätös Hiitolanjoen kalatalousveloitteesta antoi uskoa.

Tässä vaiheessa Hiitolanjoki-yhdistys oli myös aktiivinen.

Vantaan Energia kutsui Rautjärven kunnan edustajat kohta ely-keskuksen päätöksen jälkeen Vantaalle. Kunnan edustajat lähtivät matkaan pääkaupunkiseudulle epäilevin mielin, mitähän on tulossa. Vantaan Energian johto kertoi rautjärveläisille, että Lahnasen voimala tulee olemaan tappiollinen, jos kalatalousveloite tulee. Samoin käy muille Hiitolanjoen voimaloille. Vantaan Energia ilmoitti vierailun aikana, että se luopuu kalatietä koskevista valituksista, jos ostaja ottaa kalatie-

veloitteen hoitaakseen. Tässä vaiheessa Anttila alkoi ensimmäisen kerran uskoa Hiitolanjoen koskien vapauttamiseen.

-Kangaskoski, koska se on sen alin Hiitolanjoen Suomen puolisista koskista, olisi ollut tärkein vapautettava, mutta Vantaalla energiayhtiölle tuli kaupunginvaltuustolta poliittista ohjausta siitä, että pieni kalatalouden kannalta haitallinen vesivoimala alkaa olla energiayhtiölle mainehaitta eikä sillä ole taloudellista merkitystä. Sen sijaan se on tärkeä luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Lahnasenkoski on kohta vuoden virrannut vapaana.

- On tärkeää, että ostajaksi tuli Etelä-Karjalan virkistysalueasäitiö, jolla oli jo omistuksessaan Hiitolanjoen ranta-alueita, sanoo kunnanjohtaja Harri Anttila.

Lopulta myös Kangaskosken ja Ritakosken omistanut Pirttiniemen suku tajusi, ettei voimaloiden omistaminen ollut Hiitolanjoen Voimalle hyvää liiketoimintaa. Kauppa saatiin hoidettua, kun valtio tuli rahhoittajaksi.

-Tässä on saatu monia asioita ratkottua, kun asiat ovat jotenkin klonksahtaneet paikoilleen. Nyt on tehty jotain ainutlaatuista. Asia kiinnostaa sekä Euroopassa että Amerikassa. Vielä, kun WWF saisi Kurun kosken hoidettua, niin vaelluskaloille tulisi käyttöön myös Torsanjärven syvänteet, haaveilee Anttila.

Rautjärvi on kunnanjohtajan mukaan saanut koskien ennallistamisella paljon myönteistä mainetta, joka pitäisi osata nyt käyttää.

-Tiiliruukissa on alue, jolle voi rakentaa, vaikka minkälaista majoitus-tilaa, vinkkaa kunnanjohtaja Harri Anttila.

Etelä-Karjalan virkistysalueasäitiön toimitusjohtaja **Hanna Ollikaisen** mukaan Hiitolanjoen koskienvapautusprojekti on edennyt todella hyvin suunnitelmien mukaan aikataulussa.

Tyytyväinen toimitusjohtaja

-Tämä on todella upeaa olla nyt tässä tilanteessa. Tulokset ovat kaikilla mittareilla hyviä ja koekalastustulokset huikeita. Ihmisetkin ovat löytäneet joen. Laskurit Kangaskoskella ja Lahnasella kertovat tietoja tämän kesän kävijöistä, kertoo Ollikainen.

Viime vuonna kesäkuukausien aikana Kangaskosken yuläkanavalla kävi noin 5 000 henkeä. Tänä vuonna jo toukokuussa siellä vieraili useita

ryhmiä. Tänä vuonna kävijälaskurit kertovat kävijöiden määräksi vuoden alusta elokuun loppuun Kangaskoskella yli 11 000 ja Lahnasenkoskella yli 9 000 kävijää. Pitkin kesää joella on näkynyt paljon autoja ja ihmisiä. Viime talvena polut pysyivät auki, vaikka alueella ei ole talvikunnossapitoa.

Kun Ritakosken alue valmistuu, palvellee se entistä paremmin retkeilijöitä, sillä kevyenliikenteen reitti tulee kuutostieltä Ritakoskelle. Näin varsinkin kävelijät ja pyöräilijät pääsevät helpommin joelle.

Ritakosken kunnostus valmistuu joulukuussa. Voimalarakennukset jäävät joen varteen, vaikka voimalat ovat poistuneet käytöstä. Ollikaisen mukaan rakennusten uutta käyttöä suunnitellaan. Tilat vaativat kunnostusta. Kangaskoski on tulossa museokäyttöön, mutta Ritakoskelle ja Lahnasenkoskella suunnitellaan toimintaa. Jos koskien ennallistaminen on ollut iso ponnistus, on sitä myös voimalarakennusten uudiskäyttöön saaminen.

Kriikkiäkin oli

Kaakkois-Suomen ely-keskuksen vesistöyksikön päällikkö **Matti Vaittinen** on ollut tekemisissä Hiitolanjoen kanssa yli 20 vuotta milloin työn milloin harrastuksen merkeissä. Ensimmäinen kuntalaisaloite koskien vapauttamisesta tehtiin hänen mukaansa 1989.

Tänä vuonna tehdyt Kangaskosken ja Lahnasenkosken koekalastukset osoittavat ennätysmääräistä poikastuotantoa. Vaittisen mukaan vaste on lyönyt tutkijat ällikällä, ennen kaikkea siksi, miten suurien lohikalajien poikastiheydet ovat olleet.

Vaittinen harmittelee sitä, että yhteys Venäjälle ja joen alajuoksulle on katkennut, mutta onneksi esteidat ja rydöt ehdittiin purkaa Venäjän puolelta ja rajavesisopimus on olemassa.

Ritakosken kunnostus valmis jo yläjuoksulla kuutostien sillalta rautatiesillan alapuolelle, loppuosuus valmistuu tämän vuoden puolella. Kesäkuun 2024 alkupuolella pidetään joen vapauttamisen kunniaksi juhla.

-Matkan varrella on kuultu kriittisiä ääniä ja epäuskoa, mutta nyt Hiitolanjoki on otettu Rautjärvellä omaksi eikä sorääniä enää kuulu. Hiitolanjoki-hanke ehti olla esillä viidellä valtuustokaudella, ja nyt kunnan logossa on lohi, iloitsee Vaittinen.

Luonnonnäkökulmasta koskien ennallistaminen on Vaittisesta yksinomaan positiivista. Luonnonvarakeskus jatkaa sähkökoekalastuksia ja tutkimuksia joella. Hiitolanjoki on saanut hyvin aluekehitysrahoja, josta Vaittinen viranomaisena iloitsee.

Erilainen työkohte

Heikki ja Aatu Vaittinen, isä ja poika, ovat vastanneet maansiirtotöistä kaikilla kolmella koskella. Kangaskoskella ja Lahnasella pääurakoitsijana on ollut Oteran ja nyt Ritakoskella Destia. Lahnasella ja Ritakoskella Vaittiset ovat työskennelleet Aatu Vaittisen puolitoista vuotta sitten perustaman River Diggers -toiminimen alaisuudessa.

Heikki Vaittisen mukaan koskiurakat ovat merkinnet työtä ja toimeentuloa, mutta lisänä on ollut

mielenkiintoinen työ, jossa on koko ajan oppinut uutta. Aatu Vaittinen kiittelee lisäksi työympäristöä: maisemista on iloa silmille ihan erilailla kuin kaupungissa.

Simpeleläissyntyinen Heikki Vaittinen myöntää, ettei hän ajatellut, että joki voisi olla joskus vapaa, ennen kuin alkoi tehdä töitä sen vapauttamiseksi. Hän on saanut koko projektin ajan hoitaa kaikki maanrakennustyöt ja tehdä mm. maanainestilaukset pääurakoitsijoiden valtuuttamana. Hän on päässyt myös suunnittelemaan koskien ennallistamista.

- Voisin mie käydä muutaman kiven siirtämässä, toteaa Heikki Vaittinen lopputuloksesta katsellessaan vapaana virtaavaa Kangaskoskea .

Heikki Vaittisen mukaan joki on yllättänyt kaikki. Ei uskottu, miten kala tulee joukolla kutemaan siihen. Kun 2021 ennen kuin Kangaskosken säännöstelypato purettiin, pantiin voimalan luukut kiinni, jäi lohia jo luukkujen sisälle jääneeseen vesitilaan. Se osoitti, että lohia riittää joessa. Viime syksynä, kun Heikki Vaittinen teki maansiirtotöitä Lahnasella, kävi lohi kutemassa kaivurin telan vieressä.

Vaittisten mukaan myös ihmiset ovat löytäneet vapautetut kosket. Joella on vierailut useita linja-auto-ryhmiäkin samanaikaisesti.

- 20 vuotta sitten täällä ei kulkenut kuin muutama kalastaja ja voimalanhoitajat, muistelee Heikki Vaittinen.

Lohet nousevat kutemaan Heikki Vaittisen mukaan noin lokakuun 15. päivä ja viipyvät muutaman päivän. Viime vuonna, kun kutua pääsi seuraamaan Kangaskoskella siellä innokkaimmat kalaharrastajat liikkuiivat joella yölläkin. Kutemaan tulevat lohet eivät häiriinny ihmisistä.

Hiitolanjoen kosket ovat tarjonneet mielenkiintoisen työn Aatu ja Heikki Vaittiselle.

- Tämä ei ole turhaa työtä, kun on tullut näitä huipputuloksia. Se on ollut yllätys kaikille. Kutu on myös onnistunut. Se osoittaa, että joessa on tarpeeksi kutupaikkoja. Kalastuksesta olemme molemmat sitä mieltä, että kalastaminen pitää sallia vasta, kun kalakanta on riittävän vahva. Nyt ei pitäisi sallia edes pyydystä ja päästä -kalastusta, sanoo Heikki Vaittinen.

Aatu Vaittinen on perustanut yrityksensä mielessään tulevat koskien ennallistamiset. Suomessa on vireillä useita koskien ennallistamishankkeita, joten töitä saattaa niiden tiimoilta löytyä tulevaisuudessa, kun jo kokemustakin virtavesityöstä on.

Upea juttu

Hiitolanjoki-yhdistyksen puheenjohtaja **Mikko Europaeus** sanoo, ettei työt joella lopu koskien ennallistamiseen. Tämän jälkeen jatkettava seurantaa niin kalojen kuin koskienkin osalta. Kalakannan kehittymistä ja vahvistumista on seurattava, koskien kuntoa esimerkiksi sorastuksen osalta on myös seurattava. Ilmaston muutoskin huolestuttaa: pysyykö vesi riittävän viileänä vaelluskaloille. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että latvavesiltä niin Simpelejärven kuin Torsanjärvekin suunnalta tulee riittävästi viileää vettä Hiitolanjokeen.

Jokeen liittyviä odotuksia on paljon ja niihin liittyviä kysymyksiä myös. Miten kauan menee, kun kalakanta on riittävän vahva ja elinvoimainen varsinaiseen kalastusmatkailuun. Toisaalta varsinaisen kalastuksen lisäksi joki tarjoaa muita kaloihin liittyviä mahdollisuuksia, kuten kalojen tarkkailua. Varmaan kudun tarkkailu kiinnostaa ihmisiä, mutta miten tehdä siitä matkailua, miettii Europaeus, jonka mukaan on myös paljon joen melonta- ja muihin vesiaktiviteetteihin liittyviä kysymyksiä.

- Koskien ennallistaminen on upea juttu. Yhdistys on tehnyt töitä sen eteen lähes 20 vuotta. Itse olen ollut joen kanssa kosketuksissa lapsuudestani lähtien Lahnasen lähellä olevan sukulaistalon kautta. Erityisesti viimeisten koekalastusten tulokset ovat huikeita, jos ne näyttävät suuntaa on tulevaisuus hieno, sanoo Mikko Europaeus.

Eläkeliiton Simpeleen yhdistyksen väkeä kesäretkellä Lahnasella. Kuva: Eila Toppinen

TEKSTI ja KUVAT Anne Uppman

Valamossa

Kulttuuriretki Heinävedelle, kohteena Valamon ja Lintulan luostarit 8.8.23

Varhain tuulisena elokuun aamuna, lähdimme suurella joukolla kesäretkelle. Bussissa oli 46 virkeää matkalaista. Savonrannalla nautimme matkan ensimmäiset kahvit Ravintola Vuokalassa. Tuoreet sämpylät ja kahvi maistuivat kesäistä järvimaisemaa ihaillessa.

Matka jatkui mutkaista tietä pitkin Valamoon, missä sijaitsee Suomen ainoa munkkiluostari, ortodoksisen kirkon keskus, maaseutuidyllin keskellä. Oppaana toimi kuuliaisuus-tehtäviään suorittava **veli Stefanus**, joka munkkisvihkimyksen jälkeen saa uuden nimen. Hänen johdattelemana tutustumiskierros alkoi vanhasta kirkosta. Veli Stefanus kertoi vaiherikkaasta historiasta Laatokalla, munkkien evakkomatkasta Heinävedelle sekä Valamon nykypäivästä. Luostarin pääkirkossa opas kertoi ihmeitä tekevästä ikoneista ja nykyään pidettävistä jumalanpalveluksista. Jokainen meistä nautti silmillään kirkon aarteista, kauneudesta ja rauhoittavasta, kiirettömästä tunnelmasta. Hiljaisen, ortodoksisen

kirkkomusiikin soidessa katsoimme videosityksen luostarin palveluista.

Lounaan söimme Trapesassa, 260 paikkaisessa anniskeluravintolassa. Ruoka oli hyvää ja maistuvaa. Ruokailun ja risteilyn väliin jäävän ajan jokainen sai käyttää haluamallaan tavalla. Sai istua ulkona katsellen pihapiirin kukkaloistoa ja rakennuksia. Tai tutustua kulttuurikeskuksen taidenäyttelyyn ja luostarimuseoon. **Martta Wendelinin** ”Kultahiekkaa ihmisten poluille” näyttelyssä korit, taulut ja Kotilieden kansikuvat hehkuvine väreineen saivat mielen iloiseksi. Tuliaisostoksia teimme Tuohuksessa ja pienimuotoisessa viinimyymälässä. Aika siirtyä eteenpäin, Sergei-laivalla Valamon laiturista Varistaipaleen kanavalle. Sää suosi, pelättyä myrskyä ei tullut. Laivamatka sujui tasaisesti ja turvalisesti. Bussi odotti kanavan rannalla ja suuntasi -

Lintulaan. Nunnaluostarissa aseutuimme taivaallisen kauniiseen kirkkoon istumaan ja kuuntelemaan **Äiti Johannan** kertomusta

luostarin elämästä ja toiminnasta. Ovat omavaraisia ja talkoolaisten työpanos näkyi, pihapiirissä hyvin hoidetut alueet, puutarha ja rakennukset. Luostarin kahviossa joimme lähtökahvit herkullisen leivonnaisen kera. Pienessä myymälässä piipahdettuamme kello näytti jo kotiinlähtöaikaa. Paluumatka pidemmän reitin kautta, Savonlinnassa vielä virkistystauko. ”Omaan sänkyyn nukkumaan”, oli retkeläisten toive ja se toteutui.

Lopuksi; kauniiseen kesäretkipäivään mahtuu paljon katseltavaa. Uskon ja toivon, että kaikki olivat tyytyväisiä näkemäänsä. Iso kiitos järjestäjille, jotka toteuttivat matkan, tiedän ettei sitä tehdä sormia napsauttamalla! Kiitos kuljettaja **Aivar Buntsel** ja matkanjohtaja **Sirkku Hiveli!** Porukalla jaksaa ja iloisesti ”puurtaen” pidennetään ikää! Näihin tunnelmiin.

TEKSTI Salme Molarius

Lintulassa

Kultaisen ansiomerkin saajat vasemmalta Ethel Hammarberg, Teuvo Rönkkönen, Eila Toppinen. Jatkuen hopeisilla Sirpa Europaeus, Pirkko Hyrkäs, Rauni Lambert, Liisa Peippo, Seija Tervonen, Kirsti Turunen, Sirkka Vento ja Anneli Viinanen. Puheenjohtaja onnittelemassa.

Kuka Valamon retkeläinen näyttää pukeutuneen hetkeksi keijunmekkoon? Kuva Raija Joronen

Vastaus on: Mirja Kurru.

Simpeleen yhdistyksen Äijäkerhon järjestämä keväinen Merimieslaulujen konsertti tanssiesityksineen. Yhdistyksen laulajat Ismo Pöllänen, Pekka Rontu ja Teuvo Räsänen, säestäjänä Kimmo Viinanen, tanssijat Sirkka Vento sekä Raija Joronen.

Iloista illanviettoa perinteisten iltamien laulun ja kreikkalaisen tanssin merkeissä. Tanssijat Pekka Rontu, Ismo Pöllänen, Teuvo Räsänen ja tarjoilija Sirkka Vento.

Pekka Rontu apuna, kun Pentti Myllys näyttää riistakameralla otettuja luontokuvia ja videoita. Rautjärven yhdistyksestä oli vieraita.

TANHUVAARA – liikunnallisella lomalla ”Aina parhaassa iässä”

Rautjärven yhdistyksen vieraana Savolaisen navetanvintillä – ”eikä siellä vintillä vitkasteltu, siellä oli repäisevä meininki”. Kiitos lettukahveista, makkaroista ja ohjelmasta.

Monta tapaa tehdä

HYVÄÄ

Lions-Club Simpele

Kannesta kanteen paikallisia juttuja,
joita et voi lukea mistään muualta.

Parikkalan-Rautjärven Sanomat

www.prsanomat.fi

Sirpa
044 566 7766
Jukka
040 716 5880
www.koitsanpp.fi

www.HEVOSTILADIANA.com
Laajat hevospalvelut Simpeleellä
050 354 5083/Hanna
050 326 9929/Aki

Lounaskulma palvelee ma-la klo 9-16

- Lounas noutopöydässä
ma-pe klo 10.30-15
  - Pizzaa, a'la cartea la-su 10-16
- puh. 050 505 1224**

ATERIAPALVELUA
Simpeleellä 7 pvä/vko.

Lounaslistamme sekä ajankohtaiset tiedot
www.kahvilalounaskulma.fi

**Kahvila
Lounaskulma**

Roihankatu 12-14, Simpele
puh. 050 5051 224, info@kahvilalounaskulma.fi

Taksiliikenne Hanski
Puh. 045 2011 645

**PETRITSAN-
VAARAN TILA**

KIINTEISTÖPALVELU TATTARI

isännöinti- ja
kiinteistönhuoltopalvelut
puh. 050-5992390

K Market

HERMANNI

Plusssa PIRKKA

posti

- Palvelutiski, lihat, kalat
- Grillituotteet
- Lähtutuotteet (viljelijät, leipomot)
- Keräily- ja kotiinkuljetuspalvelu

Roihankatu 8, 56800 Simpele
Puhelin: 010 202 0170
www.k-market.fi/kaupa/hermanni
Facebook: @hermannisimpele

Avoimna
ma-pe 8-21
la 8-20 ja su 10-18

LAADUKAS PUUNJALOSTAJA

PUUTIE 24, 56800 SIMPELE, PUH. 020 743 2700
WWW.VANKKAPUU.FI

Karjalan Betoni Oy

Betonit - Lattiat - Tuotteet
Myös paljon muuta esim.
Vesikaivon pesut ja tarvikkeet

Puh. 0400 250 015
www.karjalanbetoni.fi

SIMPELEEN SURHEILU

Jo vuodesta 1980

p. 05 4371 218, 010 387 5050
Simpeleentie 4, Simpele

Herkkuja arkeen ja juhlaan!

Puh. 050 366 2944

Kotileipomo K. Harmanen | Vanamokuja 8, 56800 Simpele
FB: kotileipomoharmanen | www.kotileipomoharmanen.fi

LÄHITUKI
www.itlahituki.com

Tilausliikenne
AIVAROSSI Oy
+358 40 591 6619
aivarossi@aivarossi.com
Simpeleentie 87 56800 SIMPELE
Henkilökuljetukset 13-60p. Linja-autoilla

Kuvakauppa
Studio JAAKKO REPO
Simpele
Puh. 040 554 0625

Kukka- ja Hautauspalvelu

Lumo

Roihankatu 15
56800 Simpele
p. 050 4752 591

Rasilantie 38-40
56100 Ruokolahti
p. 050 4499 498

SIMPELEEN
APTEEKKI
ROIHANKATU 1 P 05-4371129
WWW.SIMPELEENAPTEEKKI.NET
PALVELEMME: Maan 9-17, Lau 9-13
ASEMANSEUDUN PALVELUPISTE:
M Aseman Puoti

Koneurakointi Vento
- traktorityöt - kaivurityöt työpainot 3 tn ja 8 tn
- kivetyksien ja muurien teko
Myynnissä:
- polttopuuta
- kuivaheinää pööröpaaleissa
Soita ja kysy lisää Henri Vento
puh. 050 341 3371
henrivento@hotmail.com

**Paikkakunnan parrat
kahvit keittää**
Neste Simpele!

Neste Kahvio 010 396 1700
Simpele Huolto 010 396 1703

Kimmo ja Milja Hartikainen toivottavat
uudet ja entiset asiakkaat tervetulleeksi!

Simpeleen TB-Huolto
Hartikainen Oy
Mäkiänkilantie 2, 56800 Simpele
p. 05-437 1533

TEBOIL

huoltaa autoja ja ihmisiä

MAASÄLPÄ
JORMA REPO KY

Asemakatu 26, 56800 Simpele
Puh. 010 778 1200

Lämminhenkistä ympärivuorokautista hoivaa
- kodinomaista asumista

Silamus koti on vanhuksille ja lievästi vammaisille
tarkoitettu hoivakoti Simpeleellä Rautjärven kunnassa.

Eksoten omaishoidon palveluseteleillä
voi meille maksaa kotityö- ja kotihoitopalveluja

Omaishoitajan arkea helpottamaan
tarjoamme kotiin apua

- Viikkosiivouksessa
- Asiointipalvelua esim. pankki-, kauppa-, kampaaja- ja lääkärisäkäynti jne.
- Hoivapalvelua jokapäiväisissä askareissa mm. aamutoimissa avustamista, pesuapua, lääkeenjako. Vinketoimintaa ja ulkoiluaapua.
- Omaishoitajan tuuraamista hoitajan oman ajan mahdollistamiseksi.

Palvelusetelit käyvät maksuksi myös hoivakodin
lyhytaikaispaikkoihin hoitajan loman ajaksi.

Olemme myös
PALVELU-
SETELI-
YRITTÄJÄ

Silamus koti

Änkiläntie 153, 56800 SIMPELE

www.silamus koti.com

Puh: Hoitajat 24/7 045 268 6857

Eeva Siitonen 040 419 9142

KuntoTsemppi-liikuntapalvelu

Kuntosali, ryhmäliikunta,
henk.koht.ohjaus

Roihankatu 12-14 (takapiha)
56800 Simpele
040 5708487

Toivotamme kaikille

MUSIIKISTA ja LAULUSTA
ILOA JOKAISEEN PÄIVÄÄN !

OPRIT ja OLEKSIT

Eläkeliiton Taipalsaaren yhdistys ry

Kiitämme jäseniämme ja tukijoitamme kuluneesta vuodesta ja toivomme edelleen reipasta yhteistyötä tuleville vuosille!

Seuraavan vuoden toiminta koostuu mm. Laulua, liikuntaa, petanque ja boccia peleistä, tansseista ja kalakilpailuista.

Tervetuloa joukkoomme!

TonkKumi-kilpailu herätti mielenkiintoa Piirin liikuntapäivässä Ylämaalla

Piirin liikuntapäivää vietettiin syyskuun alussa Ylämaalla Nuorisotalon ympäristössä. Aurinkoinen syysää suosi harvalukuista mutta innokasta osallistujajoukkoa.

Päivän aluksi saatiin kielen kannat vetreiksi kahvilla ja maistuvilla voileivillä ja sen jälkeen jäsenet lämpimiksi päivän koitosta varten Lappeenrannan liikuntatoimen vetämällä alkuveryttyllä.

Sitten meitä odottikin monet leikkimieliset kisat. Kentän laidalla oli tikkataulu, joka oli asetettu korkeudelle, mistä olisi ennemmin aavistellut kyseessä olevan läheisen päiväkodin tikkakisan. Tarkemmin katsoessani ymmärsin, että jonkin matkan päässä oleva tuoli ei ollutkaan toimitsijaa varten vaan tikat heitettiin istuen. Ensimmäistä kertaa elämänsäni heitin tikkaa istuen, muutama tikka meni jopa tauluun!

Seuraavalla rastilla nökötti ylhäisessä yksinäisyydessä maitotonkka keskellä hiekkakenttää. Ymmärrettävästi se ei odotellut sisäänsä lämmintä maitoa, mutta mistä sitten oli kyse? Olin kuullut puhuttavan TonkKumi-kilpailusta, nyt pääsisin itse kokeilemaan sitä. Viivan takana neljän metrin päässä tonkasta oli kahdeksan nännikumia odottamassa heittäjää.

Ensimmäinen ajatus oli, että eihän tuo voi olla vaikeaa, mutta uskokaa tai älkää, helppoa se ei ole! Muutama kumi kopsahti tonkan suulle, pari jäi keikkumaan kahvaan, mutta yhtään en saanut sisälle tonkkaan. Helppoa kisa ei tuntunut olevan muillekaan kisajille, parhaat saivat kaksi kumia tonkaan! Mietin missä vika; harjoittelun puutetta varmaankin, väärä tekniikka vai liekö tuo tonkka itsessään ollut haluton otamaan vastaan näitä nännikumeja, joiden ilmestyminen navettaan vei aikanaan siltä tärkeän työn ja siirsi sen aitan perälle pölyyntymään. No ehkäpä ensi kerralla heittäjä on paremmassa tikissä ja tonkkakin osaa

Piirin puheenjohtaja Pekka Haimilan tyylinäyte TonkKumi-kisassa. Ylämaan yhdistyksen puheenjohtaja Leena Nikunen seuraa taustalla.

jo iloita päivän valosta ja siitä, että saa taas vuosien jälkeen olla kaiken keskipisteenä.

Tämän jälkeen, kun pää oli ihan pyörällä tuosta uudesta kokemuksesta, siirryttiin kisassa reilun kilometrin pituiselle kävelylenkille, jonka aikana käytiin vielä kaksi leikkimielistä kisa. Ensimmäinen kisa oli tietovisa, jonka kinkkisin kysymys lienee tuo kompa; kuka voitti yleisurheilun MM-kisoissa viime kesänä seipään hopeamitalin? Kaikki kisailijat menivät tässä kohtaa lankaan, sitähan ei saanut kukaan, koska kulta jaettiin. Kävelylenkin varrella meidän piti vielä kahteen kertaan arvioida matkan pituus tiettyyn pisteeseen.

Mukava päivä päättyi palkintojenjakoon. Jokaisen osakilpailun paras palkittiin. Tikanheiton sekä TonkKumi-kisan voitti **Pirjo Tilli**, tietovisan voitto jaettiin **Kari Laineen** ja **Pekka Haimilan** kesken ja matkan arvauksessa tarkin oli **Anja Japola**.

Kiitos järjestäjille ja päivässä mukana olleille mukavasta päivästä ja rehdistä kilpailusta!

TEKSTI ja KUVA Riitta Husu

MANSIKKAA

poimittuna tai
itsepoimien
Perämäentie 71,
54430 Hujakkala
Minna Husu,
puh. 050 535 9793
Anssi Husu
puh. 050 372 3374
Kiitos
asiakkaillemme
kuluneesta mansikkakesästä

KAAKON POLTIN JA PUTKITYÖ

Palkkoinen putkiasentaja.
Lämmitysjärjestelmien asennukset ja
huollot ammattitaidella.

Antti Husu
Puh. 050 220 9801
kaakonpoltinjalputkityo@gmail.com
www.kaakonpoltinjalputkityo.fi

Lämpöpumput ja öljylämmitys
Käyttövessit ja lämmityspuikot
Saneeraus- ja uudiskohteet

ETUKESIN HYVÄKSYMÄ ASENNUSLIIRE

Hoivaa ja asumista Ylämaan keskustassa!
Ylämaan Kosenkotiyhdistys ry
puh. 040 143 0456

*Ylämaan Kotiseutuyhdistys
Toivottaa Ylämaalaisille
Hyvää Joulua ja
Uutta Vuotta 2024
talomuseo.fi*

Raskilan Kone ja Rauta Oy

Virojoentie 17 B, Virolahti
puh. 010 320 5300
Koskentie 9, Ylämaa
puh. 045 352 5750

**Ylämaan Pyrkijät toivottaa
Liikunnallista Joulua
ja menestystä uudelle
vuodelle 2024**

Martat
Hyvää Joulun aikaa kaikille
toivottavat Ylämaan Martat

Luonnon kauneutta kotiisi

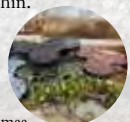
Kivitasoja, sisustuskivituotteita & pihakiviä
kodin sekä pihan eri ratkaisuihin.

 www.ylamaangraniitti.fi

 @ylamaan_graniitti

 @Ylämaan Graniitti Oy

 Vaalimaantie 3570, 54410 Ylämaa

**Kaakkois-Suomen
Rajamieskilta toivottaa
Isänmaallista Joulua
ja menestystä uudelle
vuodelle 2024.**

*Ylijärven Kyläyhdistys
Toivottaa Ylämaalaisille
Hyvää Joulua ja
Uutta Vuotta 2024*

Sale

Ylämaantie 3016
54410 Ylämaa
puh. 010 76 20 910

Liikuntatervehdys

Arvoisat lehden lukijat

Syksy on alkanut ja suunnitelmat kohdistuvat parempaan vuoteen 2024. Olemme päässeet ns. voitolle koronan suhteen, sillä rajoituksia on purettu. On kuitenkin hyvä muistaa, että kannattaa olla varovainen taudin suhteen. Emme voi tietää, mitä huomina tuo tullessaan. Pitäkäämme kuitenkin positiivinen mieli ja liikunnallinen yleiskunto hyvänä.

Hyvät lukijat

Liikunnan merkitys yhteiskunnassa on erittäin tärkeä ja ennen kaikkea meidän eläkeläisten keskuudessa. On selvää, että ikävuosien kasvaessa liikunnan merkitys korostuu. Tärkeintä ei ole mitä tehdään, vaan miten tehdään. Säännöllinen liikunta eri lajien parissa on erittäin tärkeä oman fyysisen kunnon ja terveyden takia. Jokainen meistä tarvitsee liikuntaa päivittäiseen tarpeeseen. Ei ole tarpeen laskea kilometrejä eikä askelia. Tärkeintä on liikkuminen luonnossa. Jotkut voivat liikkua enemmän, toiset vaan vähemmän. Eli ei ole sääntöä, kuinka paljon pitää liikkua? Meillä jokaisella on oma fyysinen indeksi, mikä tarkoittaa sitä, että kuntoilu voidaan jakaa eri osa-alueisiin.

- Terveysliikunta, joka on yhteydessä terveyteen, toimintakykyyn, joihin liikkuminen vaikuttaa myönteisesti
- Aerobinen kestävyys, jolla tarkoitetaan pienellä nopeudella tapahtuvaa pitkäkestoista suoritusta
- Kestävyyskunto, joka tarkoittaa hengitys- ja verenkierron suorituskykyä.
- Motorinen kunto eli liikehallinta, joka käsittää tasapainon, asennon ja koordinaation
- Tuki ja liikkuaelimityksen kunto kattaa lihasvoiman, lihaskestävyyden ja luuston lujisuuden.
- Kehon koostumuksella tarkoitetaan sopivaa painoa ja rasvakudosten jakautumista kehossa
- Aineenvaihdunnalla tarkoitetaan hiilihydraatin ja rasvaaineenvaihduntaa.
- Fyysinen aktiivisuus on ainoa tapa lisätä yksilön energiankulutusta.

Miksi sitten liikkua ?

On hyvä harrastaa liikuntaa eri muodoissa yksin, kaverin kanssa tai ryhmissä. Itse pidän merkittävänä sitä, että yhdistykset pyytävät liikuntavastaavaa piirissä omiin liikuntatapahtumiin ohjaamaan liikuntatapahtuman. Siinä myös korostuu sosiaalinen kansa käyminen ja yhdessäolon merkitys.

- Liikuntaa voi harrastaa jatkuvasti oman kuntonsa ja halunsa mukaisesti. Mitä enemmän meillä on ikävuosia, sitä tärkeämpää on liikunnan merkitys. Se on monimuotoista, johon soveltuu kaikki liikkuminen ulkona raittiissa ilmassa, kunto- ja liikuntasalilla, uimahallissa jne. Keskeistä on myös hyötyliikunta ruumillisen työn parissa. On tärkeää, että liikutaan oman kunnan mukaisesti.
- Pitää muistaa, että liikunnassa pitää kuulla itseään ja omaa kehoaan ja liikkua sen mukaisesti tasaisella vauhdilla. Eli suosittelen pitkäkestoista kuntoilua kevyellä tasaisella vauhdilla monipuolisesti.
- Tärkeää on, että liikutaan säännöllisesti. Mikäli mahdollista n. tunti kerrallaan muutaman kerran viikossa antaa hyvän fyysisen kunnon ja mielen. Siitä on hyvä jatkaa eteen päin
- Lisäksi liikuntasuorituksien jälkeen venytyksillä on keskeinen merkitys. Nykyisin venytykset suoritetaan ns. pumpaamalla, eli lihasta venyttäessä tehdään palautus ja taas uudelleen. Silloin neste pääsee virtaamaan lihaksessa.

Muista liikkua, pidä huolta itsestäsi

Liikunnallista joulua ja uutta vuotta 2024

Jarmo Piispanen
Karjalan piirin liikunnan vastaava

**Piirin pilkkikilpailu käytiin 28.2.23
Lappeenrannan Marjolassa**

Naiset alle 70 v

1	Irma Hämäläinen	Parikkala	1751 g
2	Mirja Huotilainen	Simpele	1116 g
3	Pirjo Toura	Savitaipale	495 g

Naiset yli 70 v

1	Arja Villanen	Lappeenranta	3042 g
2	Terttu Huhtiniemi	Lappeenranta	2971 g
3	Pirjo Huopainen	Luumäki	1964 g
4	Edith Teräväinen	Ruokolahti	1536 g
5	Marja Huotari	Parikkala	1209 g
6	Seija Mäkirinta	Lappeenranta	908 g

Miehet alle 70 v

1	Juha Lainejärvi	Luumäki	7264 g
2	Petri Lilja	Luumäki	5595 g
3	Erkki Haverinen	Ruokolahti	2424 g

4	Juha Pohjonen	Lappeenranta	2204 g
5	Pekka Turunen	Lappeenranta	1912 g
6	Matti Kangaskolkka	Luumäki	1812 g

Miehet yli 70 v

1	Vesa Poutanen	Lappeenranta	3975 g
2	Pertti Hämäläinen	Parikkala	2874 g
3	Jaakko Villanen	Lappeenranta	2361 g
4	Eino Lötjönen	Lappeenranta	2193 g
5	Veikko Koskinen	Lappeenranta	1828 g
6	Pekka Poittinen	Rautjärvi	1761 g

Joukkuekilpailu

1.	Luumäki	14823 g
2.	Lappeenranta	9988 g
3.	Parikkala	6257 g
4.	Rautjärvi	2670 g
5.	Savitaipale	2053 g
6.	Ylämaa	1800 g

Suurimman kalan sai Juha Lainejärvi 718 g

**Karjalan piirin rantaongintakilpailut
Taipalsaari 28.6.2023**

Naiset alle 70 v

1	Irma Hämäläinen	Parikkala	516 g
2	Mirja Huotilainen	Simpele	452 g
3	Pirjo Toura	Savitaipale	-

Naiset yli 70 v

1	Terttu Huhtiniemi	Lappeenranta	1704 g
2	Eija Tikka	Lappeenranta	928 g
3	Arja Villanen	Lappeenranta	646 g
4	Seija Mäkirinta	Lappeenranta	290 g
5	Kaija Toura	Savitaipale	288 g
6	Marja Huotari	Parikkala	236 g
7	Pirjo Tilli	Ylämaa	198 g
8	Pirjo Huopainen	Luumäki	136 g
9	Irma Laari	Savitaipale	114 g
10	Anja Japola	Joutseno	72 g

Miehet alle 70 v

1	Juha Pohjonen	Lappeenranta	3248 g
2	Pekka Turunen	Lappeenranta	1510 g
3	Vesa Ravattinen	Joutseno	1478 g
4	Seppo Tohmo	Lappeenranta	668 g
5	Matti Tattari	Savitaipale	500 g

Miehet yli 70 v

1	Esko Japola	Joutseno	2058 g
2	Aarne Potinkara	Joutseno	2054 g
3	Kari Liukko	Lappeenranta	1522 g
4	Jaakko Villanen	Lappeenranta	1430 g
5	Veikko Koskinen	Lappeenranta	1414 g
6	Rauno Ollikainen	Parikkala	1172 g
7	Pertti Hämäläinen	Parikkala	1058 g
8	Taisto Huotari	Parikkala	842 g
9	Vesa Poutanen	Lappeenranta	752 g
10	Markku Toura	Savitaipale	692 g

Suurimman kalan sai Aarne Potinkara 978 g

Petanque-turnaus 9.8.2023 Taipalsaarissa

1. Savitaipale 1
(*Pekka Ristala, Raakel Haimila, Martti Haimila*)
2. Taipalsaari 2
(*Arto Vainikka, Reijo Saira, Leo Peuha*)
3. Taipalsaari 3
(*Juha Ahntainen, Sinikka Nikala, Timo Karhu*)

Turnauksen kolme parasta joukkuetta

Karjalan piirin boccia-kisat 27.2.2023 Joutsenossa

Alkusarja:

Lohko A:

1. Ylämaa 2 (Pekka Tilli, Pirjo Tilli, Aila Peräkylä)
2. Joutseno 2 (Ritva Seppäläinen, Tuula Partanen, Pirjo Rossi)

Lohko B:

1. Joutseno 1 (Anja Japola, Viljo Taskinen, Armas Voutilainen)
2. Lemi (Mika Suikki, Veikko Talka, Pauli Heikkinen)

Lohko C:

1. Taipalsaari 1 (Arto Savolainen, Sinikka Nikula, Paavo Kouvo)
2. Savitaipale (Ritva Simpura, Irma Laari, Raili Simpura)

Pudotuspelit:

- Ylämaa 2 – Savitaipale (4–6)
Taipalsaari 1 – Joutseno 2 (4–8)
Joutseno 1 – Lemi (6–7)

Loppupelit: (yksinkertainen sarja):

- Savitaipale – Lemi (3–6)
Lemi – Joutseno 2 (4–7)
Savitaipale – Joutseno 2 (6–7)

Mitalit:

Kulta: Joutseno 2, **Hopea:** Lemi, **Pronssi:** Savitaipale

Piirin karaokekilpailut 26.4.2023 Savitaipaleella

Piirin karaokekilpailun mitalistit. Kuva Kaarina H

Naiset yli 70 vuotta

1. Sirkka-Liisa Fagerlund	Savitaipale
2. Sirpa-Reeta Muuronen	Joutseno
3. Leena Tynys	Luumäki
4. Helena Hölttä	Lappeenranta
5. Marja-Liisa Anttila	Lappeenranta
6. Arja Ihalempiä-Rossi	Joutseno
7. Irmeli Meisaari-Lius	Luumäki
8. Sirkka-Liisa Lehtonen	Savitaipale
9. Hilikka Honkamaa	Lappeenranta

Naiset 50-69 vuotiaat

1. Airi Nikkilä	Savitaipale
2. Eija Parvinen	Joutseno

Miehet yli 70 vuotta

1. Pekka Rontu	Simpele
2. Ilkka Lampinen	Lappeenranta
3. Jorma Koivula	Luumäki
4. Jorma Tonder	Joutseno
5. Reijo Kaarakainen	Joutseno
6. Henry Grönlund	Lappeenranta
7. Alpo Jantunen	Parikkala
8. Teuvo Vikman	Luumäki

Miehet 50-69 vuotiaat

1. Jouni Takala	Lappeenranta
2. Vesa Piitulainen	Luumäki
3. Antero Muhonen	Joutseno
4. Juhani Loukkola	Savitaipale
5. Teuvo Parvinen	Joutseno
6. Kari Hölttä	Lappeenranta

	14		15	20	5	1	12		5
22	17	2	11	17		15	19	5	10
	21	15	14	17	11	11	12		5
21	4	4	12	10		11	17	19	5
15		10		10	15	4	22	4	1

3	17	3	J	17	10		9		19	4	14	12	22	10	15		3		5	
12		15	O		14	12	12	11	12		12	2	17	5		9	12	9	2	15
7	12	17	1	4		12	4	22	12		7		4	16	12	10		23		
7		2		15	1	8	5	10		22	12	12	14		19		5		14	
12	22	17	10		15		9	12	1	12		4		11	17	14	21	21	12	
	12	22	5	10	5	10	17	10		8	4	16	5		10	4	21	17	10	
12	9	12	12		10		12		2	12	16	12	10	12		11	17	11	12	
2	12	17	10	12		6		11	4	1	15		12	21	5	12		5		
12		1		2	4	4	16	15	10		2	5	1	4		22	4	4	22	
14	12	12	1	17		4		17	17	22	4		12	2	4	10		22		
4		12		22	4	22	12	14		5		12		12	2	5	11	22	4	
11	4	1	12	10		12		12		22	17	2	15		19			12		
	19		19	12	2	20	4	22	10	12	17	10	17	1	5	5	10		21	
21	12	16	12	10		4		22	17	20	20	12	10			22	23	14	18	
	4		14		15	10	22	12	10		12		15	10	22	4	11	15	10	
12	2	6	12		21		10		4	1	10	15		12		10	13	2	13	
2	17	15	10	22	4		4	2	10	12		14	12	4	16	5		7		
7		20		13	10	5	2	23		17		12	1	1	5		20		10	
14	15	6	4	1		16		19	12	14	19	12	22		2	18	13	2	13	
5		12		10	4	5	16	5		4		10	12	9	15		18		18	
16	13	13	1	4		1		10	15	22	4		22		1	13	22	23	10	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

OHUKAIS-
TEN
PÄISTÄ-
MISEEN

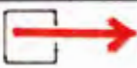

-LUMI

ERO-
NEN

VERK- KAINEN	KAPEL- LIMES- TARI	MÄDÄN- TYNYT	SATTUA				
HÄI- JY		RYN- NÄKKÖ		KÄY- TOSSÄ- OLEVA			matka- toi- misto
VUO- RELA					PÖNTÖN LINTU	PA- NOS- TAA	
NÄKY- VYYS- HAIT- TOJA		EI	KALLI- ALA	UMKO		JOKU	
VANNO- TAA			KUO- RITUT	ANNA POIS	PSY- KO	RAHA HUONO KAUSI	LAAKSO PILKAL- LISIA
PUOLIT- TAIN KUITEN- KIN	JOUHKI LURIT- TELUT		LYHYT VAPAA	KOVA METALLU			GOL- LIAN- DER
	TUN- TEA	KU- JAN- SOU	PEITE- KER- ROS	MAITO- TYTTÖ	MAK- SU- PAIK- KOJA	VÄÄ- RÄ	
SUOS- TUVAI- NEN		NURIN- HEIT- TO			RUH- JEET		
TU- LEN- AR- KAA		SAH- RAT				KAL- LAS	
NÄL- VIÄ					100 PALSAN- MÄKI		VÄY- LIÄ

SYL- VIN TEOS							
ITKO- NEN							
KAR- TANO							

	BACK- MAN			SILLÄ TAVOIN	MATKA- MUONA		
		KIVINEN					
							TULI- SIJAT
		LIIHU	HUOL- TA- UTA				
							EPI- LEP- SIA
	RADIO- AALTOJA						
		KUKON KUULU- TAMAT					
	luuta- puuha						
	HOI- DET- TAVA						
		VAL- VOO	RANS- KAN KAUP.	HIUK- KA- NEN			
	ELO LOKA			SATU- HÄMMÖ			
	TSE- HOV- NÖTÖ				SAM- MAK- KO		
					TURHA- PURO		
	SÄÄTY			KA- SA- TA			
			VÄIT- TELY		PE- KING	VIRTA	
					TAJUT- TO- MUUS		
		RANTA- MAATA		MAI- NIO			
	IDI- -3% -7%		ISO- ISAT			PROF. KAZAN	
VIH- TORI						PUM- PULI- TOO- SAT	BRYG- GÄRE
		EK- BLAD	KILJU- NEN T				MU- JUT
	13.11.	APU- RAHA ISIA		RUN- SAIN	BLOM		TONAVA
		ARA		AATTO- POIKA			MINÄ
				ÅKE			LIND
	ISTA KHA- LIFA		TAH- RIA			HEVO- SIA	

ELÄKELIITON JOUTSENON YHDISTYS

Puheenjohtaja Tuula Partanen 040 553 8737
Sihteeri Anna-Liisa Simpanen 040 553 6170

joutsenonelakeliitto@gmail.com
anna.liisa.simpanen@gmail.com

ELÄKELIITON LAPPEENRANNAN YHDISTYS

Puheenjohtaja Kaarina Hämäläinen 040 532 1931
Sihteeri Anna-Liisa Mäkelä 040 768 8037

h.kaarina@gmail.com
makela.annal@gmail.com

ELÄKELIITON LEMIN YHDISTYS

Puheenjohtaja Sirkku Heimonen 040 556 4152
Sihteeri Elvi Sinkko 050 589 56311

sirkkuheimonen@hotmail.com
elvi.sinkko@gmail.com

ELÄKELIITON LUUMÄEN YHDISTYS

Puheenjohtaja Pirjo Henttu 050 365 6323
Sihteeri Tarja Aarnivirta 040 715 7915

henttupirjo@gmail.com
tarja.aarnivirta@gmail.com

ELÄKELIITON PARIKKALAN YHDISTYS

Puheenjohtaja Marjatta Laukkanen 040 136 5889
Sihteeri Ritva Piipponen 040 703 2109

laukkanenmar@gmail.com
ritva.piipponen@gmail.com

ELÄKELIITON RAUTJÄRVEN YHDISTYS

Puheenjohtaja Leena Kaljunen 0500 234 453
Sihteeri Esteri Varis 050 595 4044

leena.kaljunen@gmail.com
esteri.varis@gmail.com

ELÄKELIITON RUOKOLAHDEN YHDISTYS

Puheenjohtaja Mirja Henttonen 050 3079 494
Sihteeri Liisa Tiilikainen 050 3010 557

henttonenmirja2@gmail.com
liisa.tiilikainen@gmail.com

ELÄKELIITON SAVITAIPALEEN YHDISTYS

Puheenjohtaja Harri Näkki 0400 184 360
Sihteeri Raija Tapanainen 040 726 3186

harrinakki@gmail.com
raija.tapanainen@pp.inet.fi

ELÄKELIITON SIMPELEEN YHDISTYS

Puheenjohtaja Raija Joronen 040 754 8985
Sihteeri Eila Toppinen 045 188 5120

raija.anita.joronen@gmail.com
eila.toppinen04@gmail.com

ELÄKELIITON TAIPALSAAREN YHDISTYS

Puheenjohtaja Arto Savolainen 040 702 5549
Sihteeri Mirja Turkia 050 349 3799

arto.savolainen55@gmail.com
mirja.turkia@gmail.com

ELÄKELIITON YLÄMAAN YHDISTYS

Puheenjohtaja Leena Nikunen 050 365 4476
Sihteeri Jarmo Piispanen 0500 482 597

leena.nikunen@outlook.com
jarkki.piispanen@gmail.com

Eläkeliiton jäsenedut

Erialaista yhdistyksen järjestämää maksutonta toimintaa

- kerhoja, tapahtumia, kilpailuja, koulutusta ja hyvää seuraa

EL-Sanommat

Uusiutunut Eläkeliiton jäsenlehti EL-sanomat tarjoaa rutkasti luettavaa! Eläkeliiton jäsenenä saat EL-Sanommat viisi kertaa vuodessa kotiisi kannettuna.

Lehmirannan lomakeskus

Eläkeliiton Lehmirannan lomakeskus sijaitsee Varsinais-Suomessa, Salon kaupungin tuntumassa. Lehmirannassa järjestetään eläkeläisille ja ikäihmisille suunnattuja ohjelmallisia teemalomia, kursseja ja koulutuksia sekä tapahtumia.

Eläkeliiton jäsenenä saat Lehmirannan lomakeskuksessa alennusta jopa 123 euroa kuuden vuorokauden lomasta!

Silver Senior

Eläkkeeltä töihin -verkkovalmennuskurssi auttaa löytämään mielekkään työn ja saamaan lisää merkityksellisyyttä ja vaurautta elämäsi.

Valmennuspaketti on tuotettu yhteistyössä Eläkeliiton ja Silver Senior Oy:n kanssa ja sisällöntuotanto on kouluttaja Marketta Rantaman ja eläkeläisasiantuntijatiimin käsialaa.

Verkkovalmennus koostuu orientaatiosta ja neljäs-tä erillisestä moduulista. Kokonaisuus on myynnissä Silver Seniorin verkkokaupassa hintaan 29 € (sis. ALV 24 %).

Eläkeliiton jäsenet saavat kurssin hinnasta 25 % alennuksen koodilla ELÄKE25

MySafety

MySafety:n Identiteettivakuutus ennaltaehkäisee identiteettivarkauksia. Identiteettivakuutukseen kuuluu omien tietojen monitorointipalvelu sekä henkilökohtainen tuki.

Lisäksi palvelu korvaa identiteettivarkauksesta aiheutuvia taloudellisia menetyksiä. Eläkeliiton jäsenenä saat nyt mySafety:n Identiteettivakuutuksen jäsenetuhintaan 4,90 €/kk (norm. 9,90 €/kk).

Shell Thermo

Eläkeliiton jäsenenä saat Shell Thermo -lämmitysöljyt jäsenetuhintaan!

Tilaukset ja tiedustelut: puhelimitse numerosta 0800 19292.

Suomen Hostellijärjestö

Eläkeliiton jäsenenä saat 10% majoituslennuksen Suomen Hostellijärjestön verkoston hostelleissa, joita on yli 40 ympäri Suomen. Voit myös tilata maksutta Kotimaan hostellikortin, jolla saat 10% majoituslennuksen verkoston hostelleista Suomessa sekä lisäksi paljon muita hostellikorttietuja! Lisäksi saat alennettuun hintaan Kansainvälisen hostellikortin, jolla edut ovat käytettävissä Suomen lisäksi myös ulkomailla.

Hertz

Hertz Autovuokraamo tarjoaa Eläkeliiton jäsenille erikoishinnat autonvuokraukseen Suomessa ja ulkomailla.

Pysyvänä etuna jopa -15 % alennus edullisimmasta julkaistusta jäsenetuhinnasta (Member Benefit -hinnasta)!

Varaukset: www.hertz.fi tai Hertz Varauspalvelu puh. 0200 11 22 33 (0,99 EUR/min+pvm/mpm).

Varauksen yhteydessä mainitse Eläkeliiton alennustunniste: CDP 729647

Sokos Hotels

S-ryhmän Sokos-hotellit tarjoavat Eläkeliiton jäsenille kausittain vaihtuvia tarjouksia vapaa-ajan majoitukseen! Varaukset: www.sokoshotels.fi/fi/tarjoukset/liiton-jasenedut.

Netin varaustunnukset Sokos-hotellien kampanjakoodi LIITTO2018. Jäsenkortti näytettävä vastaanotossa sisään kirjaututtaessa.

WellO2

WellO2 on keuhkoja vahvistava ja puhdistava hengitysharjoituslaite ja lääkkeetön apu hengitysongelmiin! Eläkeliiton jäsenenä saat 40 euron alennuksen verkkokaupan kautta hankituista Hapellan WellO2-tuotteista.

Etukoodin saa pyytämällä Eläkeliitosta.

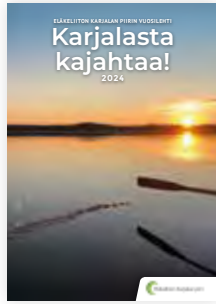
Synsam

Synsam tarjoaa Eläkeliiton jäsenille upeat valtakunnalliset jäsenedut:

Alennus normaalihintaisista silmälaseista -30 %, aurinkolaseista -25 %, piilolaseista -25 % ja Synsam Lifestyle -sopimuksesta -20 %.

Edut koskevat jäsenten lisäksi myös jäsenten perheitä!

Edut saa näyttämällä liiton jäsenkortin tai kertomalla oikeudesta etuun.

HINTA 10 €

ELÄKELIITON KARJALAN PIIRIN VUOSILEHTI 2024 KARJALASTA KAJAHTAA!

KUSTANTAJA

Eläkeliiiton Karjalan piiri ry
Porrassalmenkatu 26, 50100 Mikkeli
045 7731 9462
karjala@elakeliitto.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Pekka Haimila

TOIMITUSSIHTEERI

Juhani Sihvonen
Jaana Toivakainen

TOIMITUSKUNTA

Pekka Haimila
Tuula Partanen
Kaarina Hämäläinen
Raija Joronen
Esteri Varis
Maritta Hyvönen
Birgitta Heimala
Terttu Kultanen
Raija Tapanainen
Sirkku Heimonen
Mirja Henttonen
Ritva Piipponen
Juhani Sihvonen

ULKOASU JA TAITTO

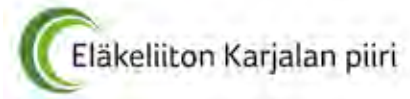
Sammy Virtanen
King Kong Advertising,
Pertunmaa
0400 972676

PAINOPAIKKA

Printall AS

PAINOSMÄÄRÄ

2300 kpl

ELÄKELIITON KARJALAN PIIRIN PIIRIHALLITUS 2023

puheenjohtaja

Haimila Pekka
Olkkolantie 11, 54800 Savitaipale
050 534 9409, pekka.p.haimila@gmail.com

varapuheenjohtaja

Partanen Tuula, Joutseno

jäsenet

Heimonen Sirkku, Lemi
Henttonen Mirja, Luumäki
Henttu Pirjo, Luumäki
Hämäläinen Kaarina, Lappeenranta
Joronen Raija, Simpele
Kaljunen Leena, Rautjärvi
Laukkanen Marjatta, Parikkala
Nikunen Leena, Ylämaa
Näkki Harri, Savitaipale
Partanen Tuula, Joutseno
Savolainen Arto, Taipalsaari

kutsuttuna

Piispanen Jarmo, liikuntavastaava
Ruuhonen Toivo, liittovaltuutettu
Sihvonen Juhani, toiminnanjohtaja

R OMENA E
SULKU OVET
PORUKKA
PIIAT KUVE
O T TOISIN
JUJUT H VIRASTO J E
A O RAAKA ALUE HAHLO
FAUNI AISA F IDAT Ä
F L ONGET SAAR V E R
ASUT O HANA I KURPPA
ASETETUT GIDE TIPUT
AHAA T A LADATA KUKA
LAUTA B KINO APEA E
A N LIIDOT LENI SIIS
RAANU I UUSI ALIT S
I A SISAR E A ALEKSI
KINAT A A SULO V A
V VALMISTAUTUNEET P
PADAT I SUMMAT SÄRÖ
I R OTSAT A OTSIKOT
ALBA P T INTO A TYLY
LUOTSI ILTA RAIDE F
F M YTELÄ U ANNE M T
ROBIN D VARVAS LÖYLY
E A TIEDE I TAHO Ö Ö
DYJNI N TOSI S NYSÄT

K V ELLA NOET
PUKILLA SORMI V
ARIT OKOT E ISÄT
NARISTA AUTONOSA
N J, OTETTU J K
PUHELIN A UPOTA
U A A PAUL OSAT
P ANIS ITIÖ LAKAISU N MATALA
INHA LAHO ASUTTU Y A ASAT AAVE ALAS
EINARI ASKIT LADATA M IONI HALAUS
UDUT ISKU NOOA ERÄS KUUT TOSSU LILI
VALA V AAKE SETELI ANTON SAKU ANAT
OSAKSI ANELU ALANNE UOMA UUNOT J
T KATA N LAKKI Ä AATELI KOOTA URAT
TOSIN ILTALOMA V AUTO T E R A TATU
E O A S I KASSAT V NOKAT KOOMA L M
ALTIS KAATO U ASIATON I U I LAVALLA
RUUTI ATRAT VAMMAT E AMIN POIKA ELIAT
P TONTTULASSA AINO LEMU AVAIN VANU T
IVATA ETANA SATA KADUT A VARIS SAOT
I T T O U ASLA A A E I E
AMALIA OSATA TURE ADAM ITSE
ELÄKELIITON PIIRIN TILAISUUS
LEILAT ULOKE NUTI TOTT ARVI
ATTU AISAT TEAT NOETA ORII

ELÄKELIITON KARJALAN PIIRIN TOIMINTAKALENTERI 2024

Tammikuu

Puheenjohtajien ja toiminnanjohtajien neuvottelupäivät, Lehmiraanta 23.-25.1.2024

Helmikuu

Piirihallituksen järjestäytymiskokous 6.2.2024

Yhdistysten kehittämispäivät, kolme paikkaa (pohjoinen, keskinen ja etelä)

Boccia-turnaus, 27.2.2024, liikuntatalo Savitaipale

Piikkikilpailut, Parikkala

Maaliskuu

Karjalan piirin kevätkokous 26.3.2024, Luumäki, Hotelli Salpa

Valtakunnalliset piikkikilpailut 12.3.2024, Luumäki

Huhtikuu

Tuettu loma, Tanhuvaaran urheiluopisto, Savonlinna 14.-19.4.2024, 20 paikkaa

Karaokekilpailut, Simpele

Toukokuu

Piirihallituksen kokous 21.5.2024

Kirkkopyhä, 26.5.2024, Joutseno

Vuosilehtikoulutus, Lappeenranta 29.5.2024 (yhteinen Etelä-Savon piirin kanssa)

Kesäkuu

Valtakunnalliset metsästysammunnan kilpailut 5.-6.6.2024, Luumäki

Liittokokous ja kesäjuhla 11.-13.6.2024, Sotkamo (Vuokatti)

Heinäkuu

Piirin kesäjuhla, litiän lava, Lappeenranta, 3.7.2024

Rantaongintakilpailu, Taipalsaari, 10.7.2024

Elokuu

Petanque-turnaus, Lemi, 14.8.2024

Piirihallituksen suunnittelukokous 22.8.2024

Syyskuu

Liikuntapäivä, Ruokolahti

Pelimanni-viikko Lehmiraanta

Työ takana-loma yhdessä Etelä-Savon piirin kanssa, Kruunupuisto, Savonlinna,
30 paikkaa, 16.-21.9.2024

Lokakuu

Toiminnanjohtajien koulutuspäivät

Piirihallituksen kokous 9.10.2024

Kolmen piirin järjestöpäivät, Etelä-Savon piiri järjestää

Marraskuu

Syyskokous 20.11.2024, STEP-opisto, Ruokolahti

Joulukuu

Piirihallituksen joulukokous 11.12.2024

ELÄMÄNTURVAA ASIAKKAAN ARKEEN

Haluamme olla läsnä asiakkaamme elämässä,
palvelumme lähtökohtana ovat asiakkaan tarpeet.
LähiTapiola Kaakkois-Suomi toimii asiakkaiden turvallisuuden,
hyvinvoinnin ja taloudellisen menestymisen edistämiseksi.

Etelä-Karjalassa palvelemme Lappeenrannan,
Joutsenon, Imatran, Ruokolahden,
Luumäen ja Savitaipaleen toimistoilla.